DCF

GHEORGHE IALOMIȚIEANU MARIUS POPESCU

DICȚIONAR CONTABIL FINANCIAR

Editura Orientul Latin

DICȚIONAR CONTABIL - FINANCIAR

Acest **Dicționar** este prima lucrare lexicală
din domeniul contabil, apărută în țara noastră după
decembrie 1989. Ea cuprinde atât termeni specifici noii
contabilități românești, cât și standardelor contabilității
internaționale.
Prin conținutul său științific și concret,
Dicționarul de față poate constitui totodată un ghid practic
pentru toate categoriile de contabili (începători,
contabili autorizați și experți contabili).
El este, de asemenea, un instrument de lucru
pentru profesori, elevi și studenți, precum și pentru
alte categorii profesionale
care vin în contact cu problemele contabilității
(juriști, ingineri, bancheri, patroni, manageri, economiști).
Toți cei interesați de abordarea teoretică
și practică a fenomenelor
economico-financiar-contabile găsesc în acest
Dicționar
un consultant prompt și discret.

RCJ 08/933/ 2 IULIE 1991/ CF 1109481
TEL/FAX 068-154032/ CONT BCR 4072808112
STR MAIOR CRANTA NR.11 BRAȘOV 2200

I.S.B.N. 973 - 97590 - 3 - 3 **PREȚUL 7000 LEI**

NTUL LATIN
7590 - 3 - 3

1996

CUVÂNT INTRODUCTIV

Racordarea țării noastre la nivelul exigențelor economiei de piață europene și internaționale, a impus ca o necesitate crearea unui nou sistem contabil în conformitate cu prevederile Legii Contabilității nr. 82/1992 și publicată în Monitorul Oficial nr. 265/1991.

Noul sistem contabil bazat pe concepte și principii noi corespunde cel mai bine imperativelor, condițiilor și realităților actuale ale economiei de piață românești.

De aceea, în aceste condiții de modernizare și de structurare a noului sistem, contabilul este nevoit să cunoască și să stăpânească cât mai bine aceste concepte și principii noi contabile, întrucât beneficiarul informației contabile nu va mai fi numai unitatea economică, ci și utilizatorul extern, adică investitorul de capital..

Contabilul de azi trebuie să fie un adevărat creator, producător și analizator de informații contabile (transparente dar și confidențiale), un bun cunoscător, dar și diagnostician al lumii afacerilor și al necunoscutelor ei.

Planul de conturi general, Normele metodologice de utilizare a conturilor contabile și Monografia privind înregistrările în contabilitate a principalelor operații economiceö, conțin o multitudine de termeni noi specifici

structurii conceptuale a actualei contabilități, inspirate după sistemul francez și adaptate la cerințele prevederilor celei de-a IV-a Directive europene și a Normelor Comunității Economice Europene și a Standardelor de Contabilitate Internaționale.

Acești termeni însă nu sunt suficient de bine cunoscuți, însușiți și stăpâniți de către contabili și de către alți specialiști din domeniu, fapt care îngreunează mult interpretarea corectă a fenomenelor economico-financiare și implicit operarea corectă a aplicațiilor contabile.

De aceea, s-a simțit nevoia elaborării unui "Dicționar contabil-financiar" sub forma unui ghid practic, care să cuprindă în mod concentrat și sistematic atât termeni pur contabili specifici noului sistem (conturi, evidență contabilă, registre și forme de înregistrare contabilă, balanțe de verificare, bilanțuri, etc.), precum și termeni economici, juridici, tehnici și financiar-bancari, care să conlucreze la înțelegerea fenomenelor economico-financiare cu prilejul înregistrărilor contabile.

Dicționarul este prima lucrare lexicală din domeniul contabil din țara noastră după decembrie 1989, care cuprinde atât termeni specifici noii contabilități românești, cât și a Standardelor de Contabilitate Internațională, din care: 850 de termeni contabili, peste 190 de conturi sintetice cu funcțiunile lor contabile, 240 de termeni economici, juridici, tehnici și financiar-bancari și peste 80 de termeni specifici evidenței contabile pe calculator.

Termenii sunt redați în mai multe variante și sensuri pentru a putea fi bine receptați de către toate categoriile profesionale, pornind de la neinițiați și terminând cu specialiștii (experții contabili).

Definiția explicativă largă a termenilor se face atât la un reprezentant al familiei lexicale, cât și la mai multe sensuri.

În cazul termenilor urmați de către un cont, primele explicații se referă la termen, iar ultima la funcțiunea contabilă a contului.

Pentru eventuale autoclarificări privind anumiți termeni, dicționarul face trimiteri pentru completarea informației, respectiv prescripții, normative și legislații actuale sau reactualizate care sunt evidențiate la sfârșitul explicațiilor în paranteză. La cuvintele provenite prin derivare, compunere, regresiune în cadrul termenilor românești se arată termenul de proveniență, prin semnul (<).

Etimologiile sunt, în general, cele admise de către lucrările de specialitate.

Termenii privind calculatoarele sunt în general englezești și sunt reprezentați prin prescurtarea (CALC).

Toate abrevierile folosite în cuprinsul lucrării sunt explicate în Lista de abrevieri.

"Dicționarul contabil-financiar" prin conținutul său de termeni multi-disciplinari specifici economiei de piață românești dar și internaționale, poate reprezenta un ghid practic pentru toate categoriile de contabili (începători, contabili autorizați și experți contabili), elevi și studenți din profil economico-financiar sau alte categorii profesionale care vin în contact cu probleme specifice contabilității (juriști, ingineri, patroni, bancheri), precum și pentru manageri, în abordarea teoretică și practică a fenomenelor economico-financiar-contabile.

Autorii

LISTĂ DE ABREVIERI

B.A.S.I.C.	= Beginner's Allpurpose Symbolic Instruc tion Code
bg.	= bulgar
BIT	= BInay digiT
CALC	= Calculator
C.C.I.R.	= Camera de Comerţ şi Industrie a României
C.P.U.	= Central Processing Unit
C.F.T.	= Codul Formularelor Tip
Cod Com.	= Cod Comercial
C.C.C.	= Colegiul Consultativ al Contabilităţii
C.C.M.	= Contract colectiv de muncă
CD-ROM	= Compact Disk - Read Only Memory
CECCA	= Corpul de Experţi Contabili şi Contabili Autorizaţi
D	= Decret
Deciz.	= Decizie
D.C.E.E.S.I.	= Direcţia Comunităţii Economice Europene şi Standardelor Internaţionale
D.G.T.	= Direcţia Generală a Trezoreriei
D.O.S.	= Disc Operating System (Disc de operaţie a sistemului)
D.S.T.	= Drepturi Speciale de Tragere
engl.	= englez

F.M.I.	= Fondul Monetar Internaţional
fr.	= francez
germ.	= german
G.D.I.	= Graphic Development Interface
H.G.	= Hotărâre a Guvernului
I	= Instrucţiuni
I/O	= Input/ Output (Intrare/ Ieşire)
I.M.F.	= Instrucţiuni ale Ministerului de Finanţe
it.	= italian
lat.	= latin
Leg.	= Lege
Leg.rep.	= Lege republicată
M.D.	= Make Directory (Crează un nou sistem)
M.M.P.S.	= Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale
M.O.	= Monitorul Oficial
N.	= Norme
ngr.	= neogrecesc
N.Y.S.E.	= New York Stock Exchange
N.F.T.C.	= Nomenclator Formulare Tipizate Comune
N.A.F.C.B.C.	= Norma de audit financiar şi certificare a bilanţului contabil.
N.M.	= Norme metodologice.
N.M.A.Leg.	= Norme metodologice de aplicare a legii
N.M.M.F.	= Norme metodologice Minister de Finanţe
O.E.C.C.A.	= Ordin Experţi Contabili, Contabili Agreaţi
O.G.	= Ordin al Guvernului
O.M.F.	= Ordin al Ministerului de Finanţe
Or.G.	= Ordonanţa Guvernului
P.C.	= Personal computer
P/E	= Price/ earnings
R.A.M.	= Random Acces Memory
R.A.Leg.	= Regulament de aplicare a legii
Sl.	= Slav
Scr.	= Sanscrit
S.M.E.	= Sistem Monetar European
tc.	= turcesc

ABANDON (<fr.). (1) Retragere dintr-o operaţiune cu primă contra cedării unei sume de bani, numită primă. (2) (CALC.) Acţiune de renunţare la un caracter (semn special, cifră, literă, etc.).

ACCEPTARE (<fr.). (1) Consimţământ al cumpărătorului pentru achitarea unei cereri de plată emisă de furnizor. (2) Modalitate de plată prin care banca achită furnizorul numai cu consimţământul cumpărătorului. (3) Act prin care un debitor recunoaşte, punând semnătura sa pe un efect de comerţ, o datorie faţă de un creditor sub forma unei sume înscrisă pe titlul respectiv, angajându-se astfel să o plătească.

ACCEPTAREA TITLURILOR. Dobândirea de titluri la termen.

ACCEPTARE BANCARĂ. (1) Poliţă acceptată de bancă pe baza căreia se va elibera o sumă de bani. (2) Titluri ale pieţei monetare curente în SUA, care se bazează pe tranzacţii comerciale exprimate în general, în dolari.

ACCEPTARE PARŢIALĂ. Acceptare de către tras, a poliţei, numai pentru o parte a sumei înscrise.

ACCIZĂ (<fr.). (1) Taxă de consumaţie vamală. (2) Impozit indirect, ce se aplică asupra unor produse cu scopul descurajării consumului prea mare al acestora. (3) Taxă specială de consumaţie stabilită asupra anumitor produse, considerate de lux.

ACONT (<it.). (1) Sumă de bani plătită înainte în contul preţului.

(2) Sumă plătită anticipat înaintea livrării bunurilor.

ACREDITIV (<fr.). (1) Instrument de credit pe baza căruia o bancă se angajează, la ordinul clientului său, să pună o sumă determinată la dispoziţia un beneficiar, prin intermediul unei bănci corespondente. (2) Formă de decontare prin care banca cumpărătorului, dă ordin băncii care serveşte furnizorul, de a-l plăti pe acesta numai în condiţiile respectării clauzelor contractuale. (3) Disponibilităţi băneşti ale unităţii aflate într-un cont bancar, la dispoziţia unui terţ (beneficiar) şi destinate plăţii acestuia pe măsura îndeplinirii obligaţiilor contractuale. (4) Modalitate de plată a obligaţiilor faţă de furnizor dintr-un depozit bancar constituit de cumpărător în mod anticipat la cererea vânzătorului. (5) Modalitate de plată a obligaţiilor faţă de furnizor prin asigurarea resurselor înaintea primirii bunurilor şi a serviciilor, plata efectuându-se pe măsura depunerii documentelor la banca cumpărătorului de către vânzător (furnizor).

ACREDITIVE COMERCIALE (DOCUMENTARE). Modalitate de plata practicată între firme din diferite ţări ca urmare a schimburilor de mărfuri sau a prestărilor de servicii.

ACREDITIVE ÎN DEVIZE. (1) Acreditive deschise la bănci, în devize, pentru efectuarea de plăţi în favoarea terţilor. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, (derivat din contul sintetic, de gradul I, Acreditive), de activ, care ţine evidenţa acreditivelor în devize.

ACREDITIVE ÎN LEI. (1) Acreditive deschise la bănci, în lei, pentru efectuarea de plăţi în favoarea terţilor. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic, de gradul I, Acreditive), care ţine evidenţa acreditivelor în lei.

ACTIV (<fr.). (1) Partea bilanţului care cuprinde active imobilizate şi circulante. (2) Partea bilanţului care cuprinde elementele patrimoniale în funcţie de destinaţia resurselor (active fixe şi circulante). (3) Partea bilanţului care cuprinde elementele patrimoniale sub aspect material şi al destinaţiei lor.

ACTIV FICTIV. Partea de activ care se găseşte sub forma cheltuielilor de constituire, prime de rambursare a obligaţiunilor, cheltuieli înregistrate în avans, etc.

ACTIV NET. Excedentul activului asupra pasivului real, determinat de capitalul subscris şi profitul capitalizat.

ACTIV NET CONTABIL. (1) Diferenţă între activul şi pasivul extern. (2) Partea din ectivul real rămasă după acoperirea obligaţiilor. Se determină ca diferenţă între capitalurile proprii şi activele fictive sau prin deducerea obligaţiilor din activul real.

ACTIV NET REAL. Excedentul activului real asupra pasivului real determinat de plus-valorile latente rezultate din evaluarea activelor şi a obligaţiilor.

ACTIVE. (1) Bunuri economice aflate în exploatarea unui agent economic exprimate în bani. (2) Elemente patrimoniale sub aspect material şi al destinaţiei acestora, în cadrul proceselor economice. (3) Resurse utilizate de către unitatea economică într-o perioadă mai mare sau mai mică de un an.

ACTIVE CIRCULANTE. (1) Bunuri care se regăsesc sub formă de bani sau se transformă în bani, într-o perioadă mai mică de un an. (2) Bunuri economice consumabile într-o perioadă mai scurtă de un an, ce-şi schimbă permanent forma regăsindu-se ca stocuri, disponibilităţi băneşti şi drepturi faţă de terţi.

ACTIVE IMOBILIZATE. (1) Bunuri şi valori destinate

activităţii unităţii patrimoniale ce se folosesc pe o perioadă îndelungată şi care nu se consumă la prima utilizare (mijloace fixe, terenuri, etc.). (2) Plasamente financiare pe timp mai îndelungat care nu se înlocuiesc la prima lor întrebuinţare. (3) Plasamente de capital pe timp îndelungat care se recuperează pe calea amortizării sau prin cedare în mod excepţional.

ACTIVE RAPIDE. (1) Active circulante mai puţin stocurile. (2) Disponibilităţi băneşti şi valori de încasat.

ACTUALIZARE-BALANŢĂ PRECEDENTĂ(CALC.). Încărcarea iniţială cu informaţii privind soldurile la început de an şi rulajele precedente.

ACTUALIZARE DIRECTĂ (CALC.). Memoria calculatorului de a stoca temporar un program contabil pe perioada de execuţie a unui alt program.

ACTUALIZARE FIŞIER CONTURI (CALC.). Încărcarea iniţială a informaţiilor referitoare la conturile sintetice şi analitice şi modificarea lor.

ACŢIONAR (<fr.). (1) Posesor de acţiuni. (2) Deţinător al unei acţiuni. (3) Persoană fizică sau juridică care a investit capital într-o societate comercială primind acţiuni.

ACŢIONAR-CAPITAL SUBSCRIS ŞI NEVĂRSAT. Creanţe provenite din sumele pe care asociaţii-acţionari le datorează ca urmare a subsrierii de aport pentru constituirea şi creşterea capitalului social.

ACŢIUNI (<fr.). (1) Hârtie de valoare, care constituie titlul ce atestă participarea la capitalul unei societăţi şi care dă dreptul deţinătorului să primească dividend. (2) Titlu de valoare aflat în posesia unei persoane, care îi atestă dreptul de proprietate într-o societatea comercială. (3) Titlu eliberat de către o societate comercială pe acţiuni unei persoane, în urma subscrierii de aport în bani sau natură, care îi atestă dreptul de acţionar. (4) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa acţiunilor cotate şi necotate, cumpărate, în vederea obţinerii de venituri financiare într-un termen scurt.

ACŢIUNI PROPRII. (1) Acţiuni proprii, vândute şi răscumpărate. (2) Acţiuni emise şi distribuite acţionarilor în urma subscrierii de capital sau în mod gratuit. (3) Cont sintetic de gradul I, de activ, care ţine evidenţa costurilor de achiziţie a acţiunilor proprii, răscumpărate.

ADAOS COMERCIAL (<fr.). (1) Diferenţa între preţul de vânzare cu amănuntul şi preţul de livrare (cu ridicata). (2) Diferenţa între preţul de vânzare şi costul de achiziţie al mărfurilor.(3) Sursă de acoperire a cheltuielilor unei intreprinderi de distribuţie (comerciale de vânzare) pentru obţinerea unui profit.

AGIO (<it.). Ansamblul cheltuielilor financiare şi al cheltuielilor cu serviciile bancare suportate de titularul unui efect comercial, cu ocazia scontării la banca comercială.

AJUTOR DE ŞOMAJ (<fr.). (1) Sprijin financiar temporar acordat de stat persoanelor salariate care nu mai au loc de muncă. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv care ţine evidenţa decontărilor privind ajutorul de şomaj datorat de unitate, precum şi de salariaţi potrivit legii (*Leg. 1/1992; Leg. 86/1992*).

ALEATORIU (<fr.). Care depinde de un eveniment incert, nesigur, neprevăzut (ex. accident, incendiu, inundaţii, etc.)

ALT (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă activizarea meniului.

ALT+E (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă modificarea meniului.

ALT+S (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă căutarea meniului.

ALTE REZERVE. Rezerve constituite excepţional din profitul net prin hotărârea adunării generale a acţionarilor.

AMBALAJE (<fr.). (1) Materiale utilizate pentru împachetarea produselor şi a mărfurilor pentru a putea fi protejate în timpul transportului şi al depozitării. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de ambalaje, achiziţionate sau confecţionate în unitate, destinate produselor vândute şi care în mod temporar pot fi păstrate la terţi, cu obligaţia restituirii lor conform prevederilor contractuale.

AMENAJĂRI DE TERENURI. (1) Ansamblu de lucrări constând din executarea de împrejmuiri, drumuri de acces, racordări la reţele electrice şi de alimentare cu apă şi canalizare, etc., necesare realizării construcţiei definitive. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I terenuri) care ţine evidenţa costului efectiv al amenajărilor de terenuri.

AMORTIZARE (<fr.). (1) Expresie valorică a uzurii mijloacelor fixe incluse în costul produselor la fabricarea cărora ele au participat în vederea creării condiţiilor necesare înlocuirii acestora. (2) Echivalent valoric al deprecierii ireversibile a unei imobilizări, ca urmare a utilizării sale, a influenţelor factorilor externi, a progresului tehnic sau a altor cauze. (3) Modalitate de recuperare în cote anuale a unei investiţii efectuate pe termen lung. (4) Modalitate de reducere a valorii de intrare a unui activ sau pasiv deţinut pe termen lung.

AMORTIZARE ACCELERATĂ. (1) Modalitate de recuperare a valorii unui activ, într-un ritm mai rapid decât cel justificat, în comparaţie cu ritmul de uzură. (2) Metodă de calcul a amortizării iniţiale a mijloacelor fixe, care constă în calcularea unei amortizări care să nu depăşească limita prevăzută de

lege. (3) Metodă de calcul a amortizării iniţiale a mijloacelor fixe, cu o valoare limită prevăzută de lege, urmărind ca în exerciţiul următor amortizarea să se facă după metoda amortizării liniare. (4) Metodă de calcul a amortizării mijloacelor fixe făcute în primul an în proporţie de 50%, iar în continuare efectuându-se prin metode stabilite de întreprindere. (5) Metodă de calcul a amortizării mijloacelor fixe efectuată pe baza aprobării organului fiscal, în funcţie de evoluţia situaţiei economico-financiare a întreprinderii. (*Leg. 15/1994, art.19, c*)

AMORTIZARE DEGRESIVĂ. (1) Modalitate de recuperare a valorii unui activ în cote inegale sau prin reducerea duratei normale de funcţionare. (2) Metodă de calcul a amortizării prin multiplicarea cotelor de amortizare liniară cu coeficienţii prevăzuţi de lege. (3) Metodă de calcul a amortizării constând prin aplicarea unei rate constante de la o valoare descrescătoare la o valoare constantă (*Leg. 15/1994, art.19, B*)

AMORTIZARE DEROGATORIE. Amortizare care nu corespunde deprecierii normale a activelor fixe.

AMORTIZARE ECONOMICĂ. (1) Recuperare a valorii unui activ fix în funcţie de deprecierea normală. (2) Amortizare care corespunde deprecierii economice a bunurilor.

AMORTIZARE FINANCIARĂ. (1) Modalitate de recuperare în cote anuale a unui împrumut acordat pe termen lung. (2) Modalitate de recuperare a unui împrumut acordat pe termen lung prin rambursări periodice.

AMORTIZARE FISCALĂ. (1) Amortizare care corespunde gradului de utilizare a mijloacelor fixe şi a ratei de actualizare la inflaţie. (2) sumă maximă ce poate fi înregistrată

pe seama cheltuielilor. (3) Amortizare economică influenţată de amortizarea derogatorie.

AMORTIZARE LINIARĂ. (1) Metodă de calcul a amortizării prin repartizarea uniformă a valorii contabile (de intrare) a mijloacelor fixe, pe toată durata funcţionării acestora. (2) Modalitate de recuperare a valorii de intrare a unui activ fix în cote egale distribuite pe întreaga durată de funcţionare a bunului respectiv. (3) Amortizare ce reprezintă minimul legal ce trebuie recuperat din valoarea de intrare a unui activ fix (*Leg. 15/1994, art.19, A*)

AMORTIZAREA ÎMPRUMUTULUI OBLIGATAR. Rambursarea obligaţiunilor la nivelul preţului de rambursare.

AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE CORPORALE. (1) Amoertizarea imobilizărilor materialelor reprezentate prin bunurile fixe, concrete (terenuri, mijloace fixe, etc.). (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa amortizării imobilizărilor corporale.

AMORTIZĂRI PRIVIND IMOBILIZĂRILE NECORPORALE. (1) Amortizarea imobilizărilor reprezentate prin diferite documente comerciale sau juridice (cheltuieli pentru constituirea societăţilor comerciale, concesiuni, brevete, etc.). (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa amortizării imobilizărilor necorporale.

ANALIZĂ CONTABILĂ. (1) Modalitate de cercetare a unei operaţiuni economice sau financiare în vederea înregistrării în contabilitate. (2) Modalitate de studiere în mod detaliat a situaţiei patrimoniale a unităţii economice şi evoluţia degajată de activitatea viitoare, utilizându-se conturile şi documentele de sinteză.

ANALIZĂ FINANCIARĂ. Ansamblu de procedee şi tehnici privind studierea documentelor contabile şi financiare ale unităţii, în vederea stabilirii diagnosticului financiar, a rentabilităţii, lichidităţii şi valorii entităţii economice.

ANDOSARE (<fr.). (1) Modalitate de efectuare a trecerii unor creanţe de la un beneficiar la altul. (2) Transferul de creanţă de la un beneficiar la alt beneficiar.

ANGAJAMENTE ACORDATE. (1) Giruri, cauţiuni, garanţii sau alte angajamente acordate de către o unitate economică unor terţi, pentru eventuale plăţi ce trebuie plătite de terţi, dar care formează eventuale creanţe ale unităţii asupra terţilor. (2) Cont sintetic, de gradul I, extrabilanţier, din clasa Conturi speciale care ţine evidenţa angajamentelor luate de unitate de a plăti unor terţi sumele constituind eventuale amenzi ce le-ar putea avea aceştia şi prin care s-ar crea o eventuală creanţă asupra acestora.

ANGAJAMENTE PRIMITE. (1) Giruri, cauţiuni, garanţii sau alte angajamente primite de către unitate de la terţi, pentru eventuale plăţi efectuate de terţi în contul unităţii şi care pot forma creanţe probabile ale terţilor asupra unităţii. (2) Cont sintetic de gradul I, extrabilanţier, din clasa Conturi speciale, care ţine evidenţa angajamentelor primite de către unitate de la alţi terţi pentru eventuale plăţi ce se vor face de către terţi în contul unităţii.

ANIMALE AFLATE LA TERŢI. (1) Animale trimise la terţi din diferite motive. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa animalelor aflate la terţi.

ANIMALE DE MUNCĂ. (1) Animale folosite în procesul de producţie şi care reprezintă imobilizări sub formă de mijloace fixe. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic, de gradul I, Mijloace fixe) care ţine evidenţa animalelor de muncă.

ANIMALE ŞI PĂSĂRI. (1) Animale tinere (viţei, miei, purcei, mânji) crescute pentru muncă şi producţie (lână, lapte blană) sau pentru a fi îngrăşate pentru valorificare, precum şi păsări şi colonii de albine. (2) Cont sintetic de gradul I, de activ, care ţine evidenţa tuturor speciilor de animale, inclusiv păsările şi coloniile de albine aflate în patrimoniu.

ANTET (<fr.). Indicaţie scrisă în partea de sus a unei foi de hârtie sau a unui plic, cuprinzând denumirea (numele), adresa, numărul de telefon, etc. ale unei instituţii, unităţi economice, etc.

ANTIVIRUS INFORMATIV (CALC.). Curăţirea şi eliminarea sistemului de informaţie iniţial.

ANTREPOZIT (<fr.). Întreprindere de depozitare şi păstrare a mărfurilor supuse unui anumit regim (vamal, de conservare).

ANUITATE (<fr.). Sumă de bani plătită anual de debitor pentru rambursarea împrumutului (*Leg. 15/1994, art.17*).

APARATE (<germ.). (1) Sisteme tehnice care servesc la efectuarea unor operaţii sau la dirijarea energiei ori transformarea ei statică. (2) Cont sintetic, de gradul I, Mijloace fixe) care ţine evidenţa existenţei şi mişcării aparatelor şi instalaţiilor de control şi reglare.

ARHIVĂ (<fr.). Totalitate a actelor sau a documentelor privind istoria unei instituţii, unităţi economice, etc.

ARHIVARE Operaţie de păstrare şi depozitare a actelor unei arhive.

ARIERATĂ (<fr.). (1) Datorie restantă. (2) Sumă de bani datorată de un stat altui stat şi neachitată la scadenţă.

ARTICOL CONTABIL (<fr.). (1) Egalitate între debitul şi creditul a două conturi utilizate pentru înregistrarea unei operaţiuni economice sau financiare. (2) Egalitate contabilă între utilizarea resurselor şi originea resurselor la nivelul unei operaţiuni prezentată prin debitul şi creditul conturilor corespondente.

ARTICOL CONTABIL COMPUS. Egalitate între debitul unui cont şi creditul mai multor conturi sau invers.

ARTICOL CONTABIL RECAPITULATIV. (1) Egalitate între debitul mai multor conturi şi creditul mai multor conturi. (2) Egalitate contabilă între mai multe utilizări de resurse şi surse de finanţare, determinată de o singură operaţiune consemnată într-un document justificativ.

ARTICOL CONTABIL SIMPLU. Egalitate între debitul unui cont şi creditul altui cont.

ASCII (<engl.) (CALC.). Cod standard american folosit pentru interschimbarea informaţiilor.

ASIGURARE SOCIALĂ. (1) Sistem de ocrotire a cetăţenilor şi a membrilor acestora sub formă de pensii, acordări de ajutoare materiale, ocrotirea sănătăţii (medicamente, tratament gratuit, trimiteri la odihnă, etc.). (2) Cont sintetic de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa decontărilor privind contribuţia unităţii la asigurările sociale, precum şi contribuţia personalului la pensia suplimentară (*Leg. 49/1992; Leg. 60/1992*).

ASIGURAREA (<fr.). Contract aleatoriu, sinalagmatic şi cu titlu oneros prin care asiguratorul se obligă să plătească în schimbul unei prime plătite de asigurat, o sumă de bani în cazul riscului asigurat (incendiu, accident, etc.).

ASOCIAŢI. (<fr.): (1) Persoane fizice membre ale unei societăţi comerciale. (2) Proprietari ai unei societăţi comerciale care convin pe bază de contract să contribuie la unitatea comună cu bunuri şi cu capacitatea lor

profesională, în vederea realizării unei afaceri rentabile. (3) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa sumelor lăsate temporar la dispoziţia unităţii de către asociaţi.

ASOCIAŢIA ROMÂNĂ A BĂNCILOR (A.R.B.). Asociaţie profesională cu scop nelucrativ, având ca obiect de activitate reprezentarea şi apărarea intereselor profesionale ale membrilor.

ATRIBUT FIŞIER (<engl.) (CALC.). Informaţii suplimentare asociate fişierului (modificări în conturile sintetice şi analitice).

AUDIT (<fr.). Examinare profesională a unei informaţii în vederea exprimării unei opinii responsabile şi independente prin raportarea la un criteriu (standard) de calitate. (2) Sistem de control şi de verificare a documentelor contabile şi financiare al unei unităţi economice (*N.A.F.C. 1/ 1995, art.1*).

AUDIT FINANCIAR. Examinare efectuată de un profesionist competent şi independent (cenzor), expert contabil sau contabil autorizat (cu studii superioare), în vederea exprimării unei opinii motivate asupra validităţii şi corectei aplicări a procedurilor interne stabilite de conducătorul unităţii (auditul intern), precum şi asupra imaginii fidele, clare şi complete a patrimoniului, a situaţiei financiare şi a rezultatelor obţinute de unitatea economică (*N.A.F.C.B.C. 1/ 1995, art.2*)

AUDIT INTERN. Audit privind controlul administrativ intern, verificarea internă a operaţiilor, autocontrolul salariaţilor precum şi controlul intern (*N.A.F.C.B.C. 1/1995, art.41*).

AUDITORI. Experţi independenţi care întocmesc rapoarte anuale în folosul acţionarilor, conţinând opinia lor cu privire la adevărul şi justeţea datelor din conturile anuale.

AUTOFINANŢARE. Surse de finanţare create prin exploatarea capitalului, rămase la dispoziţia unităţii economice.

AVANS (<fr.). Sumă de bani acordată cu anticipaţie de către o persoană pentru procurarea unui bun sau pentru prestarea unui serviciu.

AVANS SPRE DECONTARE. Suma de bani ridicate de către salariaţi de la caseria unităţii, în scopul efectuării de către aceştia a unor plăţi.

AVANSURI ACORDATE PERSONALULUI. Cont sintetic de gradul I, de activ, care ţine evidenţa avansurilor acordate personalului privind salariile sau ajutoarele materiale.

AVANSURI DE TREZORERIE. (1) Sume de bani ridicate de administratorii unei societăţi comerciale în vederea efectuării cheltuielilor curente. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa avansurilor de trezorerie.

B

BACKSPACE(<engl.)(CALC.). Tastă care comandă ştergerea unui caracter.

BALANŢĂ COMERCIALĂ (<fr.). Cont care înregistrează şi ţine evidenţa operaţiunilor de comerţ exterior ale unei ţări.

BALANŢĂ DE PLĂŢI. Cont care recapitulează ansamblul tranzacţiilor (comerciale, financiare, etc.) între două ţări.

BALANŢĂ DE VERIFICARE (<fr.). (1) Situaţie contabilă care se întocmeşte periodic prin centralizarea datelor din conturi în scopul verificării exactităţii operaţiilor înregistrate cu ajutorul lor (*Leg. 82/1991; art.22*). (2) Situaţie care reflectă raportul de egalitate dintre totalul rulajelor sau a soldurilor debitoare şi creditoare ale conturilor. (3) Procedeu prin care se controlează exactitatea înregistrărilor în conturi, prezentându-se variaţia activelor şi a pasivelor într-o perioadă, precum şi situaţia finală a elementelor patrimoniale. (4) Tablou care prezintă toate conturile utilizate în ordinea din planul contabil general stabilite la sfârşitul lunii, pe baza înregistrărilor contabile, controlându-se respectarea principiului dublei înregistrări la nivelul fiecărei operaţiuni, precum şi prezentarea a două egalităţi fundamentale (Tsol=Tsc; Sol=Sc).

BANCA AGRICOLĂ S.A. (B.A.). Societate bancară universală, cu personalitate juridică română, care efectuează operaţiuni de plăţi şi încasări

depozite şi garanţii, operaţiuni valutare, acordă împrumuturi.

BANCA ANGLO-ROMANIAN BANK LIMITED. Societate bancară cu personalitate juridică străină care oferă servicii bancare importatorilor şi exportatorilor din România.

BANCA BUCUREŞTI S.A. Societate bancară cu personalitate juridică română care primeşte şi emite garanţii pentru angajamente de plată în ţară şi străinătate, efectuează operaţiuni de HEDGING.

BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ S.A. (B.C.R.). Societate bancară cu personalitate juridică română care primeşte depozite în lei şi valută, acordă credite în lei şi valută, primeşte şi emite garanţii.

BANCA COMERCIALĂ ION ŢIRIAC S.A. (B.C.I.T.). Societate bancară cu personalitate juridică română cu participări în societăţi româneşti din domeniile agroalimentare, construcţii şi materiale de construcţii, financiar.

BANCA DACIA FELIX S.A (B.D.F.). Bancă privată universală, cu personalitate juridică română.

BANCA DE CREDIT COOPERATIST BANCOOP S.A. Societate bancară cu personalitate juridică română, pe acţiuni, cu capital privat, care se adresează agenţilor economici cu capital privat, oamenilor de afaceri, în vederea lansării producţiei industriale, agricole şi comerciale.

BANCA DE CREDIT INDUSTRIAL ŞI COMERCIAL S.A. (INCO-BANK). Societate bancară cu personalitate juridică română, constituită ca societate mixtă româno-americană, care efectuează operaţiuni bancare specifice băncilor comerciale.

BANCA DE CREDIT ŞI DEZVOLTARE ROMEXTERRA S.A. Societate

bancară cu personalitate juridică română, care efectuează operaţiuni bancare specifice băncilor comerciale.

BANCA DE EXPORT-IMPORT A ROMÂNIEI S.A. (EXIMBANK). Societate bancară cu personalitate juridică română, care are ca obiectiv sprijinirea exportatorilor români în străinătate.

BANCA EUROPEANĂ PENTRU RECONSTRUCŢIE ŞI DEZVOLTARE (B.E.R.D.). Instituţie bancară multinaţională, cu sediul la Londra, care sprijină dezvoltarea fostelor ţări socialiste, în procesul de tranziţie spre economia de piaţă.

BANCA INTERNAŢIONALĂ A RELIGIILOR S.A. (B.I.R.). Societate bancară cu personalitate juridică română, creată sub patronajul Centrului Internaţional Ecunemic, care acordă credite în lei şi valută, primeşte şi emite garanţii.

BANCA ITALO-ROMENA. Societate bancară cu personalitate juridică străină, constituită ca societate mixtă romăno-italiană care efectuează operaţiuni specifice băncilor universale.

BANCA MONDIALĂ-BANCA INTERNAŢIONALĂ DE RECONSTRUCŢIE ŞI DEZVOLTARE (B.I.R.D.). Instituţie financiar-bancară internaţională reprezentată în România, cu sediul la Washington, având ca obiectiv acordarea de împrumuturi pe termen lung ţărilor în curs de dezvoltare.

BANCA PENTRU MICA INDUSTRIE ŞI LIBERA INIŢIATIVĂ S.A. (MINDBANK). Societate bancară cu personalitate juridică română, cu capital român şi străin, privat, care efectuează servicii bancare în lei şi valută.

BANC POST S.A. (BANKPOST). Bancă comercială şi de economii cu capital integral de stat, care efectuează operaţiuni şi

servicii bancare constând în acordarea de credite, efectuarea de servicii financiar-bancare, etc.

BANCA RENAŞTEREA CREDITULUI ROMÂNESC S.A. (CREDIT-BANK). Societate bancară cu personalitate juridică română, cu capital român şi străin, care efectuează operaţiuni şi servicii bancare constând în acordarea de credite, primiri şi emitere de garanţii.

BANCA ROMÂNĂ DE COMERŢ EXTERIOR S.A. (B.R.C.E.). Societate bancară cu personalitate juridică română, cu caracter universal, specializată în efectuarea de operaţiuni de comerţ exterior cu reţea externă de bănci corespondente în 150 de ţări.

BANCA ROMÂNĂ PENTRU DEZVOLTARE S.A. (B.R.D.). Societate bancară cu personalitate juridică română, a cărei activitate principală este, în afară de acordarea de credite, gestionarea participaţiilor în întreprinderi.

BANCA ROMÂNEASCĂ S.A. (B.R.). Societate bancară cu personalitate juridică română, care efectuează operaţiuni de încasări şi plăţi în lei şi valută, realizează depozite la vedere şi la termen, acordă credite pe termen scurt şi mediu.

BANCA SOCIETE GENERALE. Societate bancară cu personalitate juridică străină, cu sediul la Paris, care efectuează depozite bancare, împrumuturi, credite documentare import-export, scrisori de garanţie internaţională, operează în devize şi monedă locală.

BANCA TRANSILVANIA S.A. (TBANC). Societate bancară cu personalitate juridică română care are ca obiectiv sprijinirea afacerilor instituţiilor din sectorul privat, efectuând depozite bancare, împrumuturi etc.

BANCA TURCO-ROMÂNĂ S.A. (B.T.R.). Societate bancară cu personalitate juridică română, constituită ca societate mixtă pe

acţiuni, cu pondere a capitalului în valută şi care realizează operaţiuni de transfer bancar în ţară şi străinătate, primeşte şi emite garanţii pentru angajamente de plată, acordă împrumuturi în lei şi valută, efectuează operaţiuni de HEDG-ING valutar.

BANCĂ (<fr.). Instituţie financiară care execută operaţiuni de plată şi de credite.

BANCĂ AGRICOLĂ. Instituţie financiară specializată în acordarea de împrumuturi pe termen mediu şi lung persoanelor fizice sau juridice din agricultură, cu garanţii (terenuri, produse agricole).

BANCĂ COMERCIALĂ. Bancă specializată în păstrarea temporară a capitalurilor disponibile, acordarea de credite şi efectuarea de operaţiuni de comision.

BANCĂ CORESPONDENTĂ. Bancă existentă pe o altă piaţă financiară şi unde aceasta nu are o reprezentanţă proprie.

BANCĂ DE CREDIT. Bancă specializată în acordarea de credite pe termen lung, garantate prin bunuri imobiliare.

BANCĂ DE EMISIUNE. Bancă investită de autoritatea de stat cu dreptul de a emite bancnote (Banca Naţională)

BANCĂ DE INVESTIŢII. Instituţie bancară specializată în acordarea de credite pentru lucrări de investiţii şi de gestionare a participaţiilor în întreprinderi.

BANCĂ EUROPEANĂ DE INVESTIŢII (B.E.I.). Organism creat de Tratatul de la Roma, cu sediul la Luxemburg, având ca acţionari ţările membre ale CEE şi care acordă credite ţărilor mai puţin dezvoltate ale ţărilor membre, precum şi ţărilor în curs de dezvoltare.

BANCĂ MONDIALĂ. (vezi B.I.R.D.)

BANCĂ NAŢIONALĂ. Bancă ce deţine dreptul de emitere de bancnote.

BANCĂ NEGOCIATOARE. Bancă ce creditează exportatorul cu volumul creditului documentar după verificarea documentelor.

BANCĂ PRIVATĂ. Bancă pe acţiuni, care are obligaţia de a-şi publica conturile anuale la Banca Naţională.

BANCĂ RESTANTĂ. Bancă unde se păstrează corespondenţa clientului.

BANCĂ UNIVERSALĂ. Instituţie financiară care efectuează toate operaţiunile bancare şi nu îşi limitează activitatea la anumite sectoare.

BANQUE FRANCO-ROUMAINE (B.F.R.). Societate bancară cu personalitate juridică străină, mixtă, româno-franceză, cu sucursală la Bucureşti.

BANCNOTĂ (<engl., germ.). Bilet de bancă cu acoperire în aur.

BANCRUTAR (<germ.). Falit.

BANCRUTĂ (<germ.). (1) A da faliment. (2) Falsificare, sustragere sau distrugere a documentelor unei societăţi (*Cod. Com., art. 883*)

BARA MENIULUI PRINCIPAL (CALC.). Element component al ecranului, care serveşte la alegerea operaţiilor dorite cu ajutorul meniului.

BARACAMENTE (<fr., it.). (1) Ansamblu de construcţii provizorii. (2) Cont sintetic de gradul I, de activ, care ţine evidenţa baracamentelor şi a amenajărilor provizorii, achiziţionate sau construite în vederea executării lucrărilor de bază (definitive) şi a prestărilor de construcţii.

BARTER (<engl.). Sistem de efectuare a comerţului exterior prin schimburi de mărfuri, cu echivalent valoric.

BASIC (<engl.) (CALC.). Limbaj informaţional de nivel înalt neorientat pe un anumit tip de probleme şi care permite construirea de aplicaţii în domeniul contabil.

BENEFICIAR (<lat., fr.). Persoană care, pe baza unui contract, primeşte anumite produse sau căreia i se prestează anumite servicii.

BENEFICIAR DE SPONSORIZARE. Persoană fizică de utilitate publică sau orice persoană juridică-nonprofit, care are sediul în România şi desfăşoară activităţi menţionate în *art. 4 a Leg. 32/1994* (şcoli, spitale, cămine de bătrâni, creşe, orfelinate, asociaţii, fundaţii, etc.) au personalitate juridică.

BENEFICIU (<lat.). (1) Câştig, profit, obţinut de către o persoană în urma efectuării unei activităţi. (2) Mărime valorică pozitivă, rezultată atunci când veniturile sunt mai mari decât cheltuielile.

BILANŢ (<germ.). (1) Reflectare sintetizată a rezultatului activităţii într-o anumită perioadă de timp. (2) Tablou care cuprinde în expresie bănească totalitatea elementelor patrimoniale precum şi rezultatele obţinute de unitate, într-o perioadă de timp.

BILANŢ CONTABIL. (1) Tablou recapitulativ care prezintă periodic elementele de activ şi de pasiv, cât şi situaţia financiară a unităţii. (2) Procedeu contabil care cuprinde un sistem de indicatori ce caracterizează la un moment dat elementele constitutive ale patrimoniului fiecărui agent economic, sub aspectul componenţei materiale şi al surselor de formare ale acestora, precum şi rezultatele financiare obţinute în urma desfăşurării activităţii economico-financiare. (3) Reprezentare a echilibrului dintre utilizările de resurse şi originea lor, descriindu-se situaţia patrimonială şi financiară a unităţii. (4) Document contabil compus din: bilanţ, contul de profit şi pierdere, respectiv contul

de execuţie în cazul instituţiilor publice, anexa şi raportul de gestiune (*Cod. 14-7-1*).

BILANŢ DE DESCHIDERE. Cont special prin care se deschid conturile de activ şi de pasiv la începutul perioadei, urmărindu-se respectarea intangibilităţii bilanţului. (2) Cont sintetic, de gradul I, din clasa Conturi speciale, care funcţionează în partidă dublă şi care asigură deschiderea conturilor la începutul fiecărui exerciţiu.

BILANŢ DE FONDARE. Bilanţ care se întocmeşte cu ocazia înfiinţării unei societăţi comerciale.

BILANŢ FINANCIAR FUNCŢIONAL. (1) Bilanţ care reprezintă utilizările şi resursele ce se efectuează, în funcţie de stabilitatea şi apartenenţa la ciclul de exploatare. (2) Bilanţ care prezintă o grupare a utilizărilor şi a resurselor în funcţie de lichiditate şi exigibilitate dar şi de apartenenţă la ciclul de exploatare.

BILANŢ FINANCIAR PATRIMONIAL. Document care grupează activele conform lichidităţii reale, precum şi a datoriilor în funcţie de exigibilitatea reală.

BILANŢ DE ÎNCHIDERE. (1) Cont special prin care se închid conturile de activ şi de pasiv, urmărindu-se echilibrul dintre utilizări şi resurse. (2) Cont sintetic, de gradul I, din clasa Conturi speciale, care funcţionează în partidă dublă şi care asigură închiderea tuturor conturilor la finele fiecărui exerciţiu.

BILANŢ SOCIAL. Document întocmit conform Codului Muncii de către unităţile economice având peste 300 de salariaţi şi care se referă la angajarea salariaţilor privind remuneraţiile şi cheltuielile accesorii, la condiţiile de igienă şi de securitate, la formarea profesională, la condiţiile de viaţă ale salariaţilor (acţionarilor).

BILET DE BANCĂ. (1) Bancnotă. (2) Cambie emisă de o bancă de emisiuine.

BILET DE TEZAUR (<fr., rus.). (1) Bani de hârtie, neconvertibili, puşi în circulaţie de stat, de obicei în cupluri mai mici decât bancnotele. (2) Titlu de credit pe termen scurt, emis de către Ministerul Finanţelor sau de Tezaur şi pus în vânzare de către aceştia pentru eliberarea de fonduri de la bănci sau de la particulari.

BILET LA ORDIN (<fr.). (1) Înscris prin care o persoană, numită subscriptor, se angajează să verse la o anumită dată o sumă determinată unei persoane, numită beneficiar. (2) Cambie eliberată de un debitor unui creditor, prin care se obligă să plătească necondiţionat acestuia, într-un anumit loc şi la o anumită dată, o sumă de bani.

BILETE DE FONDURI. Bilete la ordin cu scadenţe mai mari de un an, subsrise în beneficiul unui vânzător al unui fond de comerţ.

BIROTICĂ (<fr.). Aparatură tehnică specifică lucrărilor de birou (maşini de scris, faxuri, copiatoare, etc.).

BIT (<engl.) (CALC.). Cea mai mică unitate de măsură a informaţiei, care reprezintă cantitatea de informaţii necesară pentru a alege între două variante posibile (nu/da; fals/adevărat).

BLOCAJ FINANCIAR. (1) Stoparea activităţii financiare a unităţii din cauza lipsei de stoc de lichidităţi. (2) Neîndeplinirea angajamentelor de plată de către unitate din cauza lipsei lichidităţilor.

BON DE CONSUM. (1) Document care justifică eliberarea mărfii. (2) Document care justifică eliberarea din magazie a unui material şi care va intra în procesul de producţie (fabricaţie) *(Cod. 14-3-4 d)*.

BON DE PRIMIRE. Document folosit în unităţile de consignaţie pentru justificarea primirii mărfii, produsului *(Cod. 14-3-2)*.

BONITATE (<germ.). (1) Capacitate de plată a creditului, la scadenţă. (2) Solvabilitate.

BREVET (<fr.). (1) Document, titlu dat de către o autoritate, prin care se recunoaşte unei persoane paternitatea unei invenţii. (2) Document pe care organul de stat competent îl eliberează inventatorului, prin care i se recunosc anumite drepturi speciale.

BROKER (<engl.). (1) Agent comercial care lucrează în numele unui client numit mandant, (ca mijlocitor), pentru închiderea unei tranzacţii cu o terţă persoană. (2) Agent comercial la bursa de valori.

BUGET (<fr.). (1) Plan în care se prevăd veniturile şi cheltuielile probabile ale unei instituţii, unităţi economice etc. pe o perioadă determinată. (2) Plan financiar, întocmit înaintea unei perioade definite de timp, despre politica ce trebuie urmărită în acea perioadă în vederea atingerii unui anumit obiectiv.

BUGET CENTRAL. Parte din bugetul de stat administrată de către organele centrale de stat.

BUGET LOCAL. Parte din bugetul de stat administrată de un organ local de stat.

BUGET DE STAT. Balanţa veniturilor şi a cheltuielilor dintr-o anumită perioadă (de obicei de un an) ale unui stat.

BUGET DE TREZORERIE. Plan de încasări şi plăţi viitoare bazat pe prevederi referitoare la vânzările şi cumpărările dintr-o perioadă determinată.

BURSĂ (<fr.). (1) Formă de piaţă publică unde se negociază hârtii de valoare şi valute străine sau unde se desfăşoară tranzacţii de mărfuri. (2) Piaţă publică organizată pentru negocierea valorilor mobiliare sau alte valori.

BURSĂ A MUNCII. Instituţie care înregistrează cererile de muncă şi mijloceşte angajările.

BURSĂ DE MĂRFURI. Piață publică unde se negociază și se efectuează tranzacții de mărfuri.

BURSĂ DE VALORI. Bursă unde se negociază titluri de valoare.

CALCULAȚIE (<lat.). (1) Procedeu economic care utilizează indicatori, prețuri, coeficienți și alte operații matematice, pentru înregistrarea în contabilitate a mijloacelor și a proceselor economice, precum și a rezultatelor obținute. (2) Ansamblu de calcule efectuate după anumite reguli, în scopul determinării unor costuri.

CALCULATOR (<fr.). (1) Aparat alcătuit din mecanisme, circuite electrice cu relee, circuite electronice, etc. care efectuează automat operații matematice și logice.

CALCULATOR NUMERIC. Calculator care efectuează calcule pe baza reducerii operațiilor de execuție la un număr finit de operații aritmetice elementare.

CALCULATOR PERSONAL (IBM-PC). Calculator care funcționează algoritmic, execută programe și comunică cu utilizatorul.

CAMBIE (<it.). (1) Document prin care cel ce semnează se obligă să plătească o sumă de bani la un anumit termen în folosul creditorului. (2) Înscris prin care creditorul numit trăgător, dă ordin unei alte persoane, numită tras, să plătească o sumă determinată, la vedere sau la o anumită dată, unei terțe persoane, numită beneficiar.

CAMERĂ DE COMERȚ (<fr.). Organizație neguvernamentală de utilitate publică, cu caracter autonom, având drept scop promovarea comerțului și industriei

românești pe plan intern și extern, precum și sprijinirea comercianților din țară în raporturile cu autoritățile locale și cu organisme din străinătate.

CAPACITATE DE AUTOFINANȚARE (<fr.). Surse de finanțare create prin exploatarea capitalului.

CAPITAL (<germ.). Sume de bani, bunuri și valori investite într-o afacere.

CAPITAL SOCIAL. (1) Partea din capitalurile proprii, concretizată în acțiuni aflate în posesia acționarilor. (2) Capital alcătuit din valoarea nominală a acțiunilor sau a părților sociale, respectiv a valorilor de aport în natură sau în numerar, a rezervelor încorporate și a profitului repartizat pentru majorarea capitalului sau a altor operațiuni care conduc la modificările acestuia. (3) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ține evidența capitalului social subscris și vărsat în natură și/sau în numerar de acționari sau asociații societății.

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS. Capital constituit prin subscriere de aport în bani și/sau în natură de către acționari.

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS NEVĂRSAT. (1) Capital subscris și nedepus la dispoziția societății, și pentru care nu s-au eliberat acțiuni. (2) Creanțe provenind din sumele pe care asociații-acționari le datorează ca urmare a subscrierii de acțiuni pentru constituirea și creșterea capitalului social. (3) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv (derivat din contul sintetic, de gradul I Capital social) care ține evidența capitalului social subscris și nevărsat de către acționari sau de asociații societății.

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS ȘI VĂRSAT. (1) Capital subscris și pus la dispoziția societății, pentru care s-au eliberat acțiuni. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic, de gradul I Capital social), care ține evidența capitalului social

subscris și vărsat în natură și/sau în numerar de acționarii sau asociații societății, precum și măririi sau reducerii capitalului social.

CAPITALURI PERMANENTE. Ansamblul surselor de finanțare stabile de care dispune un agent economic.

CAPITALURI PROPRII. (1) Capitalul constituit prin aportul acționarilor și capitalizarea unei părți din profitul obținut de unitate. (2) Pasivul intern al unității economice rezultat din diferența dintre patrimoniu și datoriile sale față de terți.

CARACTER (<fr.) (CALC). Semn special, cifră, literă

CARNETE DE CEC CU LIMITĂ DE SUMĂ. (1) Carnete de CEC care pot acoperi plăți numai până la limita soldului existent. (2) Cont sintetic de gradul al II-lea, bifuncțional, (derivat din contul sintetic de gradul I Conturi curente la bănci), care ține evidența carnetelor de cecuri cu limită de sumă, precum și a mișcării acestora, pentru decontarea cheltuielilor cu transportul mărfurilor și a contravalorii lor pentru nevoi gospodărești, etc.

CASA (<it.). (1) Lichidități monetare curente (monede, bilete de bancă naționale și străine, devize depuse la bănci). (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența numerarului aflat în casieria unității, precum și a mișcării acestuia, ca urmare a încasărilor și a plăților efectuate.

CASARE (<fr.). (1) Operație economică care evidențiază scoaterea din folosință a mijloacelor fixe care au ajuns la limita duratei lor de exploatare (*N.M.A. Leg.15/1994*). (2) Mijloc fix scos din uz.

CASETĂ DE DIALOG (CALC.). Casetă care oferă sau cere informații despre operația în lucru.

CASH (<engl.). (1) Bani în numerar lichid. (2) Bani ghiaţă.

CÂMP (<lat.) (CALC.). (1) Spaţiul de manevră al calculatorului. (2) Ecran.

CÂŞTIG. (1) Bun material dobândit. (2) Diferenţă valorică în care realizările depăşesc cheltuielile. (3) Beneficiu.

CÂŞTIG REŢINUT. Parte din profit nedistribuită acţionarilor, rămasă pentru finanţarea activelor, pentru care se eliberează acţiuni gratuite.

CEC BANCAR (<fr., engl.). (1) Document nominal sau la purtător, prin care un titular de cont curent sau de decontare, dispune plata unei sume din disponibilul aflat în contul titularului. (2) Înscris prin care posesorul unui cont curent dispune plata unei sume de bani în favoarea unui terţ.

CECURI DE ÎNCASAT. (1) Cecuri remise băncii spre încasare. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I Valori de încasat) care ţine evidenţa cecurilor de încasat.

CENTRU DE ANALIZĂ (<fr.). Diviziune contabilă a unităţii unde sunt analizate şi regrupate cheltuielile indirecte în vederea imputării lor în conturi.

CENTRU DE STRUCTURI. Diviziune contabilă a unei unităţi unde activităţile sunt măsurate în unităţi de lucru fizice (kg, tone/km, ore maşini, etc.).

CENTRE OPERAŢIONALE. Diviziuni contabili ale unităţii unde activitatea nu este măsurabilă prin unităţi semnificative ci printr-un sistem de organizare administrativ-financiar.

CERTIFICA (<fr.). A confirma, a dovedi în scris exactitatea unei fapte sau autentificarea unui înscris.

CERTIFICAT DE ACŢIUNI. (1) Document care atestă

proprietatea de acţiuni. (2) Atestarea unui depozit de acţiuni.

CERTIFICAT DE CALITATE. Document emis de unitatea producătoare prin care se atestă calitatea care a stat la baza fabricaţiei unui produs (standard, normă tehnică, etc.)

CERUI (<lat.). A acoperi cu ceară şnurul unui registru.

CESIUNE (<fr.). Contract prin care creditorul transmite unei persoane, contra unei sume de bani, drepturile pe care le are faţă de debitor.

CHELTUIELI (<fr.). (1) Consum definitiv de resurse, fiind asimilat cu o pierdere. (2) Consum de mijloace de producţie, de forţă de muncă sau de mijloace băneşti, pentru satisfacerea unor necesităţi de producţie sau individuale.

CHELTUIELI CU AMORTIZĂRILE ŞI PROVIZIOANELE. (1) Cheltuieli de exploatare, financiare şi excepţionale referitoare la amortizarea imobilizărilor necorporale şi corporale. (2) Grupă de conturi, din clasa Conturi de cheltuieli.

CHELTUIELI CU IMPOZITE, TAXE ŞI VĂRSĂMINTE ASIMILATE. (1) Cheltuieli cu impozitul pe salarii, impozitul pe clădiri, alte impozite, taxe pentru folosirea terenurilor, taxe pentru mijloace de transport, etc. (2) Grupă de conturi din clasa Conturi de cheltuieli.

CHELTUIELI CU LUCRĂRI ŞI SERVICII EXECUTATE DE TERŢI. (1) Cheltuieli pentru întreţinere şi reparaţii; pentru redevenţă; pentru locaţii de gestiune şi chirii; pentru studii şi cercetări. (2) Grupă de conturi din clasa Conturi de cheltuieli.

CHELTUIELI CU MATERII PRIME, MATERIALE ŞI MĂRFURI. (1) Cheltuieli privind consumurile de materii prime, materiale consumabile, costul de achiziţie al obiectelor de inventar consumate sau uzura acestora, costul de achiziţie al materialelor nestocate trecute direct asupra cheltuielilor, costul de achiziţie al energiei şi al apei consumate, costul de achiziţie al animalelor şi al păsărilor şi costul mărfurilor vândute. (2) Grupă de conturi din clasa de Conturi de cheltuieli.

CHELTUIELI CU PERSONALUL. (1) Cheltuieli privind salariile şi alte drepturi de personal, pentru asigurările şi protecţia socială, contribuţia unităţii la asigurările sociale şi pentru ajutorul de şomaj, cheltuieli cu pregătirea şi perfecţionarea profesională, etc.. (2) Grupă de conturi din clasa Conturi de cheltuieli.

CHELTUIELI CIRCULAŢIE. Cheltuieli privind procesul de circulaţie a mărfurilor.

CHELTUIELI DE EXPLOATARE. (1) Cheltuieli specifice activităţii de producţie sau distribuţie. (2) Cheltuieli directe aferente proceselor de producţie sau de distribuţie-transport.

CHELTUIELI DE PRODUCŢIE. Consum de mijloace de producţie, de forţă de muncă sau de mijloace băneşti, pentru producerea de bunuri materiale.

CHELTUIELI DIRECTE. (1) Cheltuieli care afectează direct un produs. (2) Cheltuieli aferente costurilor de materiale, de manoperă, a orelor de funcţionare a utilajelor.

CHELTUIELI EXCEPŢIONALE: (1) Cheltuieli specifice operaţiilor care se abat de la activitatea normală a unităţii economice (despăgubiri, penalităţi, etc.). (2) Cheltuieli care se referă la operaţii de gestiune (amenzi, despăgubiri, perisabilităţi, lipsuri de inventar, donaţii, subvenţii) sau la operaţii

de capital (valoarea contabilă a imobilizărilor cedate şi alte cheltuieli excepţionale).

CHELTUIELI FICTIVE. Cheltuieli incluse în costul de producţie în vederea stabilirii valorii din punct de vedere economic (remuneraţia capitalului propriu).

CHELTUIELI FINANCIARE. (1) Cheltuieli efectuate pentru obţinerea surselor de finanţare (dobânzi, sconturi). (2) Grupă de conturi din clasa Conturi de cheltuieli.

CHELTUIELI FIXE. Cheltuieli a căror mărimi rămân relativ constante, şi care sunt influenţate de structura unităţii.

CHELTUIELI INDIRECTE. (1) Cheltuieli care se referă la mai multe produse, fiind afectate produsele analizate printr-un centru de analiză. (2) Cheltuieli repartizate asupra costurilor în raport de costul de secţie, salariile directe, consumurile de materiale directe, orele de funcţionare a utilajelor.

CHELTUIELI OPERAŢIONALE. Cheltuieli variabile.

CHELTUIELI SEMI-VARIABILE. Cheltuieli formate dintr-o parte variabilă şi altă parte fixă (cheltuieli cu publicitatea).

CHELTUIELI VARIABILE. Cheltuieli a căror mărimi depind de evoluţia factorilor de producţie.

CHIRII (<bg.). (1) Sume plătite de beneficiarul unui contract de închiriere pentru folosirea şi exploatarea unui spaţiu (clădire). (2) Obligaţii de plată datorate de către agenţii economici pentru folosirea unor imobilizări ce sunt proprietatea altora şi care sunt închiriate pe timp determinat pentru a putea fi exploatate.

CHITANŢĂ (<fr.). (1) Document care justifică primirea unei sume de bani, a unor acte, etc. (2) Document justificativ de înregistrare în registrul de casă şi contabilitate (*Cod 14-3-1*).

CHITANŢĂ FISCALĂ. Document emis pentru vânzarea cu plata în numerar a produselor care includ taxa pe valoarea adăugată şi pentru care nu se mai întocmeşte factură *(Cod 14-4-2)*.

CHITANŢIER. Carnet chitanţe.

CIFRĂ (<fr.). (1) Evaluare în cifre. (2) Calcul în cifre.

CIFRĂ DE AFACERI. (1) Totalul încasărilor unei firme, a unei unităţi economice. (2) Suma veniturilor rezultate din livrări de bunuri, executarea de lucrări şi prestări de servicii şi alte venituri din exploatare, mai puţin rabaturile, remizele şi alte reduceri acordate clienţilor (*R.A. Leg. 82/1991, art. 99*).

CLASĂ (<fr.):.Categorie principală de clasificare a conturilor în cadrul planului de conturi generale (*R.A. Leg. 82/1991, art.12*).

CLĂDIRI. (1) Construcţii având anumite destinaţii (de locuit, culturale, productive, etc.). (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I Mijloace fixe), care ţine evidenţa valorii nete contabile ale clădirilor.

CLEARING (<engl.). Sistem de decontare între state prin intermediul băncilor, prin rambursarea reciprocă a creanţelor şi a datoriilor.

CLIENŢI (<fr.). (1) Persoane care cumpără un produs, o marfă. (2) Cumpărători ai unor produse sau consumatori ai unor produse, mărfuri, în cazul unităţilor de alimentaţie publică. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa clienţilor interni şi externi pentru produse, semifabricate, materiale, mărfuri, etc. vândute, lucrări executate şi servicii prestate, pe bază de facturi. (4) Persoane care cumpără produse şi efectuează servicii şi lucrări pe credit. (5) Valori de încasat în urma vânzării pe credit a produselor şi a mărfurilor.

CLIENŢI-CREDITORI. (1) Clienţi care au un drept de creanţă asupra furnizorului pentru sumele depuse în avans. (2) Obligaţii ale furnizorului faţă de clienţi, în urma primirii de avansuri băneşti şi din operaţiuni cu ambalaje care circulă în sistemul restituirii.(3) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa clienţilor-creditori, reprezentând avansurile încasate.

CLIENŢI-FACTURI DE ÎNTOCMIT. (1) Clienţi pentru care s-au livrat bunuri, s-au efectuat prestări de servicii şi pentru care nu s-au întocmit facturi. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care evidenţiază livrările de bunuri, prestările de servicii sau executările de lucrări, inclusiv taza pe valoarea adăugată, pentru care nu s-au întocmit facturi.

CLIENŢI INCERŢI. (1) Clienţi insolvabili, greu platnici. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa clienţilor incerţi, rău platnici, dubioşi sau aflaţi în litigiu.

COD (<fr.). (1) Ansamblul unor reguli de conduită. (2) Act normativ cuprinzând sistematizarea şi modificarea principalelor norme ale unei ramuri de activitate (comerciale, învăţământ, sănătate etc.).

COD COMERCIAL (<fr.). Act normativ privind regulile de conduită în relaţiile comerciale. (*Cod Com. 1870, abrogate art. 77-220 şi 236*)

CODA (<engl.). (CALC.): Efectul codajului unui mesaj.

CODAJ (<fr.). Operaţie de transformare a unui mesaj într-un şir de semnale discrete.

COMANDITAT (<fr.). Persoană care, în temeiul unui contract de societate în comandită, răspunde faţă de creditorii societăţii pentru datoriile acesteia solidar şi cu întreaga sa avere.

COMBUSTIBIL (<fr.). (1) Materiale de origine organică,

naturale, care au proprietatea de a arde, producând căldură utilizabilă. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I Materiale consumabile), care evidenţiază existenţa şi mişcarea stocurilor de combustibili.

COMENZI DOS (<engl.) (CALC.). Instrucţiuni utilizate la încărcarea, prelucrarea şi gestionarea de fişiere.

COMERCIANT (<fr.). (1) Persoană care se ocupă cu comerţul. (2) Persoană care face fapte de comerţ, având comerţul ca o profesiune obişnuită (*Cod Com., art.7*).

COMERŢ (<fr.). (1) Schimb de produse prin vânzare-cumpărare. (2) Ramură a economiei naţionale în cadrul căreia se realizează circulaţia mărfurilor.

COMERŢ CU AMĂNUNTUL (EN DETAIL). Comerţ realizat prin magazine sau prin restaurante (alimentaţie publică) care efectuează vânzări de mărfuri direct cumpărătorilor.

COMERŢ CURIDICATA (EN GROS). Comerţ care constă în cumpărarea de produse, mărfuri, în cantităţi mari de la producători, pentru a fi vândute unităţilor comerciale cu amănuntul.

COMERŢ INVIZIBIL. (1) Comerţ internaţional cu servicii, care nu are ca obiect schimbul de mărfuri şi transferul de capitaluri, ci alte activităţi ca: turism internaţional, telecomunicaţii, transportul internaţional, etc. (2) Comerţ care reprezintă plata serviciilor prestate de o ţară către altă ţară pentru transporturi maritime şi de tranzit, operaţiuni de asigurări, servicii turistice etc.

COMISION (<fr.). (1) Sume de bani ce i se cuvin unei persoane în temeiul unui contract de comision, pentru prestările furnizate (*Cod Com., art.405*). (2) Sumă de bani ce i se cuvine comisionarului.

COMISIONAR. Persoană care efectuează un serviciu unui terţ.

COMISORIU (<fr.). Clauză care conduce la desfiinţarea unui contract.

COMPANIE (<fr.). Mare unitate economică constituită sub formă de societate (industrială, comercială, de transporturi, turism, etc.)

COMPENSAŢIE (<fr.). (1) Sumă fixă ce se acordă indiferent de mărimea salariului. (2) Stingerea fără plată în numerar a unor datorii reciproce, în măsura în care aceste datorii se acoperă între ele.

COMPUTER (<engl.) (CALC.). (1) Calculator electronic. (2) Ordinator (vezi calculator).

CONCESIUNI (<fr.) (1) Convenţie prin care una sau mai multe persoane fizice sau juridice dobândesc dreptul de a exploata anumite bunuri sau servicii ale statului. (2) Cont sintetic de gradul I, de activ, care ţine evidenţa concesiunilor, brevetelor, licenţelor, know-how-urilor, mărcilor de fabrică şi de comerţ şi a altor drepturi şi valori similare aportate, achiziţionate sau dobândite pe alte căi.

CONCILIERE (<fr.). Act de rezolvare a unor diferende (comerciale, juridice) între părţi.

CONCURENŢĂ (<fr.). Rivalitate dusă cu mijloace economice între producători şi comercianţi, pentru producerea şi desfacerea unor produse, acoperirea unor pieţe etc.

CONCURENŢĂ NELOIALĂ. (1) Act sau fapt contrar uzanţelor loiale în activitatea comercială sau industrială. (2) Infracţiune care constă în fabricarea şi punerea în circulaţie a unor produse care poartă denumiri de mărci sau indicaţii de provenienţe false. (3) Folosirea mascată a unor semne comerciale

ale unor firme de prestigiu, în scopul inducerii în eroare a clienţilor (*Leg. 11/1991*).

CONFISCARE (<fr.). (1) Reţinerea unor bunuri de către organele abilitate de stat. (2) Trecerea cu titlu gratuit, în patrimoniul statului a bunurilor unei persoane, în urma unei hotărâri judecătoreşti sau a deciziei unui organ al administraţiei de stat.

CONOSAMENT (<germ.). (1) Document utilizat în transportul maritim. (2) Document folosit în transportul pe apă, prin care armatorul confirmă expeditorului preluarea mărfii şi prin care se obligă să predea marfa la destinaţie.

CONSIGNAŢIE (<fr.). (1) Magazin unde se fac depuneri şi vânzări de mărfuri. (2) Depuneri de mărfuri, lucruri, într-un magazin specializat, pentru a fi vândute. pe baza unui contract.

CONSILIU (<it.). Colectiv organizat, cu sarcini de

conducere, de administraţie sau de avizare a activităţii unei organizaţii (de stat, obşteşti etc.).

CONSILIU DE ADMINISTRAŢIE. Organ superior de conducere al unei instituţii, unităţi economice etc. care are rolul de conducere şi de control al unităţii.

CONSILIU SUPERIOR AL CORPULUI DE EXPERŢI CONTABILI ŞI CONTABILI AUTORIZAŢI (C.S.C.E.C.C.A.). Organ superior de conducere şi control al Corpului, care are ca atribuţie reprezentarea profesiunii în faţa autorităţilor publice prin preşedintele său şi coordonarea acţiunilor consiliilor filialelor judeţene.

CONSORŢIU (<fr.). Înţelegere temporară sau permanentă încheiată între mai multe bănci sau societăţi comerciale mari, pentru efectuarea în comun a unor operaţii avantajoase de mare amploare.

CONSUM (<germ.). Folosirea bunurilor rezultate din procesul de producţie pentru satisfacerea nevoilor producţiei şi al oamenilor.

CONSUM SPECIFIC. (1) Consum normat. (2) Cantitate de material, combustibil şi energie consumată pentru executarea unui produs, a unei operaţii, pentru funcţionarea unui sistem tehnic, raportată la o anumită unitate (suprafaţă, volum, timp, ore/ om etc.).

CONT. (1) Tablou care prezintă existenţa şi evoluţia unui element sau grupă de elemente patrimoniale. (2) Procedeu contabil cu ajutorul căruia descriem evoluţia activelor şi a pasivelor, precum şi a elementelor de calcul a rezultatului financiar. (3) Procedeu specific contabilităţii prin care se asigură înregistrarea cu exactitate a existenţei, mişcării şi transformării fiecărui activ şi proces economic, a fiecărei surse precum şi a rezultatelor obţinute, în mod cronologic, sistematic, valoric şi uneori cantitativ.

CONT ANALITIC. (1) Cont dezvoltător al contului sintetic. (2) Cont care detaliază existenţa şi evoluţia elementului patrimonial.

CONT BIFUNCŢIONAL. Cont de activ şi de pasiv care funcţionează prin a se debita sau a se credita şi poate avea sold debitor sau creditor.

CONT CORESPONDENT. Cont care stabileşte legătura cu alte conturi specifice operaţiilor contabile respective.

CONT CURENT LA BĂNCI. (1) Cont deschis de către bănci clienţilor, pentru păstrarea mijloacelor băneşti ale acestora şi efectuarea unor operaţiuni curente prin aceste conturi. (2) Cont sintetic de gradul I, bifuncţional, care ţine evidenţa disponibilităţilor în lei şi devize aflate în conturi la bănci şi a sumelor în curs de decontare, precum şi a mişcării acestora.

CONT DE ACTIV. (1) Cont care prezintă situaţia activelor fixe şi circulante. (2) Cont care

începe prin a se debita şi are întotdeauna sold debitor sau se soldează.

CONT DE BILANŢ. (1) Cont care prezintă situaţia elementelor de activ şi de pasiv între două perioade succesive, furnizând date necesare întocmirii bilanţului. (2) Cont care evidenţiază operaţiile producătoare de modificări patrimoniale.

CONT DE CAPITAL. Cont format din totalitatea surselor de finanţare stabile aflate la dispoziţia unităţii patrimoniale, alcătuite din: capital propriu, provizioane pentru riscuri şi împrumuturi pe termen lung şi mediu şi alte surse cu durată de finanţare mai mare de un an.

CONT DE CHELTUIELI. (1) Cont destinat pentru înregistrarea consumului definitiv de resurse. (2) Cont utilizat pentru înregistrarea sumelor de plătit sau de vărsat.

CONT DE GESTIUNE. Cont destinat înregistrării cheltuielilor şi veniturilor furnizând date necesare stabilirii rezultatului financiar.

CONT DE PASIV. (1) Cont care prezintă situaţia capitalului propriu şi a obligaţiilor. (2) Cont care începe să funcţioneze prin a se credita şi are întotdeauna sold creditor sau se soldează.

CONT DE REZULTATE. Cont care descrie activitatea unităţii economice şi care explică rezultatul obţinut prin intermediul veniturilor şi al cheltuielilor.

CONT DE VENITURI. (1) Cont destinat înregistrării resurselor obţinute în urma exploatării capitalului. (2) Cont destinat înregistrării sumelor primite sau de primit.

CONT DE VIRAMENT. (1) Cont deschis la bănci, destinat plăţilor curente. (2) Cont

intermediar prin care se efectuează transferul sumei între două conturi de trezorerie.

CONT DE GESTIUNE. (1) Cont care înregistrează operaţii economice generatoare de cheltuieli şi venituri, justificând originea rezultatului. (2) Cont care evidenţiază decontările interne privind cheltuielile şi costul producţiei obţinute sau în curs de execuţie.

CONT ÎN AFARA BILANŢULUI (extrabilanţier): Cont care reflectă valorile materiale sau băneşti ce se află temporar în unitate şi care nu influenţează patrimoniul.

CONT RECTIFICATIV. Cont care are rolul de a corecta valoarea de înregistrare a activelor fixe şi circulante, în scopul stabilirii valorii efective, reale a acestora.

CONT SINTETIC. Cont care reflectă în mod generalizat elementele patrimoniale pe categorii asemănătoare în raport cu conţinutul economic. Poate fi de gradul I (simbolizat cu trei cifre) sau de gradul al II-lea (simbolizat cu patru cifre).

CONTABIL (<fr.). (1) Specialist în contabilitate. (2) Profesionist care ţine evidenţa contabilă şi analizează procesele economico-financiare ale unităţii. (3) Producător de informaţii financiar-contabile, necesare luării deciziilor în legătură cu activitatea unităţii.

CONTABIL AUTORIZAT (<fr.). Persoană care a dobândit această calitate potrivit legii şi are competenţa profesională de a ţine contabilitatea operaţiilor economico-financiare, de a întocmi bilanţul contabil sau, dacă are studii superioare, de a verifica şi certifica bilanţul contabil şi să îndeplinească obligaţiile prevăzute de lege pentru cenzorii numiţi la societăţile comerciale (*Ord. Guv. 65/1994*).

CONTABILITATE (<it.). (1) Ştiinţă şi activitate practică ce se ocupă de cunoaşterea, gestionarea şi controlul patrimoniului şi al rezultatelor obţinute. (2) Sistem de măsurare, prelucrare şi de transmitere de informaţii economico-financiare ale unei entităţi economice, necesare luării deciziilor. (3) Arta înregistrării, clarificării şi grupării într-o manieră specifică şi în termeni băneşti, a tranzacţiilor şi evenimentelor, care de regulă au caracter financiar, precum şi interpretarea rezultatelor. (A.I.C.P.A.).

CONTABILITATE AUXILIARĂ. Contabilitate care se referă la contabilizarea clienţilor şi a furnizorilor.

CONTABILITATE GENERALĂ (FINANCIARĂ). Contabilitate care înregistrează, clasează şi regrupează informaţii referitoare la relaţiile unităţii cu asociaţii sau acţionarii, clienţii, furnizorii, băncile, organele fiscale şi alte persoane juridice şi fizice (*R.A. Leg. 82/1991, art. 27*).

CONTABILITATE INTERNĂ DE GESTIUNE. Studierea informaţiilor contabile privind costurile pe diferite funcţii ale unităţii, stabilirea bazei de evaluare a stocurilor şi a rezultatelor analitice.

CONTABILITATE ÎN PARTIDĂ DUBLĂ. Metodă prin care se asigură înregistrarea cronologică şi sistematică în contabilitate a tuturor operaţiilor patrimoniale, în funcţie de natura lor, în mod simultan, în debitul unor conturi şi creditul altor conturi, denumite conturi corespondente.

CONTABILITATE ÎN PARTIDĂ SIMPLĂ. Metodă prin care se asigură înregistrarea cronologică şi sistematică în contabilitate a operaţiilor patrimoniale în funcţie de natura lor, în mod unilateral, numai în debitul sau creditul unor conturi, fără utilizarea unui cont corespondent.

CONTABILITATEA ANGAJAMENTELOR. (1) Contabilitatea angajamentelor acordate sau primite în relaţiile cu terţi a mijloacelor fixe luate cu chirie, a valorilor materiale primite spre prelucrare sau reparare, în păstrare sau custodie, debitori scoşi din activ, urmăriţi în continuare, redevenţe, locaţii de gestiune, chirii şi alte datorii asimilate, a efectelor scontate neajunse la scadenţă, precum şi a altor valori. (2) Contabilitate care înregistrează cheltuielile şi veniturile pe măsura angajării fondurilor.

CONTABILITATEA CHELTUIELILOR, VENITURILOR ŞI REZULTATELOR. Contabilitatea conturilor de cheltuieli şi de venituri ale unităţii patrimoniale închise, provizorii, prin rezultatul exerciţiului.

CONTABILITATEA FLUXULUI FINANCIAR. Contabilitatea operaţiilor de constituire şi reducere a surselor de finanţare.

CONTABILITATEA FLUXULUI MONETAR. Contabilitatea încasărilor şi a plăţilor.

CONTABILITATEA FLUXULUI REAL. Contabilitatea cumpărărilor şi vânzărilor de mărfuri şi de produse.

CONTABILITATEA IMOBILIZĂRILOR. Contabilitatea imobilizărilor necorporale, corporale şi financiare, reprezentate prin bunuri şi valori destinate să servească o perioadă îndelungată în activitatea unităţii patrimoniale, care nu se consumă la prima utilizare.

CONTABILITATEA ÎMPRUMUTURILOR ŞI A DATORIILOR ASIMILATE. Contabilitatea împrumuturilor din emisiune de obligaţiuni şi prime de rambursare a acestora: credite bancare pe termen lung şi mediu, datorii legate de participaţii şi alte împrumuturi asimilate, precum şi dobânzile aferente acestora.

CONTABILITATEA STOCURILOR. Contabilitatea bunurilor şi serviciilor din cadrul unităţii patrimoniale, destinate fie a fi vândute în aceeaşi stare sau după prelucrarea lor în procesul de producţie, fie de a fi consumate la prima lor utilizare.

CONTABILITATEA TERŢILOR. Contabilitate care asigură evidenţa datoriilor şi creanţelor unităţii în relaţiile acesteia cu furnizorii, clienţii, personalul, asigurările sociale, bugetul statului, unităţile din cadrul grupului, asociaţii, acţionarii, diverşi debitori şi creditori şi alte persoane fizice sau juridice.

CONTABILITATEA TREZORERIEI. (1) Contabilitate care ţine evidenţa existenţei şi mişcării titlurilor de plasament, disponibilităţilor în conturi la bănci şi în casă, creditelor bancare pe termen scurt şi a altor valori de trezorerie. (2) Contabilitate care înregistrează cheltuielile în momentul plăţii şi realizării veniturilor pe măsura încasărilor.

CONTENCIOS (<fr.). Sistem de norme după care se rezolvă litigiile dintre stat şi persoane fizice.

CONTRACT (<germ.). Acord de voinţă între două sau mai multe persoane fizice sau juridice în scopul de a da naştere unor drepturi şi obligaţii.

CONTRACT DE MUNCĂ. Contract încheiat de către un salariat cu o unitate economică sau instituţie prin care cel dintâi se obligă să presteze în favoarea celui din urmă o anumită muncă în schimbul unui salariu.

CONTRIBUŢIE (<fr.). Parte cu care se participă la o acţiune sau o cheltuială.

CONTRIBUŢIA PERSONALULUI LA FONDUL DE ŞOMAJ. (1) Fond constituit din cheltuielile salariale suportate de salariaţi, în procent de 1% din salariul tarifar brut (*Leg. 1/1996*), (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv (derivat din contul sintetic de gradul I Ajutor de şomaj), care ţine evidenţa decontărilor privind ajutorul de şomaj datorat de salariaţi.

CONTRIBUŢIA PERSONALULUI PENTRU PENSIA SUPLIMENTARĂ. (1) Fond constituit din cheltuielile salariale suportate de salariaţi pentru pensia suplimentară, în procent de 3% din salariul tarifar brut (*Leg. 42/1992*). (2) Cont sintetic de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic de gradul I Asigurări sociale), care ţine evidenţa decontărilor privind contribuţia salariaţilor pentru pensia suplimentară.

CONTRIBUŢIA UNITĂŢII LA ASIGURĂRILE SOCIALE. (1) Fond constituit din cheltuielile patronale suportate de unitate, prin aplicarea unei cote procentuale diferenţiată în funcţie de grupa de muncă a salariaţilor, asupra câştigului brut lunar, realizat de salariaţii încadraţi cu contract de muncă. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic, de gradul I Asigurări sociale) care ţine evidenţa decontărilor privind contribuţia unităţii la asigurările sociale (*Leg. 62/1992*).

CONTRIBUŢIA UNITĂŢII LA FONDUL DE ŞOMAJ. (1) Fond constituit din cheltuielile patronale suportate de unităţi prin aplicarea unei cote de 5% asupra sumelor care se includ în fondul de salarii realizat lunar în valoare brută. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, care ţine evidenţa contribuţiei unităţii la fondul de şomaj (*Leg. 86/1992*). (3) Cont sintetic de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic de gradul I, Ajutor de şomaj) care ţine evidenţa contribuţiei unităţii la fondul de şomaj.

CONVERSIE (<fr.). (1) Înlocuirea de către un debitor a unui împrumut anulat, denunţat sau ajuns la scadenţă, printr-un altul emis în noi condiţii.

(2) Modificarea condiţiilor unui împrumut emis anterior, în sensul schimbării mărimii dobânzii sau prelungirii termenului de plată.

CONVERTI (<fr.). A schimba în aur sau devize (bancnote).

CORUPERE (<fr.) (CALC.). A strica, a şterge o operaţie programată.

CORP DE EXPERŢI CONTABILI ŞI CONTABILI AUTORIZAŢI. Persoană juridică de utilitate publică şi autonomă, care cuprinde experţi contabili şi contabili autorizaţi în condiţiile stabilite de lege.

CORP DE EXPERŢI CONTABILI ŞI CONTABILI AUTORIZAŢI-FILIALE. Secţiuni ale Corpului, fără personalitate juridică, având sediul în reşedinţele de judeţe şi în municipiul Bucureşti (*Ord. Guv. 65/1994*).

COST (<it.): (1) Acumulare de cheltuială la nivelul unui produs.

(2) Cheltuială efectuată pentru obţinerea unui bun, efectuarea unei lucrări etc.

COST COMPLET. Valoarea cheltuielilor cumulate până la stadiul final al producţiei, inclusiv cheltuielile de administraţie generală şi a costului de distribuţie.

COST DE ACHIZIŢIE. (1) Cost specific aprovizionării determinat pe baza preţului de cumpărare, la care se adaugă cheltuielile cu aprovizionarea, taxele nedeductibile şi cheltuielile de asigurare pe timpul transportului. (2) Cost egal cu preţul de cumpărare al bunului, taxele nerecuperabile, cheltuielile de transport-aprovizionare şi alte cheltuieli accesorii necesare pentru punerea în stare de utilitate sau intrarea în gestiune a bunului respectiv.

COST DE DISTRIBUŢIE. Cheltuieli variabile şi fixe specifice distribuţiei produselor.

COST DE PRODUCŢIE. Cost alcătuit din costul de achiziţie al materiilor prime şi materialelor consumate, celelalte cheltuieli directe de producţie, precum şi cota cheltuielilor indirecte de producţie determinate raţional ca fiind legate de fabricaţia acestuia.

COST EFECTIV. Cost stabilit după desfăşurarea activităţii, fiind considerat cost istoric sau constatat.

COST MEDIU PONDERAT. Cost egal cu raportul dintre costul de achiziţie sau de producţie al intrărilor şi cantităţilor achiziţionate sau produse. Se poate calcula după fiecare intrare sau la sfârşitul perioadei.

COST PRESTABILIT. Cost stabilit înaintea începerii activităţii, fiind considerat cost referenţial sau previzional.

COSTUL UNITĂŢII DE LUCRU. Costul unităţii de măsură a unui centru de analiză,

determinat prin raportarea cheltuielilor colectate la nivelul centrului de analiză şi unităţile de lucru sau o bază convenţională.

COTA ACŢIUNILOR. (<fr.). Preţul cu care se cumpără sau se vând acţiunile la bursa de valori.

COTA BURSEI. Nivelul cursului la bursă.

COTĂ. (1) Parte cu care contribuie o persoană (fizică sau juridică) la formarea unui fond, la o cheltuială. (2) Evaluarea unui bun sau a unor valori de către o instituţie specializată.

CREANŢĂ (<fr.). (1) Valori de încasat de la persoane numite debitori. (2) Dreptul unei persoane (creditor) de a pretinde altei persoane (debitor) execuţia unei obligaţii (în contul unui împrumut de bunuri, valori sau a unor prestări de servicii).

CREANŢE DIN AFARA EXPLOATĂRII. Valori de încasat specifice operaţiunilor

din afara exploatării (cedări de active).

CREANȚE DIN EXPLOATARE. Valori de încasat din vânzări pe credit, de bunuri rezultate din exploatare (produse, lucrări și servicii).

CREANȚE DUBIOASE. Creanțe a căror recuperare este incertă.

CREANȚE IMOBILIZATE. (1) Valori de încasat specifice împrumuturilor pe termen lung, garanțiilor plătite etc. (2) Valori de încasat cu o scadență mai mare de un an fiind specifice împrumuturilor acordate pe termen lung. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența creanțelor legate de participații, împrumuturilor acordate pe termen lung și altor creanțe imobilizate, cum sunt depozitele și garanțiile plătite.

CREANȚE IRECUPERABILE. Creanțe pierdute definitiv.

CREANȚE LITIGIOASE. Creanțe incerte, aflate în litigiu.

CREANȚE STRĂINE. Active deținute în străinătate sub forma creditelor bancare.

CREAREA FIȘIERULUI TEXT (CALC.). Introducerea textului în zona de lucru.

CREDIT (<fr.). (1) Punerea la dispoziția unei persoane a unei sume de bani. (2) Sumă de bani acordată de creditor unei persoane (debitor) cu obligația de a fi rambursată la un termen scadent. (3) Înscris trecut în creditul unui cont. (4) Partea dreaptă a contului destinată pentru înregistrarea creșterilor de pasiv și a veniturilor și micșorarea activelor și a cheltuielilor. (5) Partea dreaptă a contului destinată pentru înregistrarea creșterii resurselor și a micșorărilor utilizărilor de resurse.

CREDIT BANCAR. Credit acordat sub formă bănească, de bancă.

CREDIT BANCAR PE TERMEN SCURT. Credit acordat de bancă pe termen pe o perioadă de până la un an, pentru nevoi temporare. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ține evidența creditelor acordate de bănci pe termen scurt, pentru nevoi curente.

CREDIT COMERCIAL. Credit acordat sub formă de vânzare de mărfuri sau prestări de servicii cu plata amânată temporar.

CREDIT PE TERMEN LUNG. Credit cu termen de rambursare de peste 5 ani.

CREDIT PE TERMEN MEDIU. Credit cu termen de rambursare între 1-5 ani.

CREDIT PE TERMEN SCURT. Credit cu termen de rambursare până la un an.

CREDITA. (1) A acorda, a deschide un credit. (2) A împrumuta o persoană cu o sumă de bani. (3) A înregistra o sumă în creditul unui cont.

CREDITOR. (1) Titular al unui drept de creanță. (2) Persoană care are de primit un echivalent valoric, sau beneficiază de un serviciu.

CREDITORI DIVERȘI. (1) Titular al unui drept de creanță sub formă de titluri executorii. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care evidențiază sumele datorate terților pe bază de titluri executorii sau a unor obligații ale unității față de terți provenind din afara exploatării.

CREIER (CALC.). Microprocesor, circuit integrat specializat în recunoașterea și executarea unui anumit număr de comenzi.

CRONOLOGIC (<fr.). Dispus în ordinea succesiunii în timp. (2) Datarea înregistrărilor în ordinea succesiunii lor în timp.

CTRL + END
C.T.R.L.+ END (<engl.)(CALC.). Tastă care comandă saltul la sfârşitul fişierului.

C.T.R.L.+HOME (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă saltul la începutul fişierului.

CUMPĂRA. A dobândi un lucru plătind preţul lui.

CUPON (<fr.). (1) Bon ataşat la un titlu şi care dă dreptul la o dobândă sau la un dividend. (2) Bon care serveşte la executarea unui drept de subscripţie (certificat de proprietate).

CURS. Preţul cu care se cumpără sau se vinde la un moment dat o hârtie de valoare.

CURS VALUTAR. Preţul cu care este cotată valuta naţională pe baza parităţii, în funcţie de cerere şi ofertă.

CURSUL ACŢIUNILOR. Preţul la care se cumpără şi se vând la un moment dat acţiunile.

CURSUL BURSEI. Preţul la care este cotată la un moment dat la bursă, o hârtie de valoare, o valută străină, etc.

CURSOR (CALC.). Element care marchează poziţia curentă pe ecran a caracterului reprezentat printr-o linie care pâlpâie şi care indică locul în care va fi inserat următorul caracter.

CURTAJ (<fr.). (1) Comision prelevat de bancă sau agentul de schimb pentru vânzarea/cumpărarea unor titluri. (2) Remuneraţie acordată curtierului pentru mijlocirea unei tranzacţii.

CUSTODE (<it.). Persoană însărcinată cu paza sau păstrarea unor bunuri puse sub sechestru.

CUSTODIE (<it.). Păstrarea unor bunuri puse sub sechestru. (2) Bunuri în păstrare temporară din diferite motive.

DANĂ (<ngr.). Zonă a spaţiului portuar amenajată pentru acostarea navelor, manipularea şi recepţionarea mărfurilor, prestarea unor servicii portuare (reparaţii, provizii de bord etc.).

DARA (<tc.)(TARA). Greutatea ambalajului, a recipientului, a vehiculului etc. în care se păstrează sau se transportă o marfă.

DARE DE SEAMĂ CONTABILĂ. Bilanţ contabil întocmit de către instituţiile publice (*Cod. 14-7-2*).

DATORII. (1) Obligaţii faţă de persoane fizice sau juridice. (2) Obligaţii faţă de persoanele care devin creditorii unităţii, în urma vânzării de bunuri pe credit sau avansării unor fonduri. (3) Resurse străine, aparţinând unităţii pe o perioadă mai mult sau mai puţin îndelungată, regăsite sub formă de împrumuturi şi datorii asimilate, furnizori şi conturi asimilate, avansuri primite de la clienţi etc.

DATORII COMERCIALE. Angajamente în curs de decontare faţă de furnizori, precum şi avansuri primite de la clienţi în contul mărfurilor, lucrărilor şi serviciilor prestate.

DATORII CONSOLIDATE. Datorii ale statului, scadente pe termen mediu şi lung.

DATORII DE EXPLOATARE. Datorii apărute ca urmare a desfăşurării ciclului de exploatare.

DATORII FISCALE. Datorii ale unității privind plata impozitelor și a taxelor față de bugetul statului sau local.

DATORII FLOTANTE. Datorii ale statului, scadente pe temen scurt.

DATORII ÎN AFARA EXPLOATĂRII. Datorii care apar în afara activității de producție și de comercializare a bunurilor.

DATORII LEGATE DE PARTICIPAȚII. (1) Datorii ale unității față de terți care dețin titluri de participații chiar la unitatea care solicită împrumutul. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ține evidența datoriilor legate de participații.

DATORII PUBLICE. (1) Sume datorate de stat creditorilor săi interni și externi. (2) Împrumuturi de stat.

DEADWEIGHT (<engl.). Capacitate maximă de încărcare (măsurată în tone) a unei nave comerciale.

DEBIT (<it.). (1) Datoria celui creditat. (2) Partea stângă a contului, utilizată pentru înregistrarea creșterilor de activ, a cheltuielilor și a micșorărilor pasivelor precum și a obligațiilor. (3) Partea stângă a contului destinată înregistrării creșterii utilizărilor și a micșorărilor resurselor.

DEBITE (<it.). (1) Valori de încasat de la persoane fizice sau juridice. (2) Creanțe de recuperat de către unitate în urma vânzării pe credit a bunurilor sau a avansurilor de fonduri.

DEBITORI. (1) Persoane care datorează sume de bani. (2) Persoane fizice sau juridice care trebuie să ramburseze o datorie. (3) Persoane fizice sau juridice care, în urma primirii unui echivalent valoric (bunuri), au obligația să plătească acest echivalent valoric sau obligația prestării unui serviciu. (4) Persoane fizice sau juridice care figurează în contabilitate cu anumite valori, reprezentând bunurile cumpărate pe credit sau

serviciile efectuate de terți în contul unității.

DEBITORI DIVERȘI. (1) Debitori ce apar în urma pagubelor create de terți. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care evidențiază debitorii din reclamații și pagube materiale create de terți și a altor creanțe izvorâte din existența unor titluri executorii.

DEBUȘEU (<fr.). (1) Piață sau segment de piață unde se comercializează mărfuri sau servicii. (2) Piață unde mărfurile se pot desface ușor și pe scară largă.

DECIZIE (<fr.). Hotărâri ale Administrației de Stat sau pronunțate de un organ de jurisdicție.

DECODA (<fr.). Descifrarea unui cod.

DECONT (<fr.). (1) Justificare detaliată, pe bază de acte, a folosirii unei sume. (2) Document, formular, cu care se face justificarea unor cheltuieli.

DECONTARE (<fr.). (1) Modalitate de efectuare a plăților și încasărilor fără numerar, prin sistemul conturilor bancare. (2) Lichidare a sumelor de plată prin intermediul sistemului bancar.

DECONTARE CU ASOCIAȚII. (1) Capital subscris de asociați sau acționari. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența aporturilor subscrise de asociați pentru constituirea și creșterea capitalului social.

DECRET (<fr.). Act prin care se stabilesc dispoziții obligatorii (cu caracter normativ) sau prin care se reglementează anumite situații individuale, potrivit procedurii de adaptare a legilor.

DEFICIT (<fr.). (1) Diferența prin care cheltuielile întrec veniturile. (2) Pierderi. (3) Lipsă.

DEFLAŢIE (<fr.). Retragere din circulaţie a surplusului de bani de hârtie pentru a se putea combate inflaţia.

DELETE (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă ştergerea caracterului de pe poziţia curentă a cursorului sau ştergerea a mai multor fişiere.

DEMONETIZA (<fr.). Retragere din circulaţie a anumitor monede.

DEPLASARE (<fr.). Plecare din unitate în alte locuri, în interes de serviciu.

DEPOZIT. (<it.). (1) Amenajare, construcţie, în care se depun spre păstrare mărfuri, materiale. (2) Contract prin care o persoană se obligă, în principiu, fără plată, să păstreze un lucru şi să-l restituie proprietarului la scadenţă.

DEPOZIT BANCAR. Bani sau obiecte depuse la bancă spre păstrare.

DEPRECIERE (<fr.). (1) Micşorarea valorii sau a calităţii unui bun din anumite considerente. (2) Micşorarea valorii de intrare a activelor datorită acţiunii unor factori. (3) Reducere a valorii brute a activelor, în mod definitiv sau reversibil datorită trecerii timpului sau acţiunii altor factori.

DESPĂGUBIRE. (1) Compensaţie. (2) Sume de bani plătite unei persoane pentru repararea unui prejudiciu ce i-a fost cauzat.

DETAŞARE (<fr.). Trecerea temporară a unui angajat dintr-o unitate sau localitate într-alta.

DEVALORIZARE (<fr.). (1) Reducere a valorii. (2) Reducere oficială a valorii semnelor băneşti în raport cu aurul.

DEVER (<tc.). Volumul valoric al vânzărilor de mărfuri. (2) Cifră de afaceri.

DEVIZ (<fr.). (1) Situaţie privind calculaţia anticipată a unor cheltuieli pentru realizarea unei lucrări proiectate. (2) Documentaţie tehnico-economică prin care se stabileşte valoarea anticipată a unei lucrări de executat.

DEVIZE (<fr.). Înscrisuri (cambii, bilete la ordin, cecuri, etc.) emise în valută străină, prin care se confirmă dreptul beneficiarului lor de a obţine o anumită cantitate de valută dintr-o altă ţară.

DIFERENŢĂ (<fr.). (1) Rezultat al unei scăderi numerice sau valorice. (2) Abatere dintre preţul programat şi preţul efectiv. (3) Abatere dintre o dată de referinţă şi o dată constatată.

DIFERENŢĂ DE CONVERSIE. Diferenţă dintre cursul valutar favorabil sau nefavorabil, rezultate în urma actualizării creanţelor şi a abligaţiilor în devize la sfârşitul exerciţiului.

DIFERENŢĂ DE CONVERSIE-ACTIV. (1) Diferenţă nefavorabilă de curs valutar între valoarea de intrare a creanţelor şi a datoriilor exprimate în devize şi valoarea acestora la cursul ultimei zile a exerciţiului. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa diferenţelor nefavorabile de curs valutar.

DIFERENŢĂ DE CONVERSIE-PASIV. (1) Diferenţă favorabilă de curs valutar între data de intrare a creanţelor şi a datoriilor exprimate în devize şi data închiderii exerciţiului financiar. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa diferenţelor favorabile de curs valutar.

DIFERENŢĂ DE PREŢ. (1) Diferenţă între preţul prestabilit (standard) şi costul de achiziţie al mărfii sau al produsului respectiv. (2) Abatere între preţul estimat şi preţul efectiv.

DIFERENŢĂ DIN REEVALUARE. (1) Diferenţă între valoarea actuală şi valoarea de intrare a bunurilor. (2) Diferenţă de corectare a valorii de intrare a bunurilor. (2) Diferenţă de corectare a valorii de intrare a bunurilor în urma creşterii preţurilor şi a ratei inflaţiei. (3) Cont sintetic, de gradul I, rectificativ, care ţine evidenţa diferenţelor din reevaluarea elementelor de activ şi de pasiv efectuată potrivit normelor legale (*H.G. 500/1994*).

DIR (<engl.) (CALC.). Comandă care afişează conţinutul unui anumit director.

DIRECTOR (CALC.). Grupare logică a mai multor fişiere într-un grup.

DISPLAY (<engl.) (CALC.). Selecţia opţiunii de afişare pe monitor.

DISPOZIŢIE DE LIVRARE. (1) Act justificativ pentru eliberarea din magazie a produselor şi a mărfurilor destinate vânzării. (2) Act justificativ pentru scăderea din gestiune, pentru furnizor. (3) Document pentru recepţie în gestiune pentru cumpărător. (4) Act de înregistrare în evidenţa magaziei şi în contabilitate. (*Cod. 14-3-5A*).

DISPOZIŢIE DE PLATĂ-ÎNCASARE. Document folosit pentru plata în lei, când nu există alte documente justificative de plăţi şi încasări (Cod. 14-4-4).

DIVIDEND (<fr.). (1) Beneficiu împărţit între proprietarii unei societăţi comerciale. (2) Parte repartizată din profit unui asociat, în funcţie de capitalul investit într-o societate comercială. (3) Parte din profitul unei unităţi comerciale distribuită acţionarilor şi asociaţilor, părţilor sociale, bonurilor de participare, etc. (*Leg. 77/1994*).

DIVIDEND DE PLATĂ. (1) Dividend datorat acţionarilor sau asociaţilor potrivit aporturilor de

capital investit. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa dividendelor datorate asociaţilor şi acţionarilor.

DOBÂNDĂ MORATORIE. Dobândă datorată în mod legal sau convenită, pe care un debitor este dator să o plătească în cazul în care nu şi-a achitat datoria la data scadentă.

DOBÂNZI (<sl.). (1) Sume de bani plătite de debitori creditorilor pentru împrumutul acordat. (2) Costul capitalului primit cu titlu de împrumut. (3) Cont de remuneraţie a capitalului utilizat de către o entitate economică. (4) Remuneraţie pentru capitalul pus la dispoziţie. (5) Cont sintetic, de gradul I, bifuncţional, care ţine evidenţa dobânzilor datorate, precum şi a dobânzilor de încasat aferente creditelor acordate de bănci în conturile curente, respectiv disponibilităţilor aflate în conturile curente.

DOBÂNZI-CONTURI ASOCIAŢI. (1) Dobânzi curente şi dividende cuvenite asociaţilor pentru disponibilităţile depuse la unitate. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic de gradul I, Asociaţi-conturi curente), care ţine evidenţa dobânzilor curente şi a dividendelor cuvenite asociaţilor.

DOCUMENT (<fr.). (1) Înscris de provenienţă publică sau particular prin care se atestă un fapt, se recunoaşte un drept, o obligaţie. (2) Act scris prin care se dispune ori se constată executarea unei operaţii economice, financiare etc.

DOCUMENT DE SINTEZĂ. (1) Conturi întocmite periodic, în vederea prezentării situaţiei patrimoniale şi a rezultatele entităţii patrimoniale. (2) Document care cuprinde conturile anuale (bilanţ, contul de rezultate şi anexa) şi care formează un tot unitar.

DOCUMENTAŢIE (<fr.). Totalitatea informaţiilor, a documentelor privind un anumit domeniu de activitate. (2) Scrieri care justifică existenţa unor fapte privind o anumită problemă.

DONAŢIE (<fr.). (1) Contract prin care una din părţi transmite celeilalte proprietatea unui bun material cu titlu gratuit.

DOS (<engl.) (CALC.). Ansamblu de programe ce realizează legătura dintre utilizator, resursele sistemului şi programele de calcul.

DOSAR (<fr.). Totalitatea actelor necesare justificării anumitor fenomene economico-financiare, litigii, etc.

DREPTURI DE PERSONAL. Drepturile personalului privind remuneraţiile, asigurările sociale, ajutoarele de şomaj, etc.

DREPTURI DE ATRIBUIRE. (1) Titluri negociabile destinate vechilor acţionari în urma majorării capitalului social prin încorporarea rezervelor, a primelor de capital, a diferenţelor din reevaluare şi a profitului. (2) Titluri negociabile destinate să compenseze pierderea înregistrată de acţionari în urma majorării capitalului social prin operaţiuni interne, datorită reducerii valorii intrinseci a acţiunilor vechi. (3) Titluri generate de atribuirea de acţiuni gratuite care se efectuează proporţional cu numărul de acţiuni vechi deţinute de acţionari.

DREPTURI DE PERSONAL NERIDICATE. (1) Drepturile personalului neridicate în termen, reprezentând salariile, sporurile, adaosurile, alocaţiile de stat pentru copii, etc. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa drepturilor de personal neridicate în termen.

DREPTURI DE SUBSCRIPŢIE. (1) Titluri negociabile destinate protejării vechilor acţionari în cazul majorării capitalului social prin subscripţie publică. (2) Titlu negociabil destinat să compenseze pierderea înregistrată de vechii acţionari în urma majorării capitalului social prin subscripţie publică, datorită reducerii valorii intrinsece a acţiunilor existente. (3) Drepturile acţionarilor de a participa la creşterea capitalului unei societăţi.

DREPTURI SOCIALE. Drepturi încorporate unei acţiuni deţinute de către un acţionar, prin participarea la adunarea generală, prin drept de vot sau de control asupra pieţii societăţii.

DUBIOS (>it.). (1) Îndoielnic. (2) Suspect. (3) Nesigur.

DUMPING (<engl.). Vânzare a mărfurilor pe piaţa unei ţări la un preţ inferior valorii sale normale.

DURATĂ. Perioadă curentă până la scadenţă sau până la rambursarea unui titlu, a unui credit, sau a unui împrumut.

DURATĂ MEDIE. (1) Durata unui împrumut calculată în funcţie de scadenţa cea mai apropiată sau cea mai îndepărtată. (2) Durata unui credit de export bazată pe scadenţa medie a rambursărilor, care se efectuează semestrial, ţinând cont de o perioadă de aşteptare.

DUZINĂ (<fr.). Grup de douăsprezece obiecte de acelaşi fel care formează un tot (Ex. 12 perechi de ciorapi, 12 ceşti de cafea, etc.).

ECONOMAT (<fr.). Magazin de aprovizionare în cadrul unor întreprinderi sau instituţii, având drept scop procurarea de bunuri de strictă necesitate pentru persoane defavorizate din punct de vedere material.

ECONOMIE (<fr.). Totalitatea relaţiilor de producţie existente într-o societate determinată de nivelul de dezvoltare al relaţiilor de producţie.

ECONOMIE NAŢIONALĂ. Totalitatea ramurilor muncii sociale din sfera productivă şi neproductivă, care s-au format şi s-au ctructurat istoric, ca rezultat al procesului diviziunii muncii şi care se desfăşoară în cadrul graniţelor unei ţări.

ECONOMIST (<fr., rus.). Specialist în studierea şi analizarea proceselor şi fenomenelor economice.

ECU (<fr.). Unitate monetară europeană, care reprezintă o monedă scriptică a cărei valoare este definită de un coş de valute aparţinând ţărilor Comunităţii Economice Europene.

ECRAN (<fr.) (CALC.). Suprafaţă de sticlă, acoperită cu un strat care devine luminescent în punctele de incidenţă ale fasciculelor de electroni sau ale radiaţiilor electromagnetice.

EFECTE (<germ.). (1) Hârtii de valoare. (2) Valori trase fictiv pentru procurarea reciprocă a lichidităţii.

EFECTE DE COMERŢ (<fr.). (1) Denumire generală dată cambiilor, biletelor la ordin,

cecurilor, etc. care se referă la o tranzacţie. (2) Titluri negociabile care reprezintă creanţe decontabile la vedere sau pe termen scurt, în beneficiul persoanelor care le posedă. (3) Titluri negociabile sau acceptate de către un debitor, în scopul mobilizării creanţelor înainte de scadenţă.

EFECTE DE ÎNCASAT. (1) Efecte comerciale neîncasate. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I Valori de încasat), care ţine evidenţa valorii efectelor comerciale de încasat.

EFECTE DE PLĂTIT. (1) Valoarea de plată a cambiilor sau a biletelor la ordin subscrise. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa obligaţiilor de plată stabilite pe bază de efecte comerciale.

EFECTE FINANCIARE. Înscrisuri care nu au ca bază o tranzacţie cu mărfuri, ci de crdite bancare (bonuri de tezaur).

EFECTE REMISE SPRE SCONTARE. (1) Cambii şi bilete la ordin depuse la bancă în vederea obţinerii unui credit. (2) Efecte comerciale depuse la bancă înaintea scadenţei în vederea scontării. (3) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I Valori de încasat) care ţine evidenţa valorilor sconturilor acordate.

EMBLEMĂ (<fr.). Semn grafic figurativ simplu şi distinct care se amplasează alături de firmă (*Leg. 26/1990, art.27*).

EDITOR DE TEXT (CALC.). Program sau pachet de programe specializat în realizarea de texte, corectare, modificare, imprimare.

EMISIUNE (<fr.). Plasament de titluri nou create pe calea subscripţiei publice.

END (<engl.) (CALC.). Tastă care indică saltul cursorului la sfârşit.

ENTER (<engl.) (CALC.). Început de fişier sau de pagină.

ENTITATE (<fr.). Existenţă sau realitate determinată (societate).

ESTIMA (<fr.). (1) A evalua. (2) A aprecia valoric.

ETALON-AUR-DEVIZE (<fr.). Sistem monetar în care devizele convertibile aflate în circulaţie alături de aur, servesc la acoperirea bancnotelor aflate în circulaţie şi la reglementarea datoriilor dintre state.

ETALON MONETAR (<fr.). Unitate monetară legală (leu, dolar, marcă, liră sterlină etc.) care serveşte ca unitate de măsură a valorii bunurilor şi a serviciilor.

EVALUARE (<fr.). (1) Exprimare valorică a activelor şi a pasivelor patrimoniale, precum şi a rezultatului fiecărui exerciţiu cu ajutorul sistemului preţurilor. (2) Modalitate de cuantificare şi măsurare a activelor şi a pasivelor cu ajutorul etalonului bănesc.

EVALUARE ANUALĂ. Evaluare efectuată la sfârşitul exerciţiului.

EVALUARE BILANŢIERĂ. Evaluare a activelor şi a pasivelor cu ocazia întocmirii conturilor anuale. Activele se evaluează la valoarea netă iar pasivele la valoarea de intrare.

EVALUARE FINALĂ. Evaluare efectuată la data ieşirii bunurilor din patrimoniul societăţii (prin vânzare sau prin darea lor în consum).

EVALUARE LA IEŞIRE. Evaluare a bunurilor cu ocazia ieşirii din conturi, utilizându-se diferite metode de evaluare.

EVALUARE LA INTRARE. Evaluare a bunurilor achiziţionate prin utilizarea costurilor de achiziţie şi a bunurilor rezultate din producţie folosindu-se costul de producţie.

EVALUARE LA INVENTAR. Evaluare a bunurilor cu ocazia inventarierii stabilindu-se valoarea de utilitate sau de inventar.

EVAZIUNE FISCALĂ (<fr.). (1) Sustragere de la impunere fiscală. (2) Sustragere în mod legal sau ilegal de la plata unor impozite şi taxe.

EVIDENŢĂ (<fr.). Oglindirea într-un document a evoluţiei diferitelor procese economice.

EVIDENŢĂ ECONOMICĂ. (1) Sistem unic de înregistrare, de urmărire şi control a proceselor economice. (2) Înregistrare cronologică şi sistematică a informaţiilor privind situaţia patrimonială şi a rezultatelor obţinute, atât pentru necesităţile unităţii, cât şi relaţiile acesteia cu asociaţii sau acţionarii, clienţii, furnizorii, băncile, organele fiscale şi alte persoane juridice şi fizice.

EXCEDENT BRUT DE EXPLOATARE. Surplus de resurse obţinute din exploatarea capitalului rămase pentru dezvoltare şi remunerarea capitalului.

EXCEDENT NET DE EXPLOATARE. Execedent brut de exploatare, mai puţin amortismentele şi provizioanele de exploatare.

EXERCIŢIU FINANCIAR. Durată pentru care se fac previziuni financiare şi se stabilesc rezultatele financiare.

exhaustiv (<engl.). Complet, în întregime.

EXHAUSTIVITATE CONTABILĂ. Înregistrarea completă în contabilitate a tuturor operaţiilor economico-financiare privind patrimoniul unităţii economice.

EXIGIBIL (<fr.). Executarea unei obligaţii cerute de creditor de îndată.

EXONERARE (<fr.). Eliberarea de o obligaţie prevăzută de lege sau de contract.

EXPERT. (1) Persoană care posedă cunoştinţe deosebite într-un anumit domeniu. (2) Specialist de înaltă clasă într-un domeniu.

EXPERT CONTABIL. (1) Profesionist independent de unitate la care se face apel pentru organizarea şi aprecierea contabilităţii şi care atestă regularitatea şi sinceritatea conturilor anuale. (2) Persoană care a dobândit această calitate potrivit legii şi are competenţa profesională de a verifica şi de a aprecia modul de organizare şi de conducere a activităţii economico-financiare şi de contabilitate, de a supraveghea gestiunea societăţii comerciale şi de a verifica legalitatea bilanţului contabil şi a contului

de profit şi de pierdere (*Ord. Guv. 61/1994, art.2*).

EXTENSIE (CALC.). Tip de informaţie (tip de fişier, tip de program, baze de date, etc.).

EXTRAS DE CONT (<r.). (1) Formular eliberat de bancă, în care reflectă operaţiile economice efectuate în cont la o anumită dată (*Cod. 14-6-3*). (2) Recapitulare a înregistrărilor operate într-un cont, într-o perioadă determinată. (3) Document eliberat de bancă, din care rezultă situaţia încasărilor şi a plăţilor efectuate prin contul curent, de fiecare client. (4) Document care stă la baza înregistrărilor contabile a încasărilor şi a plăţilor prin bancă.

FACTURĂ (<fr.). (1) Document care certifică livrarea unui bun material sau prestarea unui serviciu. (2) Document care justifică cumpărarea unui produs, marfă sau prestarea unui serviciu (*Cod. 14-4-10A*).

FACTURĂ FISCALĂ. (1) Document care atestă transferul de proprietate a bunurilor cumpărate de către o unitate. (2) Document cu regim special care atestă transferul proprietăţii unui bun către o persoană juridică.

FACTURĂ ÎN ROŞU. Factură întocmită în cazul acordării reducerilor comerciale sau returnării mărfurilor.

FALIMENT (<germ.). Eşec economic al unui comerciant sau al unei întreprinderi. (2) Lichidarea activelor unui debitor înscris în Registrul Comerţului în urma unei hotărâri judecătoreşti şi transferarea acestor active între creditori, pentru recuperarea valorilor împrumutate (*Leg. 64/1965; Cod. Com.*).

FALIT (<it.). Persoană care se află în stare de faliment.

FALSIFICARE (<fr.). (1) Infracţiune constând în contrafacerea înscrierii ori semnăturii unui document oficial. (2) Alterare frauduloasă a unui document, titlu, cec, trată, etc.).

F.I.F.O. (1) Metodă de evaluare a ieşirilor din conturile de stoc, respectându-se ordnea intrărilor. (2) Modalitate de evaluare

ieşirilor din stoc la costul primelor loturi intrate şi a stocului final, la costul ultimelor intrări. (3) Evaluarea ieşirilor din stoc în ordinea în care unităţile de stoc au intrat în patrimoniu, înregistrarea făcându-se la valoarea lor de intrare, iar pe măsura epuizării lotului, bunurile ieşite din gestiune, evaluându-se la costul de achiziţie (sau de producţie) al lotului următor, în ordine cronologică.

FILIALĂ. (1) Societate juridică independentă controlată de o societate-holding. (2) Societate comercială în care mai mult de 50% din acţiuni sunt deţinute de altă societate, denumită societate mamă.

FINANŢARE. (1) Punere la dispoziţie de capital, pentru realizarea unor proiecte determinate de investiţii. (2) Totalitatea surselor lor şi a mijloacelor de plată, utilizate pentru realizarea unui proiect.

FINANŢARE INTERNĂ. Sume create prin exploatarea capitalului propriu, fiind alcătuite în principal din amortismente, provizioane şi rezultate nedistribuite.

FINANŢARE EXTERNĂ. Sume de finanţare asigurate din afara unităţii, prin subscrieri de capital sau prin alte operaţiuni externe.

FIPS. (<engl.). Împrumut în două valute.

FIRMĂ (<germ.). Numele sau, după caz, denumirea sub care un comerciant îşi exercită comerţul şi sub care semnează (*Leg. 26/ 1990, art.27*).

FISCALITATE. (1) Obligaţii fiscale. (2) Ansamblu de legi, norme, ordine, recomandări, cu privire la impozite şi taxe.

FISCALITATE AMÂNATĂ. Impozite, taxe amânate.

FISCALITATE LATENTĂ. Impozite eventuale sau scutiri de impozite.

FIŞĂ (<fr.). Foaie folosită pentru urmărirea sistematică a unui mijloc economic, a unui proces, a unei surse etc.

FIŞĂ CU SPECIMENE DE SEMNĂTURI (<fr.). Document care se completează la deschiderea unui cont sau a unui depozit de titluri, pe care figurează semnătura titularului.

FIŞA DE CONT (CALC.). Fişă care permite obţinerea unei balanţe pentru conturile sintetice sau analitice specificate şi a formulelor contabile care conţin într-unul din termeni contul respectiv pe ecran şi la cerere, la imprimantă. (2) Document contabil unde se înregistrează în ordine cronologică toate operaţiile economice după documentele de evidenţă a documentelor cumulative şi după articolele contabile. (*Cod. 14-6-20*).

FIŞĂ LIMITĂ DE CONSUM. Document care ţine evidenţa consumului de materiale în funcţie de consumul normat (*Cod. 14-3-4/b*).

FIŞIER=FILE (<engl.) (CALC.). Colecţie ordonată de date stocate pe disc magnetic (jurnal de bancă, jurnal de casă, jurnal de vânzări, etc.).

FIXING (<engl.). Cotaţia aurului la bursa de la London Metal Exchange.

FLOPPY DISC (<engl.) (CALC.). Disc cu capacitate mică de stocare a datelor, cu timp mare de acces şi interschimbabil.

FLUX (<fr.). (1) Cantitate mare.

FLUX DE INFORMAŢII (CALC.). Raportul dintre cantitatea de informaţii şi timpul în care ea e transmisă.

FLUX DE TREZORERIE. Ansamblul de operaţiuni efectuate de unitate care generează încasări şi plăţi, dând naştere la iregularităţi între intrări şi ieşiri de numerar.

FLUX FINANCIAR. Fluxul intrărilor şi ieşirilor de numerar.

FLUX REAL. Fluxul cumpărărilor şi vânzărilor de bunuri.

FOAIE DE VĂRSĂMÂNT (<germ.). Formular tipizat, cu regim special, cu ajutorul căruia se depun sume în contul disponibil la bancă.

FOND (<fr.). Sursă bine delimitată constituită pentru un scop bine precizat.

FOND COMERCIAL. (1) Sursă indirectă economică, prin care se realizează dezvoltarea potenţialului economic al unităţii. (2) Element al ansamblului bunurilor economice achiziţionate ce se referă la clientelă, vad comercial, debuşee, nivelul de pregătire a forţei de muncă, reputaţia firmei, legături comerciale, etc. şi care formează obiectul contabilităţii numai în momentul achiziţionării acestora (*R.A. Leg. 82/1991, art.51*).

FOND DE CONSUM. Parte a venitului naţional utilizat pentru consumul neproductiv al societăţii.

FOND DE DEZVOLTARE. (1) Fond destinat înlocuirii imobilizărilor corporale şi necorporale, prin investiţii. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa fondurilor de dezvoltare.

FOND DE PARTICIPARE LA PROFIT. (1) Fond constituit din profitul net în vederea stimulării salariaţilor. (2) Fond destinat constituirii şi utilizării fondului de participare a salariaţilor la profit (*H.G. 1/1991; O.G. 1/1993*). (3) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa fondului de participare la profit.

FOND DE RULMENT. Parte din capitalurile pemanente care finanţează activele circulante, asigurând o marjă de siguranţă în finanţarea exploatării.

FOND DE SĂNĂTATE. Fond constituit din cota de 2% din

fondul de salarii privind angajaţii cu contract de muncă şi pe care-l suportă unitatea prin asigurările sociale şi care se virează la Direcţiile sanitare judeţene, pentru acoperirea diferenţelor de compensare a valorii medicamentelor (*O.M.F. 22/1992*).

FOND MONETAR INTERNAŢIONAL (F.M.I.). Organism internaţional, înfiinţat în 1944 la Bretton Woods şi al cărui sediu se află la Washington. Are ca obiectiv dezvoltarea cooperării internaţionale în domeniul financiar, acordarea de credite stand-by, credite de ajustare structurală sau sprijin pentru realizarea unor mari proiecte de interes general, finanţare îndreptată spre consolidarea rezervelor valutare, privatizare, restructurare, administrarea sistemului de D.S.T. (drepturi speciale de tragere).

FOND MUTUAL. Activ reunit de investitori cu scopul realizării de plasamente colective de capitaluri, pe baza principiului repartizării riscurilor (*H.G. 634/1991; Leg. 54/1992*).

FOND PENTRU RISCURI ŞI CHELTUIELI. Fond constituit din cota de 1% din fondul de salarii, ce se virează la dispoziţia organismelor de protecţie a handicapaţilor (*Leg. 53/1992*).

FOND PROPRIU. Capital propriu.

FORMULAR (<fr.). Imprimat care se completează în vederea întocmirii unui act, a unui tabel, etc.

FORMULĂ CONTABILĂ. Formă de reprezentare grafică a raportului de egalitate valorică stabilit între conturile corespondente, pe baza dublei înregistrări a unei operaţii economico-financiare.

FORTRAN (<engl.) (CALC.). Limbaj informaţional orientat pe calcule strict ştiinţifice (matematică, fizică), dar şi în

contabilitate (fişe de cont, balanţe, etc.).

FRACHT (<engl) Document utilizat în traficul internaţional de mărfuri, feroviar sau aerian.

FRAUDĂ FISCALĂ. Declaraţie mincinoasă în dauna fiscului, cu ocazia întocmirii declaraţiei de raport sau a conturilor anuale.

FUNCŢIE (<fr.). Concept fundamental, prin care se defineşte o corespondenţă între elementele unei mulţimi şi elementele altei mulţimi, astfel încât fiecărui element din domeniul de definiţie să-i corespundă un singur element din domeniul valorilor.

FUNCŢIE ECONOMICĂ. Subdiviziune contabilă a activităţii profesionale a unei unităţi economice (funcţie de producţie, de distribuţie, financiară, gestiune, de personal, etc.).

FUNCŢIE FINANCIARĂ. Subdiviziune contabilă prin care se prognozează veniturile şi cheltuielile, se asigură resurse de finanţare şi se îmbunătăţeşte structura financiară a unităţii.

FUNDAŢIE (<fr.). Instituţie creată pentru desfăşurarea unei activităţi de interes obştesc.

FUNGIBIL (<fr.). Obiect, bun, care poate fi înlocuit, în executarea unei obligaţii, cu altul de acelaşi fel.

FURAJE (<fr.). (1) Nutreţ folosit pentru hrana animalelor. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I, Materiale consumabile), care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocului de furaje.

FURNIZORI (<fr.). (1) Persoane fizice sau juridice care pun la dispoziţie (livrează) mărfuri sau servicii contra plată, în baza unei înţelegeri. (2) Obligaţii faţă de anumite persoane pentru bunurile cumpărate pe credit. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa furnizorilor

pentru livrări de bunuri, executări de lucrări şi prestări de servicii.

FURNIZORI-DEBITORI. (1) Furnizori care au primit avansuri pentru bunuri nelivrate, sau lucrări şi servicii neexecutate. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa avansurilor acordate furnizorilor pentru livrări de bunuri, executări de lucrări şi prestări de servicii nerealizate.

FURNIZORI DE IMOBILIZĂRI. (1) Furnizori de imobilizări corporale şi necorporale, servicii prestate sau lucrări executate pentru realizarea unor imobilizări. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa obligaţiilor de plată faţă de furnizorii de mobilizări corporale sau necorporale. (3) Obligaţii în urma cumpărării de utilaje, echipamente sau alte active fixe.

FURNIZORI-FACTURI NESOSITE. (1) Furnizori care au livrat bunurile, au executat diferite lucrări şi prestări de servicii dar pentru care încă nu s-au întocmit facturile respective. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa decontărilor cu furnizorii pentru aprovizionările de bunuri, lucrări executate şi prestări de servicii, pentru care nu s-au primit facturi.

FUZIUNE (<fr.). (1) Reunire a două sau mai multe unităţi (societăţi comerciale) în vederea creării unei noi societăţi sau a absorţiei de către una din ele a celeilalte. (2) Contopire a două sau mai multe unităţi economice sau societăţi comerciale (*Leg. 31/1990, art.174*).

GALON (<engl.). Unitate de măsură pentru volum.

GAJ (<fr.): (1) Dovadă. (2) Bun mobiliar sau imobiliar remis de un debitor sau de un terţ unui creditor, drept garanţie pentru o datorie.

GARANT (<fr.). (1) Persoană care, în cazul unui contract de garanţie, se angajează faţă de creditorul principal să plătească datoria în cazul incapacităţii de plată a acestuia din urmă. (2) Persoană care dă o garanţie.

GARANŢIE (<it.). (1) Mijloc de asigurare a executării unei obligaţii. (2) Asigurarea unui creditor pentru executarea unei obligaţii.

GARDĂ FINANCIARĂ (<fr.). Corp de control financiar specializat al statului, militarizat, ne^ncazarmat, care funcţionează în cadrul Ministerului Finanţelor (*Leg. 30/1991, art.17*).

GESTIUNE (<fr.). (1) Administrare a bunurilor economice ale unei unităţi economice. (2) Administrare patrimonială.

GESTIUNE ECONOMICĂ. Administrare a unui patrimoniu în condiţiile autonomiei funcţionale, asigurând buna desfăşurare a activităţii economico-financiare a unităţii în scopul creşterii rentabilităţii şi eficienţei economice.

GESTIUNE FRAUDULOASĂ. Infracţiune care constă în săvârşirea cu rea-credinţă a unei fapte păgubitoare pentru persoana ale cărei bunuri

îi sunt date în administrare sau păstrare proprie.

GIR (<it.). (1) Mijloc de garanţie a unui bun valoric împrumutat. (2) Operaţiune prin care un titlu de credit circulă de la un beneficiar la altul.

GIRA. (1) A garanta, printr-un gir, o cambie. (2) A garanta un împrumut cu un bun imobil, teren, etc.

GIRANT (<it.). Cel care transferă proprietatea unui titlu pe calea andosării.

GIRURI ŞI GARANŢII ACORDATE. (1) Giruri şi garanţii ale unităţii de a plăti, în locul terţilor, suma constituind efectul angajamentului. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, extrabilanţier (derivat din contul sintetic de gradul I, Angajamente acordate), care ţine evidenţa girurilor şi garanţiilor unităţii de a plăti, în locul terţilor, suma constituind obiectul angajamentului.

GIRURI ŞI GARANŢII PRIMITE. (1) Giruri şi garanţii primite de unitate, din partea unor terţi care se obligă să plătească, în locul acesteia, suma constituind obiectul angajamentului. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, extrabilanţier, (derivat din contul sintetic de gradul I, Angajamente primite) care ţine evidenţa girurilor şi garanţiilor primite.

GO-GO FUND (<engl.). Fond de plasament axat pe activităţi destinate creşterii economice.

GOODWILL (<engl.). Diferenţă între preţul de cumpărare al unei unităţi şi valoarea justă a activelor şi a pasivelor acesteia.

GRE (<engl.). Garanţii contra riscurilor de export.

GRI (<engl.). Garanţii contra riscurilor pentru investiţii.

GRUP (<fr.). Colectivitate de persoane reunite printr-o

GRUP DE INTERES
comunitate de interese, scopuri şi de vederi având un centru de decizie şi de control.

GRUP DE INTERES ECONOMIC. Ansamblu de unităţi constituit în scopul facilităţii dezvoltării ectivităţii economice a membrilor săi, ameliorării sau creşterii rezultatelor financiare a acestora. (2) Ansamblu de unităţi care reprezintă centrul de decizie (societate mamă) al altor tipuri de unităţi mai mici şi care are dreptul de decizie şi de control asupra acestora.

GRUP ŞI ASOCIAŢI. Grupă de conturi din clasa Conturi de terţi, care asigură evidenţa

decontărilor din cadrul unităţilor de grup şi a asociaţiilor cuprinzând operaţiile care se înregistrează reciproc şi în aceeaşi perioadă de gestiune, precum şi decontările între asociaţi şi unitatea patrimonială privind capitalul social, dividendele cuvenite acestora, alte decontări cu asociaţii şi de asemenea conturile coparticipanţilor referitoare la operaţiile efectuate în comun, în cazul asocierilor în participaţie.

GUVERN. Organ de stat care exercită puterea executivă.

GUVERNAMENTAL. Care aparţine guvernului (Ordonanaţe, Ordine etc.).

HARDDISK (<engl.) (CALC.). Disc cu capacitate mare de stocare a datelor, cu timp de acces mic şi nedemontabil.

HARDWARE (<engl.) (CALC.). Subsistem reprezentând totalitatea echipamentelor componente ale calculatorului (partea materială).

HÂRTIE COMERCIALĂ. Bilet la ordin andosat în alb, emis de întreprinderi mari.

HÂRTIE DE VALOARE. (1) Document care încorporează un drept de creanţă care nu poate fi valorificat, nici transferat decât prin prezentarea sau cedarea documentului. (2) Titluri obţinute printr-o investiţie financiară ce poate constitui obiectul unei tranzacţii pe piaţa capitalurilor.

HOLDING (<engl.). (1) Societate aflată ^n fruntea unui grup căruia îi asigură gestiunea. (2) Societate comercială care prin investiţiile financiare concretizate în titluri de participare controlează direct sau indirect mai multe societăţi. (3) Societate deţinând participaţii permanente în întreprinderi independente din punct de vedere juridic în scopul controlului şi finanţării acestora.

HOME (<engl.) (CALC.). Tastă care indică saltul cursorului la început (linie, pagină, document justificativ).

HORS COTE (<fr.). Piaţă unde se negociază titlurile care nu sunt înscrise la bursă.

I

ICON (<engl.) (CALC.). Eveniment produs de utilizator pentru realizarea unui simbol (cont, articol contabil, registru inventar etc.).

IDENTIFICATOR DE FIŞIERE (CALC.). Eticheta fişierului calculatorului.

IMAGINE FIDELĂ. Obiectiv urmărit de contabilitate prin respectarea regulilor şi a principiilor contabile.

IMOBILIZĂRI (<fr.). (1) Bunuri şi valori destinate să servească o perioadă îndelungată în activitatea unităţii patrimoniale şi care nu se consumă la prima lor utilizare. (2) Utilizări permanente de capital, destinate să servească pe termen lung activitatea unităţii, fără a se consuma la prima întrebuinţare.

IMOBILIZĂRI CORPORALE. Imobilizări materiale reprezentate prin bunuri fixe, concrete (terenuri, mijloace fixe).

IMOBILIZĂRI CORPORALE ÎN CURS. (1) Investiţii neterminate efectuate în regie proprie sau în antrepriză, care se evaluează la costul de producţie, respectiv la costul de achiziţie, reprezentând preţul de deviz al investiţiei. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa imobilizărilor corporale în curs.

IMOBILIZĂRI FINANCIARE. (1) Investiţii financiare sub formă de titluri de participare, titluri imobilizate ale activităţii de portofoliu, alte titluri şi creanţe imobilizate. (2) Investiţii financiare efectuate pe termen lung, concretizate în acţiuni, obligaţiuni sau alte titluri de valoare, urmărindu-se obţinerea de venituri financiare.

IMOBILIZĂRI NECORPORALE. (1) Imobilizări reprezentate prin diferite documente comerciale sau juridice (cheltuieli de constituire, cheltuieli de cerecetare şi dezvoltare, concesiuni, brevete, licenţe, mărci de fabrică şi alte drepturi şi valori similare, fond comercial şi alte imobilizări necorporale. (2) Active fixe fără conţinuturi materiale, aflându-se sub forma unor drepturi industriale sau comerciale.

IMOBILIZĂRI NECORPORALE ÎN CURS. (1) Cost de producţie, respectiv cost de achiziţie privind imobilizările necorporale neterminate până la finele exerciţiului. (2) Cheltuieli de cercetare-dezvoltare, brevete şi alte imobilizări necorporale ce urmează a fi date în exploatare la începutul exerciţiului următor. (3) Cont sintetic, de gradul I, care ţine evidenţa imobilizărilor necorporale în curs, realizate pentru nevoi proprii.

IMPOZIT. Contribuţie obligatorie şi directă efectuată de o persoană fizică sau juridică pentru bugetul central al statului sau local.

IMPOZIT ANTICIPAT. Impozit care se aplică în mod direct unei activităţi încă de la începerea (naşterea) ei.

IMPOZIT LA SURSĂ. Impozit reţinut la sursa veniturilor.

IMPOZIT PE DIVIDEND. Obligaţie fiscală a societăţii comerciale de a plăti la bugetul statului o sumă în funcţie de mărimea dividendului de plătit şi de cota stabilită de lege (*O.M.F. 9/1992; Leg. 77/1994*).

IMPOZIT PE PROFIT. (1) Obligaţie fiscală a Societăţii Comerciale sau a Regiei Autonome (care obţine venituri impozabile) de a plăti bugetului statului o sumă calculată prin aplicarea unei cote asupra profitului (*Leg. 77/1994; Leg. 22/1995*). (2) Cont sintetic, de gradul I, bifuncţional, care ţine evidenţa decontărilor cu bugetul statului privind impozitul pe profit.

IMPOZIT PE SALARII. (1) Impozit calculat sub formă de cote procentuale progresive aplicate asupra câştigurilor realizate de către personal sub formă de salarii, ajutoare materiale şi din participare la profit *(Leg. 32/1991, rep. în 1995; Leg. 58/1992)*. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa impozitului pe salarii şi asupra altor drepturi similare, datorate statului.

IMPOZIT PE VENIT. Impozit datorat statului pentru venitul realizat de către o persoană fizică sau juridică (*H.G. 634/1991*).

IMPRIMANTĂ (<fr.) CALC.). Dispozitiv periferic cu ajutorul căruia calculatorul scrie pe hârtie rezultatele calculelor.

IMPUTARE. Înscrierea sumelor în conturi.

INCASSO (<it.). Operaţiune de încasare efectuată de banca exportatorului la ordinul său, numai după ce marfa a fost achitată de către client.

INDEXARE (<fr.). (1) Sumă rezultată din aplicarea unui procent la salariul de bază. (2) Procedură care leagă volumul unei creanţe de evoluţia unui element luat drept de referinţă (rata de schimb).

INDICATORI AI BILANŢULUI. Indici fundamentali care oglindesc activitatea unităţii economice.

INDICE (<it.). (1) Mărime relativă rezultată din compararea prin raportare a doi indicatori. (2) Cifră care exprimă evoluţia

valorică a unui lucru, luând drept bază o valoare diferită.

INDICE BURSIER. Indice al acţiunilor.

INDICE DE FINANŢARE PERMANENTĂ. Indicator al bilanţului care reflectă raportul dintre capitalurile permanente şi activul imobilizat.

INDICE DE FOND DE RULMENT. Indicator al bilanţului care reflectă raportul dintre fondul de rulment şi activul circulant.

INDICE DE INDEPENDENŢĂ FINANCIARĂ. Indicator al bilanţului care reflectă raportul dintre capitalurile proprii şi capitalurile permanente.

INDICE DE LICHIDITATE A ACTIVULUI. Indicator al bilanţului care reflectă raportul dintre activele circulante şi activul total.

INDICE DE RENTABILITATE. Indicator al bilanţului care reflectă raportul dintre profit şi capitalul social.

INDICE DE SOLVABILITATE GENERALĂ. Indicator al bilanţului care reflectă raportul dintre activul total şi capitalurile străine.

INDICE DOW JONES (<engl.). Indice al bursei de la New York care reflectă evoluţia valorii medii a unor acţiuni selecţionate.

INDICE MONDIAL. Indice calculat conform perceptului ôlanţului lui Laspeyresö. plecând de la circa 20 de indici naţionali.

INFLAŢIE (<fr..) (1) Dezechilibru care se manifestă prin creşterea puternică, generalizată şi continuă a preţurilor şi reducerea sensibilă a puterii de cumpărare a unităţii monetare. (2) Expansiune

excesivă a masei monetare care generează o creştere generalizată a preţurilor bunurilor şi serviciilor, oferta rămânând inferioară cererii.

INFORMATICĂ (<fr.). Ştiinţă care se ocupă cu studiul prelucrării informaţiilor cu ajutorul sistemelor automate de calcul.

INFORMAŢIE (CALC.). Concept primar general de date brute, prelucrate şi transformate ^n informaţii noi.

INIŢIALIZARE (<it.) (CALC.). Pregătirea programului pentru prima rulare sau anularea datelor perioadei anterioare (balanţa iniţială).

INSERT (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă schimbarea modului de lucru (înserare/suprapunere).

INSOLVABILITATE (<fr.). (1) Incapacitatea unui debitor de a-şi onora angajamentele de plată. (2) Falimentare.

INSTALAŢII DE LUCRU (<fr.). (1) Ansamblu de maşini care execută anumite operaţii. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I, Mijloace fixe) care ţine evidenţa existenţei şi mişcării maşinilor, utilajelor şi instalaţiilor de lucru.

INSTRUCŢIUNE (<fr.). Act normativ emis de conducătorii organelor centrale ale administraţiei de stat, în limita competenţei lor în baza şi în vederea aplicării legilor, decretelor sau hotărârilor de guvern.

INSTRUMENTE DE TREZORERIE. Investiţii financiare efectuate în scop speculativ.

INTANGIBIL (<fr.). Lucru (obligaţie) care trebuie să rămână intact.

INTERPRETOR DE COMENZI (CALC.). Parte din sistemul de operare (DOS) care se încarcă în memoria directă

(RAM) la pornirea calculatorului asigurând prelucrarea comenzilor DOS şi acţionând ca o interfaţă între utilizator şi sistemul de operare.

INVALIDARE. Anulare.

INVENTAR (<fr.). (1) Document care cuprinde enumerarea şi descrierea existenţei cantitative şi valorice a mijloacelor pe care le posedă, le are în gestiune, în folosinţă ori în răspundere, la un moment dat, o persoană fizică sau juridică. (2) Listă ce cuprinde enumerarea unor bunuri, lucrări existente într-o perioadă de timp.

INVENTAR CONTABIL INTERMITENT. (1) Înregistrare periodică a stocurilor în urma inventarierii activelor şi a pasivelor. (2) Stabilirea ieşirilor şi înregistrarea lor în contabilitate pe baza inventarierii stocurilor la finele perioadei.

INVENTAR CONTABIL PERMANENT. Înregistrarea intrărilor şi a ieşirilor de bunuri prin intermediul conturilor de stocuri, stabilidu-se stocul în orice moment.

INVENTAR FIZIC. Înregistrarea faptică a bunurilor.

INVENTARIERE. (1) Procedeu contabil cu ajutorul căruia se constată faptic existenţa elementelor patrimoniale ale unităţii economice din punct de vedere cantitativ şi valoric, la un moment dat. (2) Procedeu contabil de constatare faptică la anumite perioade de timp, a elementelor patrimoniale, în vederea comparării cu datele scriptice încrise în contabilitate, pentru determinarea minusurilor şi plusurilor din gestiune şi stabilirea eventualei răspunderi gestionare. (3) Operaţiune efectuată de regulă la sfârşitul anului în scopul stabilirii situaţiei reale a activelor şi a obligaţiilor unităţii.

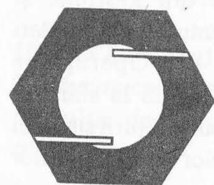
INVESTITORI (<fr.). (1) Organisme care dispun de resurse importante, care procedează în

mod regulat la investiţii şi care gestionează portofolii de mari dimensiuni. (2) Persoane fizice sau juridice care alocă importante fonduri pentru realizarea unei investiţii.

INVESTIŢIE (<fr.). (1) Formarea de capital fix. (2) Achiziţionarea de capital în vederea obţinerii unui venit. (3) Cheltuieli făcute pentru achiziţionarea, construcţia sau confecţionarea de mijloace fixe noi.

IPOTECA (<fr.). A greva un imobil cu o ipotecă.

IPOTECĂ (<fr.). Drept al creditorului de a urmări imobilul care i-a fost afectat în garanţie, pentru a obţine satisfacerea creanţei sale din preţul obţinut prin vânzarea silită a lucrului. (2) Imobil (bun) ce garantează un împrumut. (3) Document care atestă înscrierea unui drept de ipotecă imobiliară în registrul funciar.

ÎMPRUMUT. (1) Contract prin care deţinătorul de fonduri pune a anumită sumă la dispoziţia unui terţ, cu condiţia rambursării acesteia la o scadenţă determinată. (2) Sumă de bani acordată cu drept de restituire la o anumită dată.

ÎMPRUMUTURI ACORDATE PE TERMEN LUNG. (1) Sume de bani puse la dispoziţia terţilor pe o perioadă mai mare de 5 ani. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I Creanţe imobilizate) care ţine evidenţa împrumuturilor acordate pe termen lung.

ÎMPRUMUTURI DE STAT. Împrumuturi contractate de către stat de la bănci, întreprinderi, persoane fizice, etc.

ÎMPRUMUTURI DIN EMISIUNI DE OBLIGAŢIUNI. (1) Împrumuturi obţinute de societăţile comerciale pe acţiuni în urma punerii în circulaţie a obligaţiunilor emise. (2) Împrumuturi obligatare datorită faptului că au la bază obligaţiunile emise. (3) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa împrumuturilor din obligaţiuni emise.

ÎMPRUMUTURI INTERNE. Împrumuturi contractate de stat cu bănci şi alte persoane fizice sau juridice din interiorul ţării.

ÎMPRUMUTURI EXTERNE. Împrumuturi contractate de stat cu bănci şi alte persoane fizice sau juridice din afara ţării.

ÎMPUTERNICIT. (1) Persoană autorizată să acţioneze în numele altcuiva. (2) Delegat. (3) Mandatar.

ÎNCASA. Obţinerea unei sume de bani din vânzarea de produse, mărfuri, titluri de credit etc.

ÎNCASARE. Sumă încasată.

ÎNCĂRCARE (CALC.). Lansarea opţiunii pe calculator (încărcarea datelor în conturi, încărcarea fişierelor de conturi, a soldului iniţial din balanţă etc.).

ÎNCHEIERE. Înscris constatator al măsurilor luate de jurisdicţie, la diferite termene fixate ^n cursul unui litigiu.

ÎNCHIDERE (CALC.). Închiderea conturilor de rezultate şi activizarea Fişei contului, din Conturi jurnale.

ÎNCHIRIERE. (1) Act în urma căruia o persoană închiriază alteia un bun. (2) Contract de locaţie.

ÎNREGISTRARE CONTABILĂ. Jurnalizarea unei operaţiuni economice sau financiare.

ÎNSCRIERE. Trecerea unor date într-o situaţie centralizată, într-un registru.

ÎNSCRIS. Act constatator întocmit la încheierea unui act juridic, cu scopul de a servi drept probă.

ÎNSTRĂINARE. Transmitere, prin act juridic ori prin efectul legii, a dreptului de proprietate sau a altor drepturi.

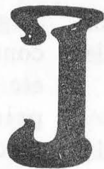
ÎNTREPRINDERE. Unitate economică, de producţie, de prestări de servicii, de comerţ, de turism, etc.

ÎNTREPRINZĂTOR INDIVIDUAL. (1) Persoană fizică autorizată să desfăşoare activităţi independente sub forma unei unităţi economice fără statut de societate comercială şi fără

obligaţia de a-şi constitui un capital social. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa aporturilor şi retragerilor în natură şi/sau în numerar ale întreprinzătorului individual.

ÎNTREŢINERE (<fr.). (1) Sumă plătită de locatari pentru acoperirea cheltuielilor comune ale unui imobil.

ÎNTREŢINERE CALCULATOR. (1) Reindexare a fişelor şi salvarea lor pentru asigurarea securităţii datelor contabile (restaurarea fişelor etc.). (2) Opţiune a meniului principal care permite efectuarea unor operaţii care asigură corectitudinea şi protecţia datelor contabile prelucrate.

JOINT VENTURE (<it.). Întreprindere cu participare mixtă.

JUDECA (<lat.). A soluţiona un litigiu.

JUR (<fr.). Organ de jurisdicţie cu caracter penal, în componenţa căruia intră juraţii.

JURISCONSULT (<fr.). Angajat al unităţii având atribuţia de a întocmi contracte, acte normative etc., şi de a aviza sub aspect legal unele măsuri luate de conducerea unităţii şi de a reprezenta unitatea în faţa organelor de jurisdicţie.

JURISDICŢIE (<lat.). (1) Competenţă de a judeca. (2) Totalitatea organelor de judecată de acelaşi grad sau competenţele de soluţionare a anumitor categorii de litigii.

JURNAL (<fr.). (1) Registru contabil unde se înregistrează cronologic şi sistematic mişcările patrimoniului. (2) Registru contabil destinat înregistrărilor cronologice al operaţiilor economico-financiare (*Cod. 14-6-4*).

JURNAL AUXILIAR. Jurnal utilizat de către unitate, întocmit pe genuri de operaţiuni cu scopul asigurării diviziunii muncii contabile.

JURNAL GENERAL. Registru contabil obligatoriu utilizat pentru înregistrarea cronologică a operaţiilor economico-financiare.

JURNAL PENTRU CUMPĂRĂRI (T.V.A.). Document care ţine evidenţa cumpărării efective, conform facturilor sau chitanţelor fiscale, şi care separă TVA deductibil. (*Cod 14-6-17/b*).

JURNAL PENTRU VÂNZĂRI (TVA). Document care ţine evidenţa vânzărilor pe baza valorilor din facturile emise şi a depunerilor în numerar la casierie şi din care se separă taxa pe valoare adăugată colectată (*Cod 14-6-12/a*).

JURNAL PRIVIND CONSUMURILE ŞI ALTE IEŞIRI DE MATERIALE. Document care ţine evidenţa consumurilor zilnice de materiale şi a stocurilor corespunzătoare (*Cod 14-6-8*).

JURNAL PRIVIND DECONTĂRILE CU FURNIZORII. Document care ţine evidenţa decontărilor cu furnizorii pentru aprovizionarea de bunuri, lucrări executate sau servicii prestate (*Cod 14-6-6*).

JURNAL PRIVIND REPARTIZAREA ŞI DECONTAREA CHELTUIELEILOR DE PRODUCŢIE. Document care ţine evidenţa repartizărilor şi decontărilor interne privind cheltuielile de producţie (*Cod 14-6-11*).

JURNAL PRIVIND SALARIILE ŞI CONTRIBUŢIA ASIGURĂRILOR SOCIALE. Document care ţine evidenţa remunerărilor personalului (*Cod 14-6-10*)

JURNAL - SITUAŢIE PRIVIND OPERAŢIILE CONTABILE. Document care ţine evidenţa operaţiilor contabile (*Cod 14-6-4*).

JURNAL-SITUAŢIE PRIVIND OPERAŢIILE DE CASĂ ŞI BANCĂ. Document care ţine evidenţa operaţiilor de casă şi a decontărilor cu banca (*Cod 14-6-5*).

JURNALIZARE. Înscrierea operaţiunilor în jurnal.

KILOBYTE (KB) (<engl.) (CALC). Multiplul Bit-ului (1024 byte).

KNOW-HOW(<engl.). Ansamblu de cunoştinţe tehnice, experienţă, abilitate tehnică, etc. nebrevetate, referitoare la producerea, funcţionalizarea şi comercializarea unor produse.

LANSARE (<fr.)(CALC). Startul programului prin tastare CONTABIL.

LATENT (<fr.). 1 - Fenomen ascuns dar care poate să se manifeste în orice moment. 2 - A se ascunde.

LEGALIZARE (<fr.). (1) Atestare oficială a autenticităţii unui document. (2) Oficializare a unui act. (3) Acţiune bazată pe lege.

LEGE(<lat.). Act normativ emis de către organul legislativ al puterii de stat, cuprinzând norme generale, de conduită, obligatorii şi impersonale.

LEGE ECONOMICĂ. (1) Lege obiectivă proprie, inerentă proceselor şi fenomenelor economice. (2) Act normativ cu caracter economic (ex. *Legea contabilităţii - Legea nr. 82 din 1991*).

LEGISLATIV (<fr.). (1) Referitor la legiferare. (2) Organ care face legi. (3) Parlament.

LEGISLAŢIE (<fr.). Totalitatea legilor dintr-o ţară.

LICENŢĂ (<fr.). (1) Dreptul de a folosi sau de a valorifica o invenţie. (2) Autorizaţie dată de stat pentru exercitarea unui anumit comerţ, a unei anumite acţiuni de industrie sau pentru a importa şi exporta mărfuri.

LICHIDARE (<fr.). (1) Desfiinţare. (2) Procedură de împărţire a patrimoniului. (3) Închiderea unei operaţii bursiere

la termen (stingerea primelor, plata şi remiterea titlurilor).

LICHIDITATE (<fr.). (1) Disponibilitate în bancnote aflate în casieria unei unităţi. (2) Dispunere de fonduri suficiente pentru lichidarea datoriilor la scadenţă. (3) Capacitate de a onora imediat la scadenţă datoriile exigibile.

LICHIDITĂŢI. (1) Fonduri totale ale unităţii economice (casă, conturi bancare la vedere, cont de cecuri etc.) (2) Sume ale băncii care permit să facă faţă retragerilor de fonduri (active în conturi la alte bănci, active în cont de viramente la Banca Naţională).

L.I.F.O. (1) Metodă folosită pentru evaluarea ieşirilor din conturile de stocuri, pe baza preţurilor ultimelor loturi intrate. (2) Metoda "ultimei intrări - primei ieşiri".

LIMBAJ DE PROGRAMARE (CALC). Sistem de convenţii adaptate pentru realizarea unei comunicări între programator (utilizator) şi calculator.

LIMBAJ INFORMATIC (CALC). Proces de comunicare a informaţiilor prin mijlocirea calculatorului.

LIMITĂ (<fr.). (1) Punct extrem. (2) Valoare fixă către care tind valorile unei mărimi variabile. (3) Preţ maxim fixat pentru cumpărarea sau vânzarea de titluri.

LIMITĂ DE AVANS. Plafon până la valoarea căruia banca acordă un avans la valoarea unui gaj (ipotecă).

LIMITĂ DE CREDIT. Plafon până la care banca acordă un credit.

LIMITĂ DE GARANTARE. Credit prin care banca se obligă faţă de terţ să execute angajamentul unui client până la limita unei sume maxime determinate.

LINIE DE CREDIT. Credit acordat de o ţară altei ţări, în scopul utilizării de credite de export sau pentru investiţii.

LINIE DE STARE (CALC). Zonă a ecranului (monitorului) care conţine informaţii diverse, descrie funcţia din meniu sau a comenzii selectate, afişează tastele funcţionale, precizează succint informaţiile ce trebuie introduse într-un câmp de dialog etc.

LISTARE FIŞIER CONTURI (CALC). Lista conturilor cu simbolurile şi funcţiile lor în fişier.

LISTĂ (CALC). (1) Colecţie de date privind situaţiile (jurnale, cartea mare, balanţe, registre). (2) Foaie cu enumerarea datelor.
LISTĂ DE AVANS CHENZINAL. Situaţie care ţine evidenţa avansurilor chenzinale ale personalului (*Cod 14-5-1d*).

LISTĂ DE CONTURI. Totalitatea conturilor utilizate în organizarea contabilităţii.

LISTĂ DE CURSURI. Tabel cuprinzând cursuri de titluri negociate la bancă şi care se publică zilnic.

LISTĂ DE INVENTAR. Situaţie care cuprinde înscrierea tuturor elementelor patrimoniale de activ şi de pasiv, grupate pe gestiuni şi categorii de bunuri, ale unităţii (*Cod 14-3-12*).

LISTĂ ZILNICĂ DE ALIMENTE. Situaţie care ţine evidenţa zilnică a alimentelor ieşite din magazie şi darea lor în consum (*Cod 14-3-4/d A*).

LITIGIU (<fr.). (1) Conflict de interese de natură patrimonială sau nepatrimonială, izvorât dintr-un contract comercial. (2) Conflict susceptibil de a fi rezolvat pe calea justiţiei.

LOCAŢIE (<fr.). (1) Chirie plătită pentru anumite bunuri luate în folosinţă. (2) Închiriere. 3 - Taxă plătită pentru un lucru luat în folosinţă.

LOCAŢIE FINANCIARĂ. Preluare în exploatare a unor utilaje, instalaţii pe bază de contract de locaţie, înaintea transferului dreptului de proprietate.

LOCAŢIE ÎN GESTIUNE. Modalitate de folosinţă de spaţii pentru exploatare, pe o perioadă limitată de timp, pe baza unui contract de locaţie.

LOT (<fr.). (1) Grup de persoane. (2) Grup de unităţi sau produse identice. (3) Cantitate de material de aceeaşi provenienţă.

MAGAZIN (<fr.). (1) Loc de desfacere a diferitelor materiale, mărfuri, alimente, etc. (2) Încăpere unde se vând mărfuri cu amănuntul.

MAGAZINAJ (<fr.). (1) Taxă de plată pen tru depozitare. (2) Timp de depozitare a unei mărfi, produs, etc.

MAGAZINER (<fr.). (1) Responsabilul unei magazii. (2) Gestionar al magaziei.

MANAGEMENT (<engl.). (1) Ştiinţa conducerii ca teorie generală a oricărei activităţi de conducere. (2) Arta de a conduce o întreprindere. (3) Ansamblul activităţilor de organizare şi conducere în scopul adoptării deciziilor optime în proiectarea şi reglarea proceselor microeconomice.

MANAGER (<engl.). (1) Conducător al unei întreprinderi. (2) Persoană care conduce o afacere. (3) Persoană a cărei activităţi sau profesiune este managementul.

MANDANT (<it.). (1) Persoană pentru care se încheie acte juridice, pentru ca aceasta să reprezinte interesele unui terţ în diferite activităţi, situaţii. (2) Contract în virtutea căruia o persoană numită mandatar se obligă să efectueze fără plată o activitate în contul altei persoane, numită mandant, de la care a primit o împuternicire în acest sens.

MANDATA (<it.). (1) Încredinţarea unui mandat, unei persoane. (2) Ordonanţă de plată a unei sume.

MANDATAR (<it.). - Persoană care încheie acte juridice pentru o altă persoană în temeiul unui contract de mandat.

MANDATAT (<it.). (1) Care dă un mandat. (2) Împuternicire.

MANIPULA (<lat.). (1) A mânui. (2) A manevra.

MANOPERĂ (<lat.). (1) Muncă manuală prestată pentru realizarea unei lucrări. (2) Mână de lucru.

MANUFACTURĂ (<fr.). (1) Producerea unor obiecte manual. (2) Magazin cu produse ale industriei textile, ţesături.

MARCĂ (<germ., fr.). (1) Semne distincte care deosebesc produsele faţă de cele identice sau cu aceleaşi caracteristici. (2) Însemnarea unui obiect pentru a putea fi recunoscut. (3) Tip de fabricaţie.

MARFĂ (<magh.). (1) Produs al muncii care satisface o necesitate socială şi este destinat schimbului prin vânzare-cumpărare. (2) Bunuri materiale cumpărate cu scopul vânzării. (3) Bunuri cumpărate care în momentul vânzării nu fac obiectul unor modificări sau recondiţionări.

MARJĂ (<fr.). (1) Rezervă. (2) Margine. (3) Diferenţă între preţul de vânzare şi de cost.

MARJĂ A DOBÂNZII. (1) Diferenţă între ratele dobânzilor creditoare şi debitoare. (2) Diferenţă între ratele dobânzilor plătite de bancă pentru fondurile încredinţate şi cele percepute pentru c reditele acordate din aceste fonduri.

MARJĂ BRUTĂ DE AUTOFINANŢARE. Diferenţă între încasări curente şi plăţi curente ale entităţii economice.

MARJĂ COMERCIALĂ. Diferenţa între veniturile din vânzări de mărfuri şi costul de achiziţie aferent mărfurilor vândute.

MARJĂ DE GARANŢIE. (1) Diferenţă între valoarea de gajare a unui bun (titlu) şi valoarea nominală. (2) Măsură de protecţie a gajului în cazul când acesta nu acoperă valoarea creditului.

MARJĂ DE PRODUCŢIE. Diferenţă între preţul de vânzare al produselor şi costul de producţie.

MARJĂ NETĂ. Partea rămasă din veniturile realizate din vânzări, după acoperirea costurilor şi a cheltuielilor perioadei.

MARKETING. (<engl.) (1) Ansamblul activităţilor privind stadiul cunoaşterii pieţei şi al dinamicii actuale şi viitoare a acesteia. (2) Studiul ştiinţifical pieţei.

MASĂ (<fr.). Concentrare de materiale, de mărfuri, sau de produse de acelaşi fel.

MASĂ MONETARĂ. (<fr.) - Ansamblul disponibilităţilor monetare şi cvasimonetare ale unei economii naţionale.

MASĂ MONETARĂ CENTRALĂ. Bancnote în circulaţie şi active ale băncilor comerciale în conturile de virament ale Băncii Naţionale.

MASĂ MONETARĂ RESTRÂNSĂ. Numerar care circulă şi depozite la vedere ale publicului în bănci şi la CEC.

MAŞINI (<fr.). (1) Sisteme tehnice formate din piese cu anumite mişcări, care transformă o formă de energie în altă formă de energie. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I "Mijloace fixe") care ţine evidenţa existenţei şi mişcării maşinilor, utilajelor şi instalaţiilor de lucru achiziţionate.

MATCĂ (<bg.). (1) Parte a unei chitanţe sau a unui cec care rămâne la carnet (cotor), după detaşarea documentului original. (2) Termen ce desemnează titlul principal (acţiuni sau obligaţiuni), fără titluri accesorii (talon, foaie de cupoane).

MATERIALE (<fr.). (1) Active circulante care se consumă, de regulă, într-un singur ciclu de producţie sau de circulaţie, transformându-şi integral valoarea în cheltuieli de producţie sau de circulaţie. (2) Materie primă, semifabricat etc., din care sau cu ajutorul căruia se obţin produse.

MATERIALE AUXILIARE. (1) Materiale secundare care participă la realizarea produselor prin intermediul materialelor consumabile. (2) Cont sintetic de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I "Materiale consumabile"), care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de materiale auxiliale aduse de la terţi sau reprezentând aportul în natură la capitalul social.

MATERIALE CONSUMABILE. (1) Materiale auxiliare, combustibili, ambalaje, piese de schimb, seminţe şi materiale de plantat, furaje, etc, cu care se obţin (realizează) produse. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de materiale combustibile.

MATERIALE NESTOCATE (<fr.). Materiale care intră direct în procesul de producţie, fără a mai fi stocate.

MATERIALE PENTRU AMBALAT. (1) Materiale ajutătoare care contribuie la realizarea ambalajelor (hârtie, pungi de ambalat, sfoară). (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I "Materiale consumabile"), care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de materiale pentru ambalat.

MATERII PRIME. (<fr.) (1) Materii care participă direct la fabricarea produselor şi se regăsesc în produsul finit integral sau parţial, fie în starea lor iniţială, fie transformate. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de materii prime.

MATERII ŞI MATERIALE AFLATE LA TERŢI. (1) Materii şi materiale aflate la terţi sub formă de custodie, date spre prelucrare sau depozitare temporară. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de materii prime şi materiale consumabile aflate la terţi, precum şi cele în curs de aprovizionare.

MĂRFURI. Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de mărfuri.

MĂRFURI ÎN CUSTODIE SAU CONSIGNAŢIE LA TERŢI. (1) Mărfuri trimise la terţi sub formă de custodie, date spre prelucrare sau vânzare, precum şi cele în curs de aprovizionare. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de mărfuri trimise la terţi.

MEBO. Metodă de privatizare cu participarea salariaţilor întreprinderilor respective.

MEGABYTE. (MB) (<engl.) (CALC) - Unitate de măsură a informaţiei pe calculator, respectiv multiplul unui bite (1024 KB).

MEMORIE (<lat.). (1) Facultate intelectuală datorită căreia se reţin date şi cunoştinţe căpătate. (2) Proprietate a creierului omenesc de a reţine, recunoaşte şi reproduce date însuşite anterior. (3) (CALC) Microprocesor.

MEMORIE DE BAZĂ (CALC). (1) Memorie maximă disponibilă a microprocesorului. (2) Limita maximă a capacităţii informaţiei (640 Kb).

MEMORIE EXTERNĂ (CALC). Stocare de informaţii şi programe, caracterizată de capacitate şi viteză de transfer spre memoria internă.

MEMORIE INTERNĂ (CALC). Capacitate maximă de stocare a informaţiei concretizată prin dimensiune şi timp maxim de răspuns.

MENIU (<fr.) (CALC). Listă de comenzi afişată pe ecran sub forma unui dreptunghi (ex. conturi, operaţii contabile, jurnale etc.).

MERCEOLOGIE (<it.). (1) Ştiinţă care are ca obiect studiul mărfurilor. (2) Disciplină care studiază proprietăţile fizice, chimice şi mecanice ale mărfurilor în legătură cu calitatea şi condiţiile de păstrare.

MERCERIE (<fr.). (1) Magazin în care se vând lucruri întrebuinţate la cusut. (2) Ansamblu de articole auxiliare pentru croitorie (nasturi, aţă, furnituri, etc.). (3) Negoţ cu mărunţişuri.

MESAJ (<FR.) (CALC). Transmitere de informaţii pe calculator.

METODĂ (<fr.). (1) Procedeu folosit în vederea cunoaşterii unui obiect. (2) Ansamblu de mijloace pentru realizarea unui scop. (3) Mod organizat, sistematic de lucru, pentru executarea unei activ ităţi. (4) Cale de urmat în vederea cunoaşterii unui obiect.

METODĂ CANTITATIV-VALORICĂ (FIŞE DE CONT ANALITICE) - Metodă a contabilităţii analitice a stocurilor, care constă în ţinerea evidenţei cantitative pe categorii de bunuri la locul de depozitare, iar în contabilitate, a evidenţei cantitativ-valorice.

METODĂ CONTABILĂ. Ansamblu de procedee, de principii şi de reguli folosite pentru studiul contabilităţii.

METODĂ A COSTURILOR DIRECTE. Metodă de calculaţie a costurilor de producţie care constă în gruparea cheltuielilor în cheltuieli fixe şi cheltuieli variabile şi includerea în costul efectiv al produsului, numai ale celor variabile.

METODĂ A COSTURILOR MEDIIPONDERATE. Metodă

de calcul a evaluării bunurilor materiale ieşite din patrimoniu, prin raportarea dintre valoarea totală a stocului iniţial şi valoarea intrărilor, la cantitatea stocului iniţial şi cantitatea intrată.

METODĂ A COSTURILOR STANDARD (NORMATE). Metodă de calculaţie a costurilor de producţie, care constă în determinarea cu anticipaţie faţă de punerea în fabricaţie a produselor atât a cheltuielilor directe cât şi a celor indirecte cuprinse în costul de producţie, sub forma unor antecalculaţii.

METODĂ GLOBALĂ. Metodă de calculaţie a costurilor de producţie care se aplică de către unităţile care fabrică un singur produs, la care, de regulă, la sfârşitul perioadei nu există semifabricate sau producţie neterminată.

METODĂ OPERATIV-CONTABILĂ (PE SOLDURI). Metodă a contabilităţii analitice a stocurilor care constă în ţinerea, la locul de depozitare, a evidenţei cantitative a bunurilor materiale pe categorii, iar în contabilitate, a evidenţei valorice desfăşurate pe gestiuni, iar în cadrul gestiunilor, pe grupe sau subgrupe de bunuri, după caz.

METODĂ PE COMENZI. Metodă de calculaţie a costurilor de producţie, care constă în colectarea cheltuielilor directe pe comenzi şi repartizarea cheltuielilor indirecte de producţie pe fiecare comandă în parte, prin procedee convenţionale.

METODĂ PE FAZE. Metodă de calculaţie a costurilor de producţie, care se aplică la produsele finite care parcurg mai multe faze în procesul de producţie şi constă în cumularea tuturor cheltuielilor în ultima fază de producţie, pentru obţinerea costului efectiv al produsului finit.

MICROPROCESOR (CALC). Componentă principală a unităţii centrale a calculatorului.

MIJLOACE BĂNEŞTI (<lat.). Valori economice care îndeplinesc funcţia de bani (bilete de bancă, monede metalice etc.).

MIJLOACE CIRCULANTE. Valori materiale sub formă de stocuri de materiale, produse în curs de execuţie, mărfuri etc.

MIJLOACE FIXE. (1) Obiecte singulare sau complex de obiecte care au o valoare mai mare decât limita stabilită de lege şi o durată normală de utilizare mai mare de un an. (2) Imobilizări corporale sub formă de clădiri, construcţii speciale, utilaje, instalaţii, mijloace de transport, animale. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării mijloacelor fixe (*Leg. 15/1994*).

MINUSURI DE VALOARE. Diferenţă negativă între preţul de cesiune al unui activ şi valoarea netă contabilă.

MOBILIZARE (<fr.). Tendinţa de procurare de pe pieţele financiare a fondurilor terţe pentru emisiunea de titluri, în loc de a recurge la credite bancare.

MOD. (1) Procedeu. (2) Metodă.

MONEDĂ (<ngr.). (1) Piesă de metal (aur, argint, cupru) care se utilizează ca mijloc de circulaţie, de plată şi eventual de tezaurizare. (2) Semn bănesc apărut ca funcţie a banilor şi ca mijloc de circulaţie.

MONEDĂ DE AUR. Monedă din aur sau aliaj cu aur.

MONEDĂ DE CONT. Monedă creată de bănci care serveşte, în primul rând, pentru viramente şi alimentarea conturilor bancare şi a conturilor de cecuri, care poate fi transformată în orice moment în numerar.

MONEDĂ DIVIZIONARĂ METALICĂ. Monedă confecţionată din metal (aliaj) ca etalon monetar şi care reprezintă în circulaţie o subdiviziune sau un multiplu al subdiviziunii unităţii băneşti legale.

MONETAR (<fr.). (1) Situaţie dată de un casier la închiderea casei. (2) Inventar al banilor.

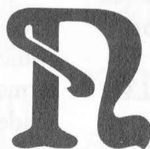
MONITOR (<engl.) (CALC). Mijloc principal de afişaj pe ecranul calculatorului a informaţiilor utilizatorului.

MONOPOL (<fr.). (1) Dominaţie într-un domeniu sau mai multe ramuri economice. (2) Întreprinderi foarte mari care concentrează o parte din producţie şi desfacere încât se realizează limitarea concurenţei şi stabilirea unui preţ de monopol.

MORATORIU (<germ.). (1) Amânarea plăţii sau fixarea altui termen de plată al unei datorii scadente. (2) Care acordă un termen de plată.

MOSTRĂ (<fr.). Parte dintr-o cantitate de material sau de obiect după care se pot aprecia anumite caracteristici ale acestora.

MOUSE (<engl.) (CALC). Dispozitiv de intrare a datelor şi de selecţie a acestora.

NAVIGAȚIE (<fr.). Transport organizat de mărfuri sau de persoane cu o navă.

NAVLOSITOR (<ngr.). Persoană sau întreprindere care închiriază de la un armator un vas pentru transport.

NECESAR DE FOND DE RULMENT. (1) Finanțare necesară exploatării unei întreprinderi. (2) Excedent de stocuri și de creanțe peste obligațiile nefinanciare, cu scopul asigurării solvabilității unității.

NEGOCIERE (<fr.). (1) Convenție economică. (2) Cumpărare, vânzare de efecte publice. 3 - Convertirea unei hârtii de valoare în bani.

NEGUSTOR (<fr.). Persoană care se ocupă cu negoțul, cu comerțul.

NET (<fr.,germ.). (1) Cantitate, valoare, din care s-au efectuat scăzămintele aferente. (2) Cantitate din care s-a scăzut greutatea ambalajului. (3) Salarii din care s-au scăzut impozitele (salarii nete).

NETO (<it.). (1) Net. (2) Fără dara.

NEVANDABIL (<fr.). Marfă sau produs care nu se vinde.

NIVEL LOGIC (CALC). treaptă (etapă) de înregistrare a informației.

NOMENCLATOR (<fr.). Broșură sau listă care conține nomenclatura oficială dintr-un

domeniu sau din mai multe domenii ale științei, ale tehnicii, ale economiei etc. (ex. conturi).

NOMENCLATURĂ. (1) Totalitatea termenilor utilizați sistematic într-o anumită specialitate sau într-un anumit domeniu de activitate (ex. termeni contabili specifici). (2) Listă-catalog cu termeni de specialitate.

NON-VALOARE (<fr.). (1) Fără valoare. (2) Titlu care și-a pierdut valoarea.

NORMALIZARE CONTABILĂ. Modalitate de armonizare a contabilității care permite compararea informațiilor în timp și spațiu.

NORMATIV (<fr.). (1) Prescripție. (2) Instrucțiune cu caracter obligatoriu de normă. 3 - Instrucțiuni care stabilesc anumite reguli.

NORMATOR (<fr.). (1) Specialist în stabilirea și calcularea normelor. (2) Tehnician care aplică normele într-un anumit domeniu de activitate.

NORMĂ (<fr.). (1) Regulă obligatorie fixată prin lege sau uz. (2) Prescripție tehnică prin care se stabilește volumul muncii.

NORMĂ DE AUDIT (<fr.). - Ansamblu de reguli stabilite de autoritatea profesională, la care se raportează auditorul în exercitarea misiunii sale (N.A.F.C.B.C.).

NORMĂ JURIDICĂ. Regulă de conduită cu caracter general și impersonal, stabilită de organele competente, a cărei aplicare poate fi asigurată cu ajutorul constrângerii de stat și prin intermediul căreia relațiile sociale sunt convertite în raporturi juridice.

NORME CONTABILE. Standarde cu obligativitate de respectare a normelor de aplicare ale Legii contabilității (R.A. Leg. 82/1991).

NOTĂ (<it.). Înscris care cuprinde indicarea sumelor şi calculul lor pe care trebuie să le achite o persoană.

NOTĂ DE CONTABILITATE (<fr.). Document prin care operaţiile economice nu se înregistrează în contabilitate cu ajutorul actelor (ex. calculul uzurii lunare a mijloacelor fixe, repartizarea cheltuielilor de transport - aprovizionare, etc.).

NOTĂ DE RECEPŢIE ŞI CONSTATARE DE DIFERENŢE. Document pentru recepţia valorilor materiale, a utilajelor şi a instalaţiilor pentru investiţii care necesită montaj, precum şi a materialelor refolosibile din dezambalare, rezultate la recepţie (*Cod 14-3-1 A*).

NOTIFICARE (<fr.). Avizarea debitorilor asupra cesionării sau amanetării unei creanţe, pe care creditorul său o deţine asupra sa.

NOVAŢIE (<it.). Substituirea unei creanţe vechi cu una nouă.

NUMĂR DE ROTAŢII. Număr care arată de câte ori se roteşte stocul mediu de active circulante pentru a realiza volumul desfacerilor (cifra de afaceri).

NUMERAŢIE (<fr.) (CALC). Sistem de simboluri cu care se pot reprezenta grafic numerele.

NUMEROTARE (<fr.). (1) Însemnarea unei mulţimi de obiecte cu numere în ordine succesivă. (2) Ordine cronologică a numerelor.

NYSE. Bursa de valori din New York.

OBIECT DE INVENTAR (<germ.). (1) Bunuri cu o valoare mai mică decât limita prevăzută de lege pentru a fi considerate mijloace fixe, indiferent de durata lor de serviciu sau cu o durată mai mică de un an, indiferent de valoarea lor. (2) Categorie specială de active, care se găsesc între imobilizări corporale şi stocuri şi care sunt încadrate în categoria activelor circulante, datorită posibilităţii lor de recuperare într-o perioadă mai mică de un an. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de obiecte de inventar.

OBLIGATAR (<fr.). Deţinător de obligaţiuni.

OBLIGAŢIUNI (<fr.). (1) Hârtii de valoare care se emit şi se pun în vânzare de către societăţile comerciale pe acţiuni. (2) Titluri de valoare primite în urma acordării de împrumuturi. (3) Titluri negociabile de împrumut pe termen mediu şi lung ce conţin drepturi de creanţe asupra firmelor emiţătoare. (4) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa obligaţiunilor cumpărate.

OBLIGAŢIUNI CARTER. Denumire dată pentru recunoaşterea datoriei emise în străinătate de "Trezoreria americană", pentru a-şi procura din străinătate devizele destinate susţinerii cursului dolarului.

OBLIGAŢIUNI CU VENIT FIX. Obligaţiuni ale căror dobânzi sunt cunoscute în orice moment.

OBLIGAŢIUNI DE CASĂ. Recunoaştere a unei datorii pe termen mediu (3-8 ani) emisă de o bancă în funcţie de nevoile sale.

OBLIGAŢIUNI DE STAT. Valori mobiliare emise de autorităţile publice, reprezentând creanţe asupra statului.

OBLIGAŢIUNI EMISE ŞI RĂSCUMPĂRATE. (1) Obligaţiuni emise şi vândute terţilor şi apoi răscumpărate în ideea anulării, înaintea scadenţei împrumutului, cu scopul lansării unui împrumut sau modificării dobânzii pe piaţă. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa obligaţiunilor emise şi răscumpărate.

OBLIGAŢIUNI FINANCIARE. Datorii create în urma contractării de împrumuturi pe termen lung şi scurt.

OBLIGAŢIUNI INDEXATE. Împrumuturi obligatare a căror mărimi plus dobânzile aferente sunt legate de un indice al evoluţiei preţurilor sau de o valoare reală în scopul protejării deţinătorului faţă de evoluţia inflaţiei.

OBLIGAŢIUNI INDIRECTE. Obligaţiuni ale căror dobânzi şi valori de rambursare sunt în funcţie de un element determinant.

OBLIGAŢIUNI INTERNE. Obligaţiuni emise de un debitor domiciliat în ţara în care se face emisiunea.

OBLIGAŢIUNI NEFINANCIARE. Datorii legate de exploatare şi în afara exploatării.

OBLIGAŢIUNI VIVANTE. Obligaţiuni neamortizate.

OBSOLESCENŢĂ (<it.). Depreciere ireversibilă a unui bun şi care nu mai corespunde cerinţei consumatorului sau a utilizatorului.

OFERTĂ (<fr.). (1) Propunere pentru cumpărarea sau vânzarea unei mărfi, sau prestarea unui serviciu. (2) Document scris, privind propuneri de vânzări sau cumpărări de mărfuri.

OFERTĂ PUBLICĂ. Sistem prin care o societate propune în mod public acţionarilor unei alte societăţi pe care doreşte să o controleze, să răscumpere sau să schimbe acţiunile lor cu cele ale societăţii care a lansat oferta.

OPERAŢIE CONTABILĂ. 1 - Înregistrare a unei operaţii economico-financiare. 2 (CALC) - Introducere a notelor contabile încărcate în jurnale şi vizualizarea lor în scopul verificării şi/sau corectării lor. 3 (CALC) - Opţiune a meniului principal prin activizarea unui submeniu cu opţiunile: introducere şi corectare de articole contabile.

OPERAŢIUNE (<fr.). (1) Tranzacţie financiară sau economică. (2) Înscriere în registru a tranzacţiei efectuate. (3) Înregistrare a oricărui flux, prin care o unitate economică participă la un circuit economic.

OPERAŢIUNE DE ACOPERIRE. Tranzacţie la bursa de valori sau de mărfuri prin care se crează o acoperire, în vederea executării angajamentelor asumate, adică achiziţionând ceea ce trebuie livrat la o dată ulterioară (titluri, devize sau mărfuri).

OPERAŢIUNE DE EXPLOATARE. Operaţiuni legate de producţia sau distribuirea produselor.

OPERAŢIUNI EXCEPŢIONALE. Operaţiuni care se abat de la activităţile normale ale intreprinderii.

OPERAŢIUNI REALIZATE ÎN COMUN. Operaţiuni efectuate de către două societăţi comerciale în scopul exploatării în comun a capitalului.

OPERAŢIUNI FINANCIARE. Operaţiuni de intrări de mijloace pentru finanţarea investiţiilor, a operaţiunilor de exploatare şi plasament temporar al acestor mijloace.

OPERAŢIUNI LA BANCĂ. Cumpărări sau vânzări de titluri la bancă.

OPERAŢIUNI LA BURSĂ. Cumpărări sau vânzări de titluri la bursă.

OPERAŢIUNI LA PURTĂTOR. Operaţiuni prin care se reflectă drepturile conferite deţinătorilor de titluri.

OPERAŢIUNI LA VEDERE. Afaceri încheiate pe baza unei plăţi imediate (cumpărări şi vânzări de titluri, devize sau mărfuri cotate la bursă).

OPTIM. (<fr.). (1) Calitate care asigură eficienţă economică. (2) Cea mai bună tranzacţie, care realizează rezultate economice mari.

OPTIMIZARE (<fr.). Alegerea şi aplicarea soluţiilor optime.

OPŢIUNE (<fr.). (1) Drept contractual de a cumpăra sau de a vinde, într-o perioadă determinată şi la un preţ dinainte fixat, un anumit volum de devize, o anumită cantitate de metal preţios, un anumit număr de acţiuni sau loturi de mărfuri. (2) Dreptul cumpărătorului de a determina, în limitele contractuale, calitatea mărfii de recepţionat, ca şi data şi locul preluării ei.

OPŢIUNI FINANCIARE. (1) Contracte la termen, standardizate, încheiate pe bază de titluri cu venit fix, dobânzi, devize, metale preţioase, indici bursieri. (2) Contracte care dau dreptul cumpărătorilor să cumpere sau să vândă la o dată precisă şi la un preţ fixat instrumente financiare determinate pe care să le negocieze la bursele de opţiuni.

ORDIN DE BURSĂ. Ordin dat de client băncii de a cumpăra sau de a vinde titluri de bursă.

ORDIN DE PLATĂ. Mandat dat de către un client băncii sale de a efectua o plată în beneficiul unui terţ.

ORDIN GLOBAL. Formulă în care sunt grupate mai multe ordine de virament.

ORDIN PERMANENT. Ordin de plată dat de către un client băncii sale şi care îl va executa cu regularitate la datele fixate (plata chiriei, plata primelor de asigurare, etc.)

ORDRE ENVIRON (<fr.). Ordin de bursă limitat ce lasă o anumită marjă agentului de schimb pentru execuţia sa.

P

PACHET DE ACŢIUNI (<fr.). Număr de acţiuni de o anumită valoare care asigură deţinătorului majoritatea voturilor în adunarea generală a acţionarilor şi - i permite controlul asupra societăţii pe acţiuni.

PACHET DE PROGRAME (CALC). Complex de programe care coordonează activitatea pentru a rezolva o problemă.

PAGE UP (<engl.) (CALC.) Pagină mai înainte.

PAGE DOWN (<engl.) (CALC.) Pagină înapoi.

PAGUBĂ (<sl). (1) Pierdere materială suferită de o persoană. (2) Nerealizare de câştig.

PARAFA (<fr). A întări un act, document (registru) prin semnătură cu parafă în ceară roşie pe legătura unui registru sau a unui dosar, pentru a nu se putea scoate sau adăuga foi.

PARAFARE (<fr.). (1) Punerea parafei. (2) Acţiunea de a parafa.

PARITATE (<fr.). (1) Raport legal dintre o monedă şi un etalon, în general, aurul. (2) Rate de schimb a unei monede în raport cu altele.

PARITATE AUR. Conţinut în aur fin care defineşte paritatea unei unităţi monetare.

PARITATE DE CONVERTIRE. (1) Preţul unei acţiuni achiziţionate prin schimb cu obligaţiuni convertibile. (2) Multiplicarea numărului de

obligaţiuni cerute pentru convertire la cursul obligaţiunilor.

PAROLĂ (<fr.) (CALC.). (1) Semn secret de recunoaştere a datelor şi a elementelor funcţionale ale calculatorului (specifice lui). (2) Element cu conţinut secret al calculatorului care funcţionează numai după ce s-a deblocat un sistem cunoscut numai de către utilizator.

PARTE SOCIALĂ (lat.). (1) Parte din capitalul social subscris şi vărsat în natură sau în numerar de către acţionari sau de către asociaţii unei societăţi comerciale cu răspundere limitată. (2) Document care stabileşte calitatea de asociat într-o societate cu răspundere limitată sau cooperatistă.

PARTICIPARE. (<fr.). (1) Cotă cu care participă o persoană la un capital. (2) Participare cu o anumită sumă la o afacere.

PARTICIPARE NOMINALĂ. (1) Participant cu nume propriu la o emisiune de împrumut. (2) Participant cu nume propriu la o afacere. (3) Achiziţionare de acţiuni în nume propriu la o societate comercială.

PARTICIPARE PERMANENTĂ. Achiziţionare de pachete de acţiuni de la o intreprindere cu scopul controlării gestiunii acesteia sau cu alte scopuri.

PARTICIPARE RECIPROCĂ. Deţinere reciprocă de acţiuni între două intreprinderi.

PARTICIPAŢIE (<fr.). (1) Achiziţionare a unui pachet de acţiuni de la o intreprindere cu scopul obţinerii unui profit sau al deţinerii controlului acesteia.

PARTICIPAŢIE FINANCIARĂ. Deţinere a unui pachet de acţiuni în mod notabil, reprezentând mai mult de 10% din capitalul altei societăţi comerciale.

PARTICIPAȚIE (LA FONDURILE DE PLASAMENT). Document care atestă participarea la un fond de plasament.

PARTIDĂ (<ngr.) (1) Sistem de contabilitate. (2) Volum mare de mărfuri cumpărate sau vândute într-un singur ciclu.

PÂRGHIE ECONOMICĂ. Sistem care dă impuls unei activități economice.

PASCAL (<CALC.). (1) Expresie bănească a mărimii surselor de procurare a activelor. (2) Parte a bilanțului care cuprinde capitaluri proprii și obligații. (3) Parte a bilanțului care înscrie capitalul în funcție de proveniență, arătând originea resurselor.

PASIV (<fr.). (1) Expresie bănească a mărimii surselor de procurare a activelor. (2) Parte a bilanțului care cuprinde capitaluri proprii și obligații. (3) Parte a bilanțului care înscrie capitalul în funcție de proveniență, arătând originea resurselor.

PASIV EXIGIBIL (fr.). (1) Datorii ale intreprinderii. (2) Surse de finanțare obținute din împrumuturi sau cumpărări de bunuri pe credit.

PASIV NEEXIGIBIL. Parte din capital care rămâne în mod permanent ca sursă de finanțare fără a ajunge la scadență. Considerat pasiv fictiv, este constituit prin subscriere de aport și rezultatul nedistribuit.

PASIVE. (<fr.). (1) Capitaluri proprii și obligații ale intreprinderi. (2) Surse de finanțare pe care agentul economic le atrage în circuit pentru procurarea activelor necesare desfășurării activității (capitaluri, fonduri, rezerve, credite etc.). (3) Posturi de pasiv constituite din datorii ale unității față de terți. (4) Creanțe asupra patrimoniului propriu al unuității (fonduri proprii, datorii).

PASIVE TRANZITORII. Posturi de regularizare a pasivului bilanțului care țin cont de cheltuielile care nu vor apărea decât ulterior sau care nu țin seamă de rezultatele ce se vor obține într-un exercițiu ulterior.

PATRIMONIU (it.). (1) Totalitatea bunurilor mobile și imobile de care dispune o persoană fizică sau juridică și asupra cărora are drepturi și obligații. (2) Ansamblul bunurilor (corporale și necorporale), al drepturilor și obligațiilor ce caracterizează situația unei entități patrimoniale la un moment dat.

PATRON (<fr.). Persoană care deține dreptul de proprietate asupra unei intreprinderi.

PAUȘAL (<germ.). (1) Global. (2) Forfetar. (3) Care se plătește uniform pe baza unor calcule empirice(evaluări).

PAUSE (<engl.) (CALC.). Tastă care comandă oprirea afișării datelor (caractere, semne specifice etc.) pe ecran.

PC (<engl.) (CALC). Calculator personal compatibil IBM (286, 386, 486, Pentium).

P/E RATIO (<engl.). Raport cost/beneficii.

PECETE (<sl.). (1) Ștampilă. (2) Sigiliu.

PECUNIAR (<fr.). (1) Care se referă la bani. (2) Bănesc. (3) Cerere privitor la bani.

PENALITATE (<fr.). (1) Pedeapsă financiară. (2) Sumă de bani prestabilită forfetar, în cuantum sau în procente, prin lege sau prin contract, pe care o parte contractantă o plătește cu titlu de sancțiune pentru neîndeplinirea unei obligații contractuale.

PENDINTE (<lat.). Litigii aflate în curs de soluționare în fața unui organ de jurisdicție.

PENSIE (<rus.). (1) Sumă plătită periodic pe baza unor norme legale (în contul asigurărilor sociale) persoanelor care au împlinit vârsta de pensionare sau în caz de invaliditate, precum şi urmaşilor acestora. (2) Plată efectuată persoanelor care nu mai lucrează datorită limitei de vârstă, invalidităţii sau copiilor urmaşi de o anumită vârstă sau soţiei, care au calitate de urmaş (*Legea 80/1992*).

PENSIE DE URMAŞ. Pensie acordată copiilor şi soţiei dacă la data decesului, persoana respectivă era pensionară sau întrunea condiţiile pentru obţinerea unei pensii.

PENSIE PENTRU MUNCĂ DEPUSĂ ŞI LIMITĂ DE VÎRSTĂ. Pensie acordată persoanelor care îndeplinesc condiţiile de vârstă şi de vechime în muncă corespunzător prevederilor legale (*Legea 80/1992; HG 557/93*).

PENSIE PENTRU PIERDEREA CAPACITĂŢII DE MUNCĂ. Pensie acordată persoanelor încadrate în muncă şi care din cauza unor accidente de muncă survenite în timpul îndeplinirii sarcinilor de servăiciu, ori datorită bolilor profesionale, nu mai pot profesa.

PENSIE SUPLIMENTARĂ. Pensie acordată pensionarilor de asigurări sociale precum şi pensionarilor urmaşi, dacă aceştia şi susţinătorii urmaşi ai decedaţilor au contribuit în timpul activităţii lor la alimentarea fondului pentru pensie suplimentară. (*Legea 49/1992*).

PERECHE (<lat.). Emisiune a unui titlu în pereche, efectuată la valoarea lui nominală.

PERFORMANŢE FUND (<engl.). Fond de plasament a cărui politică de gestiune este axată pe realizarea de beneficii de curs substanţiale care se vor repartiza deţinătorilor de părţi.

PERIOADA DE SUBSCRIPŢIE (<fr.). Interval în cursul căruia titlurile care fac obiectul unei emisiuni pot fi subscrise la birourile de subscripţie aflate, în general, la bănci.

PERSOANĂ (<fr.). Totalitatea însuşirilor fizice şi psihice ale individului considerate în unitatea lor deplină.

PERSOANĂ FIZICĂ. (1) Individ. (2) Om. (3) Ins.

PERSOANĂ JURIDICĂ. Subiect de drepturi şi obligaţii

PERSONAL (<fr.). (1) Totalitatea angajaţilor dintr-o instituţie sau unitate economică. (2) Categorie de salariaţi cu caracteristici comune în activitate (administraţie, tehnic, contabil, juridic etc.)

PERSONAL - AJUTOARE MATERIALE DATORATE. Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa ajutoarelor de boală pentru incapacitate temporară de muncă, a celor pentru îngrijirea copilului, a ajutoarelor de deces şi a altor ajutoare acordate.

PERSONAL-REMUNERAŢII ACORDATE. Cont sintetic de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa decontărilor cu personalul pentru salariile cuvenite acestuia în bani sau în natură, inclusiv a adaosurilor şi premiilor achitate din fondul de salarii.

PETIŢIE (<fr.). Cerere scrisă adresată de către un cetăţean unei autorităţi, privind drepturi, interese personale sau obşteşti.

PIAŢĂ (<it.). (1) Ansamblul relaţiilor de schimb între producătorii şi consumatorii de mărfuri. (2) Cerere şi ofertă de mărfuri şi de valori.

PIAŢĂ CUMPĂRĂTORULUI. Piaţă cu oferte de titluri, devize, mărfuri etc., suficient de

importantă de a exercita o presiune asupra cursurilor, pentru ca nivelurile cotaţiilor să scadă.

PIAŢĂ A VANZĂTORULUI. Piaţă cu oferte de titluri suficiente care să permită creşterea cursurilor din partea vanzătorilor.

PIAŢĂ BANCARĂ. Sală, încăpere, existentă la sediul Băncii Naţionale, unde se află un reprezentant al unei bănci corespondente sau al unei agenţii gestionate de terţi şi unde se fac operaţiuni de încasare şi scontare a efectelor de comerţ.

PIAŢĂ DE CAPITAL. Loc de întalnire a ofertei cu cererea de capitaluri pe termen mediu şi lung.

PIAŢĂ FINANCIARĂ. Piaţă de capital.

PIAŢĂ INTERNĂ. Relaţiile de schimb din interiorul unei ţări.

PIAŢĂ LIBERĂ. Piaţă în afara bursei.

PIAŢĂ MONDIALĂ. Ansamblul relaţiilor care se stabilesc între ţări participante la circuitul economic mondial.

PIAŢĂ MONETARĂ. Piaţă unde instituţiile financiare iau sau dau cu împrumut fonduri pe termen scurt.

PIAŢĂ VALUTARĂ. Piaţă unde se negociază devizele şi unde se pot efectua tranzacţii chiar prin telefon.

PIERDERE (<lat.). (1) Pagubă materială cu care se soldează o activitate. (2) Mărime valorică negativă rezultată atunci cand cheltuielile sunt mai mari decat veniturile. (3) Rezultat nefavorabil obţinut în urma exploatării capitalului.

PIERDERE ANTICIPATĂ. Pierdere prognozată.

PIERDERE CONTABILĂ. Pierdere rezultată dintr-o depreciere a posturilor de activ sau o reapreciere a posturilor de pasiv.

PIERDERE DE CURS. Pierdere survenită prin cumpărarea unui titlu şi vânzarea sa la un curs inferior.

PIERDERI DIN CREANŢE LEGATE DE PARTICIPAŢII. (1) Pierderi rezultate ale creanţelor imobilizate. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa creanţelor legate de participaţii.

PIERDERI DIN DEBITORI DIVERŞI. (1) Pierderi datorate debitorilor insolvabili, faliţi, dispăruţi şi scoşi din evidenţă. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic, de gradul I "Cheltuieli excepţionale privind operaţiile de gestiune") care ţine evidenţa pierderilor datorită debitorilor diverşi.

PIESE DE SCHIMB (<fr.). (1) Piese fabricate în serie mare şi livrate separat de sistemele tehnice în componenţa cărora intră, urmand a fi montate în locul pieselor similare uzate. (2) Cont sintetic, de gradul II, de activ, (derivat din contul sintetic, de gradul I Materiale consumabile), care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de piese de schimb.

PLAFON (<fr.). Limită valorică maximă.

PLAFON DE CASĂ. Limită maximă a numerarului în lei stabilită de bancă pentru efectuarea unor cheltuieli urgente, sumă ce poate fi păstrată în casieria proprie a unităţii.

PLAFON DE CREDIT. (1) Limită maximă a unui credit acordat. (2) Contract între bancă şi client prin care se stabileşte o limită a creditului acordat.

PLAN CONTABIL GENERAL. Sistem de reguli, norme, proceduri, principii contabile, privind organizarea contabilităţii în entităţi economice.

PLAN DE AMORTIZARE. Tabel previzional care cuprinde

reducerea de valoare în timp a bunurilor supuse amortizării.

PLAN DE CONTURI GENERAL. Tablou care cuprinde toate conturile pe care le folosesc obligatoriu societăţile comerciale pentru organizarea contabilităţii (*Leg. 82/1991, art.4*)

PLAN DE FINANŢARE. Tabel previzional al utilizărilor şi resurselor prin care se stabileşte variaţia fondului de rulment între două exerciţii succesive.

PLAN DE TREZORERIE. Tabel previzional al încasărilor şi al plăţilor.

PLANIFICARE. Activitate de programare, organizare, coordonare şi conducere pe baza unui plan.

PLANTAŢII (<fr.). (1) Teren cultivat cu arbuşti sau cu pomi fructiferi, arbori forestieri, viţă de vie, răchită, hamei etc. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I "Mijloace fixe") care ţine evidenţa existenţei şi mişcării plantaţiilor.

PLASAMENT (<fr.). (1) Investire de mijloace băneşti într-o afacere, cu scopul obţinerii unui profit. (2) Folosirea economiilor cu scopul de a obţine venituri prin plasarea acestora pe piaţa monetară, de capital, imobiliară sau în valori mobiliare, metale preţioase, obiecte de artă etc.

PLASAMENTE IPOTECARE. Împrumuturi acordate de bănci pe baza ipotecii imobiliare.

PLASAMENTE PRIVATE. Plasamente de recunoaştere a datoriei pe termen mediu a debitorilor străini.

PLATA SUBSCRIPŢIEI. Plata titlurilor subscrise cu ocazia unor emisiuni.

PLUS DE VALOARE. Diferenţa favorabilă dintre preţul de cesiune al unui activ şi valoarea contabilă netă..

POLIŢĂ (<ngr.). Înscrisuri emise de către debitor creditorului, în care se prevede suma ce trebuie plătită la scadenţă, reprezentând preţul mărfii sau al produsului vândut.

POPRI (<scr.). A opri, a reţine.

POR (<eng.) CALC. Componentă principală de intrare/ieşire a informaţiilor pe calculator.

PORTOFOLIU (<ngr.). (1) Totalitatea titlurilor de valori ce aparţin unei persoane sau unui agent economic. (2) Totalitatea acţiunilor, a efectelor de comerţ etc., care se află în posesia şi evidenţa operativă a unei bănci.

PORTO-FRANCO (<it.). Port, parte dintr-un port sau dintr-o regiune situată de-a lungul unui fluviu sau pe litoral, în care mărfurile importate, exportate sau aflate în tranzit nu sunt supuse taxelor vamale.

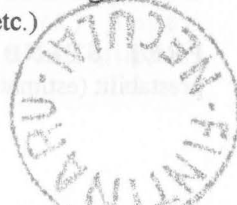
POST (<fr.). (1) Funcţie. (2) Slujbă. (3) Loc de muncă.

POST DE BILANŢ. (<fr.) Element de activ sau de pasiv înscris într-un bilanţ care reprezintă soldul uneia sau al mai multor conturi.

PRELIMINARE (<fr.). Includere în mod treptat în cheltuieli curente a unor sume care reprezintă cheltuieli viitoare, spre a evita creşterea excesivă a cheltuielilor din perioadele următoare.

PREMIAL (<lat.). Parte a sistemului de salarizare pentru plata unor sume de excepţie, prin care se stimulează obţinerea unor rezultate deosebite în muncă.

PRESCRIPŢIE (<fr.). (1) Stingerea unei datorii după o anumită perioadă de timp. (2) Dispoziţie, hotărâre, ordin formal (impus de o lege, de un regulament etc.)

PREŢ (<lat.). Expresie bănească a valorii unei mărfi.

PREŢ CU AMĂNUNTUL. Preţ cu ridicata la care se adaugă adaosul comercial.

PREŢ CU RIDICATA. Preţ alcătuit din preţ de cost, beneficiu şi impozitul aferent cheltuielilor de circulaţie.

PREŢ DE COST. Parte din valoarea mărfii sau a produsului care înglobează preţul factorilor de producţie (capital fix, circulant şi forţă de muncă).

PREŢ DE EMISIUNE. (1) Preţ la care titlurile sunt oferite pentru subscripţie. (2) Preţ la care un fond de plasament emite părţi sociale.

PREŢ FORFETAR. (<fr.) Preţ care se stabileşte uniform (global) şi este stabilit pe baza unei evaluări.

PREŢ STANDARD. Preţ prestabilit (estimativ) din lipsa documentelor justificative (facturi, avize de însoţire etc.).

PRIMĂ. (<fr.). (1) Premiu în sistemul de salarizare. (2) Recompensă acordată de stat pentru încurajarea unei activităţi comerciale, industriale, agricole etc. (3) Sumă plătită în cazul renunţării la efectuarea unei operaţiuni la termen.

PRIMĂ DE APORT (<fr.). Diferenţă între aportul în natură subscris şi valoarea nominală a acţiunilor emise.

PRIMĂ DE CAPITAL (<fr.). Excedentul dintre valoarea de emisiune şi valoarea nominală a acţiunii sau a părţii sociale.

PRIMĂ DE CONVERTIRE. Diferenţă existentă între paritatea convertită şi cursul acţiunii sau bonului de participare.

PRIMĂ DE EMISIUNE. (1) Fond creat peste nivelul capitalului social în momentul subscrierii de aport. (2) Diferenţă

între preţul de emisiune şi valoarea nominală a unei acţiuni puse în circulaţie în urma subscrierii de capital. 3 - Valoare rezultată în urma punerii în circulaţie a acţiunilor emise la un preţ mai mare decat valoarea nominală a acestor hartii de valoare.

PRIMĂ DE EXPORT. Primă în bani sau sub forma unor scutiri de taxe şi impozite care se acordă unităţilor economice exportatoare pentru exportul unor mărfuri, pentru a le spori interesul şi capacitatea de concurenţă.

PRIMĂ DE FUZIUNE. (1) Diferenţă între activul net şi valoarea nominală a acţiunilor emise, în urma absorbţiei unei societăţi comerciale. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic, de gradul I "Prime legate de capital") care ţine evidenţa primelor de fuziune neîncorporate la capitalul social sau la rezerve.

PRIME LEGATE DE CAPITAL. (1) Prime datorită excedentului dintre valoarea de emisiune şi valoarea nominală a acţiunii. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa primelor de emisiune, de fuziune şi de aport la capital.

PRIME PRIVIND RAMBURSAREA OBLIGAŢIUNILOR. (1) Prime aferente împrumuturilor din emisiuni de obligaţiuni, reprezentand diferenţa dintre valoarea de emisiune a obligaţiunilor emise de unitate şi valoarea lor de rambursare. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa primelor de rambursare reprezentand diferenţa dintre valoarea de emisiune şi valoare de rambursare.

PRINCIPIU (<it.). (1) Teză fundamentală a elaborării unei teorii. (2) Lege fundamentală a unei ştiinţe. 3 - Lege.

PRINCIPIUL CONTABILITĂŢII. Principiul care stabileşte imaginea fidelă a patrimoniului unităţii, a situaţiei financiare şi a rezultatelor obţinute.

PRINCIPIUL CONTINUITĂŢII ACTIVITĂŢII. Principiu contabil care presupune că unitatea patrimonială îşi continuă în mod normal funcţionarea şi într-un viitor previzibil, fără a intra în stare de lichiditate sau de reducere sensibilă a activităţii.

PRINCIPIUL INDEPENDENŢEI EXERCIŢIULUI. Principiu contabil care stabileşte în timp veniturile şi cheltuielile aferente activităţii unităţii patrimoniale pe măsura angajării acestora şi trecerii lor la rezultatul exerciţiului la care se referă.

PRINCIPIUL INTANGIBILITĂŢII BILANŢULUI DE DESCHIDERE. Principiul contabil care stabileşte că bilanţul de deschidere al unui exerciţiu trebuie să corespundă cu bilanţul de închidere al exerciţiului precedent.

PRINCIPIUL NECOMPENSĂRII. Principiu contabil care stabileşte că elementele de activ şi de pasiv trebuie înregistrate în contabilitate separat, nefiind admisă compensarea între posturile de activ şi cele de pasiv ale bilanţului, precum şi între veniturile şi cheltuielile din contul de rezultate.

PRINCIPIUL PERMANENŢEI METODELOR. Principiu contabil care stabileşte necesitatea continuării aplicării regulilor şi normelor privind evaluarea, înregistrarea în contabilitate şi prezentarea elementelor patrimoniale şi a rezultatelor, asigurand comparabilitatea în timp a informaţiilor contabile.

PRINCIPIUL PRUDENŢEI. (1) Principiu contabil care stabileşte că nu se admite

supraevaluarea elementelor de activ şi a veniturilor, respectiv subevaluarea elementelor de pasiv şi a cheltuielilor, ţinand cont de deprecierile, riscurile şi pierderile posibile generate de desfăşurarea activităţii exerciţiului curent sau anterior. (2) Apreciere justă a activelor şi a pasivelor.

PRINT (<engl.) CALC. Tastă care comandă tipărirea fişierelor pe imprimantă.

PRINT SCREEN (<engl.) CALC. Tastă care comandă tipărirea datelor de pe ecran la imprimantă.

PROCEDEU (<fr.). (1) Mod de a acţiona pentru realizarea unui scop. (2) Mod sistematic de executare a unei operaţiuni prin folosirea unei anumite metode.

PROCEDEE CONTABILE. (<fr.) Sisteme utilizate pentru studiul şi analiza contabilităţii (contul, balanţa de verificare, bilanţul).

PROCES VERBAL (<fr.). Înscris prin care se consemnează anumite fapte sau acte juridice.

PROCURĂ (<germ.). Înscris constatator al contractului de mandat.

PRODUCĂTOR. Persoană, unitate economică ce produce anumite bunuri materiale.

PRODUCTIV (<fr.). (1) Care produce. (2) Creştere rentabilă.

PRODUCTIVITATE (<fr.) (1) Eficienţă concretă, materială a muncii productive. (2) Indicator principal al economiei naţionale care arată nivelul de dezvoltare a forţelor de producţie. (3) Eficienţă a muncii exprimată prin raportarea rezultatului muncii la consumul de muncă (timpul necesar muncii).

PRODUCŢIE (<fr.). (1) Procesul creării bunurilor materiale. (2) Totalitatea produselor obţinute în procesul muncii într-o perioadă de timp

determinată și într-un anumit sector al producției.

PRODUCȚIA EXERCIȚIULUI. Producție rezultată din cumularea producției vandute, a producției stocate și a producției imobilizate.

PRODUCȚIE IMOBILIZATĂ. Producție a exercițiului destinată utilizării permanente în cadrul întreprinderii și evaluată la cost de producție.

PRODUCȚIE STOCATĂ. (1) Producție rezultată din diferența dintre stocurile finale și cele inițiale și evaluate la cost de producție. (2) Cantitate variabilă de bunuri rezultată din procesul de producție și existentă la un moment dat în depozit și evaluată la cost efectiv.

PRODUCȚIE VÂNDUTĂ. Producție evaluată la preț de vanzare și care nu are inclusă și taxa pe valoare adăugată încasabilă de la clienți în vederea decontării ei la buget.

PRODUSE. (1) Bunuri materiale rezultate în cadrul unor procese de muncă. (2) Totalitatea bunurilor materiale obținute în procesul producției.

PRODUSE AFLATE LA TERȚI. (1) Produse trimise la terți pentru diferite motive: pentru depozitare, pentru prelucrare, consignate etc. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența stocurilor de produse trimise la terți.

PRODUSE FINITE. (1) Produse care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și nu mai au nevoie de prelucrări ulterioare. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența existenței și mișcării stocurilor de produse finite.

PRODUSE ÎN CURS DE EXECUȚIE. (1) Produse care nu au trecut prin toate fazele de prelucrare prevăzute în procesul tehnologic, precum și produsele nesupuse probelor și recepției tehnice sau necompletate în

întregime. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența stocurilor de produse în curs de execuție la sfârșitul perioadei, stabilită pe bază de inventar.

PRODUSE REZIDUALE. (1) Produse rezultate din deșeuri, rebuturi, din materiale recuperabile, etc. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ține evidența existenței și mișcării stocurilor de produse reziduale.

PROFIT (<fr.). (1) Venit total minus cost total. (2) Rezultat favorabil obținut în urma exploatării capitalului.

PROFIT BRUT. Venit total minus cost total, inclusiv obligațiunile fiscale.

PROFIT DIN CURS - PREȚ. Plusvaloare realizată între cumpărarea unui titlu și revânzarea sa la un curs mai mare.

PROFIT FISCAL. Profit impozabil (brut).

PROFIT NET. Profit brut minus impozitul pe profit.

PROFIT ȘI PIERDERE. (1) Cont sintetic, de gradul I, bifuncțional, care evidențiază rezultatele financiare ale unității. (2) Cont sintetic, de gradul I, care cuprinde: cifra de afaceri, veniturile și cheltuielile exercițiului grupate după natura lor, precum și rezultatele exercițiului (profit și pierdere).

PROFITABILITATE. Capacitate de a obține un profit suficient de mare pentru a atrage și menține investițiile de capital.

PROGRAM INFORMAȚIONAL (<fr.) (CALC.). (1) Plan de activitate al calculatorului. (2) Bunuri necorporale create de către unitate sau achiziționate, utilizate pentru nevoi proprii sau în scop comercial și supuse amortizării.

PROMPTER (<eng.) (CALC.). Liniuţă sclipitoare pe ecran.

PROSPECT (<it.). Publicaţie prevăzută de lege, cuprinzând informaţii indispensabile despre o societate care doreşte ca acţiunile sale să fie cotate la o bursă elveţiană.

PROSPECT DE EMISIUNE. Publicarea conform legii a informaţiilor indispensabile (dispoziţii statutare, administrative, activitate, bilanţ, cont de profit şi pierdere etc.) ale societăţii care procedează la o emisiune de titluri şi informaţii privind condiţiile de emisiune.

PROTEST (<fr.). Constatare, printr-un act autentic, a refuzului unui tras de a accepta sau plăti o cambie.

PROTOCOL (<fr.). Act, document, care conţine hotărâri şi care are valoarea unui acord.

PROTOCOL DE CREDIT. Proces verbal intern ce consemnează elementele indispensabile pentru aprecierea unei cereri de credit.

PROVIZION (<fr.). (1) Post din pasivul bilanţului alimentat cu prelevări din profit şi destinat acoperirii riscurilor viitoare. (2) Sursă constituită pe seama cheltuielilor pentru acoperirea unei pierderi sau cheltuieli cu caracter probabil. (3) Fonduri constituite într-o perioadă de gestiune, pe seama cheltuielilor, cu scopul acoperirii riscurilor şi a pierderilor posibile datorită deprecierii bunurilor şi a creşterii obligaţiilor.

PROVIZIOANE PENTRU DEPRECIERI. - Provizioane ce rectifică valoarea contabilă a activelor, constituite în cazul constatării unor deprecieri cu caracter reversibil.

PROVIZIOANE PENTRU RISCURI ŞI CHELTUIELI. Provizioane înscrise în pasivul bilanţului, constituite în cazul unor evenimente sau pierderi probabile generate de activitatea exerciţiului curent.

PROVIZIOANE REGLEMENTATE. (1) Provizioane constituite prin majorarea preţurilor aferente stocurilor, calcularea amortizării accelerate etc., constituite pe seama cheltuielilor, potrivit legii. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa provizioanelor reglementate.

PRUDENŢĂ (<fr.). Însuşirea de a fi prevăzător, precaut, circumspect.

PRUDENŢĂ CONTABILĂ. Contabilizarea aprecierii pierderilor probabile în scopul riscurilor posibile ale deprecierii elementelor patrimoniale.

PUBLICITATE (<fr.). - Mijloc de a face cunoscut un produs, o marfă, informând cumpărătorul asupra calităţii, preţului, utilităţii sale.

P.V.D. Abreviere uzuală pentru ţări în curs de dezvoltare.

RABAT (<germ.). (1) Reducere. (2) Scăzământ.

RABAT COMERCIAL. (<fr.) Sumă cedată de vânzător din valoarea facturii fiind destinată compensării unui prejudiciu cauzat de defecţiuni de calitate sau livrări cu întârziere.

RAMBURSARE (<fr.). Restituire a unei sume.

RANDAMENT. (1) Venit obţinut din capitalul investit, exprimat în procente. (2) Criteriu de apreciere a unui titlu, în vederea plasării lui. (3) Raport între efectul obţinut şi efortul depus într-o activitate.

RAPORT (<fr.). Situaţie care pune în valoare două mărimi comparabile.

RAPORT ANUAL. (1) Raport privind activitatea unei societăţi, la care sunt anexate bilanţul, contul de profit/pierdere şi raportul cenzorilor. (2) Document de sinteză care prezintă un ansamblu de informaţii privind conţinutul bilanţului şi al conturilor de rezultate.

RAPORT DE GESTIUNE (<fr.). (1) Element component al bilanţului care redă informaţii obligatorii privind regulile şi metodele contabile folosite referitoare la contul de profit/pierdere, calculul, modificările de capital, cifra de afaceri, etc. (2) Document al bilanţului contabil care cuprinde date privind situaţia unităţii patrimoniale şi evoluţia sa previzibilă, cum sunt: participaţii la capitalul altei unităţi,

activitatea şi rezultatele de ansamblu ale sucursalelor şi al altor subunităţi proprii; activitatea de cercetare - dezvoltare, alte referiri cu privire la activitatea desfăşurată. (*R.A., Leg. 82/ 1991, Art. 140*).

RATA DOBÂNZII (<fr.). - Dobândă anuală exprimată în procente.

RATA RENTABILITĂŢII (<fr.). - Raport între beneficiul realizat şi preţul de cost al producţiei obţinute.

RATĂ DE SCHIMB. (1) Valoarea de schimb a unei monede cu o altă monedă. (2) Paritate.

RĂSCUMPĂRARE (<fr.). Plata preţului unui lucru, titlu, vândute pentru reintrarea lor în proprietate.

RECEPŢIE (<fr.). Primirea unor bunuri, mărfuri, pe baza verificării lor calitative şi cantitative.

RECIPISĂ DE DEPOZIT (<fr.). Document ce atestă prezenţa mărfurilor într-un depozit.

RECLAMĂ (<fr.). Activitate comercială prin care se urmăreşte, pe calea publicităţii (publicaţii, radio - TV, cinematograf, etc.), suscitarea interesului public pentru cumpărarea anumitor mărfuri, produse, executarea unor servicii etc.

RECTIFICARE (<fr.). Înlăturare prin modificare a erorilor.

RECURS (<fr.). Cale de atac admisă prin care se urmăreşte desfiinţarea, ca netemeinică sau nelegală, a unei hotărâri judecătoreşti.

REDEVENŢĂ (<fr.). (1) Obligaţie de plată a agentului economic pentru luarea în concesiune de imobilizări, cu scopul de a le putea exploata. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea,

extrabilanţier (derivat din contul sintetic, de gradul I, "Alte conturi în afara bilanţului"), care ţine evidenţa redevenţelor, chiriilor, locaţiilor în gestiune şi a altor datorii asimilate, datorate de către unitate pentru bunurile luate în concesiune, locaţii sau în chirie.

REDUCERE (<fr.). (1) Micşorare a preţului unei mărfi. (2) Diminuare a capitalului.

REESCONT (<fr.). (1) A sconta efecte comerciale scontate anterior. (2) Remitere a unui efect de comerţ către Banca Naţională, de către o bancă comercială ce l-a scontat.

REEŞALONARE. Repartizare din nou, la intervale succesive, a (datelor) sumelor pe care trebuie să le plătească o persoană sau o întreprindere.

REEŞALONAREA DATORIILOR. Stabilire de condiţii noi pentru rambursarea creanţelor către o întreprindere sau o ţară.

REEVALUARE (1) Evaluare din nou. (2) Redeterminare valorică a unor bunuri, mijloace circulante, surse etc. (3) Modificare a valorii contabile a imobilizărilor corporale şi financiare ţinând seamă de modificările preţurilor şi de rata inflaţiei.

REEVALUAREA BILANŢURILOR. Operaţiune constând în luarea în considerare a deprecierii monetare (devalorizării).

REEVALUARE A IMOBILIZĂRILOR. Redeterminarea valorică a imobilizărilor corporale şi financiare, ca urmare a devalorizării monetare.

REEVALUARE MONETARĂ. (1) Ridicare a valorii monetare a unei ţări, prin sporirea conţinutului ei în aur. (2) Creştere a valorii monedei naţionale, de către autorităţile ţării, prin modificarea ratei de schimb în raport cu o monedă de

referinţă în cadrul unui sistem monetar (dolar, marcă, liră sterlină etc.).

REGIE (<fr.). - Formă de întreprindere având ca scop exploatarea de bunuri ale statului sau valorificarea unor drepturi ale acestuia (perceperea unor impozite indirecte etc.), caracterizată prin personalitate juridică proprie şi gestiune separată de aceea a statului, dar legată într-o măsură mai mare sau mai mică de bugetul statului prin rezultatele financiare.

REGIE AUTONOMĂ (<fr.). Unitate economică cu caracter naţional, de importanţă strategică (industria de armament, energetică. geologică. etc.) (*Leg. 15/1990, cap. II, art. 2*).

REGISTRE (<fr.). Condică cu file numerotate, şnuruite, în care se înscriu operaţii economico-financiar-contabile.

REGISTRE CONTABILE (<fr.). Formulare cu liniaturi speciale, sub formă de condici sau fişe, unde se efectuează înregistrări contabile şi de evidenţă operativă (*Leg. 82/1991, art.21*).

REGISTRU AL CREDITORILOR. Registru anexă al registrului funciar în care se pot înscrie toţi creditorii în legătură cu ipotecile imobiliare. (Nu funcţionează în România).

REGISTRUL CARTEA MARE. Document contabil obligatoriu în care se înscriu lunar, direct sau prin regrupare pe conturi corespondente, înregistrările efectuate în registrul - jurnal, stabilindu-se situaţia fiecărui cont, respectiv soldul iniţial, rulajele debitoare, rulajele creditoare şi soldurile finale (*Cod 14-1-3*).

REGISTRUL CARTEA MARE (ŞAH). Document contabil ce utilizează pentru fiecare cont sintetic câte două fişe - şah : una pentru debitul contului şi

conturile corespondente creditoare, cealaltă pentru creditul contului şi conturile corespondente debitoare. Registrele folcsite sunt: jurnalul de înregistrare, fişa sintetică şah şi fişele analitice (*Cod 14-1-3/a*).

REGISTRUL COMERŢULUI. Organ care îndeplineşte funcţiile de constituire a calităţii de comerciant şi de documentare asupra activităţii sale economico-financiare, de publicitate etc. (*Leg. 26/1990, art. 12*).

REGISTRU DE ACŢIUNI. Registru care conţine lista deţinătorilor de acţiuni nominative ale unei societăţi, în care se menţionează numele şi domiciliul acţionarilor. Potrivit legii, numai persoanele înscrise în registrul de acţiuni sunt considerate acţionari nominativi ai societăţii.

REGISTRU DE CASĂ (<fr.). Document de înregistrare operativă a încasărilor şi a plăţilor în numerar efectuate prin casieria unităţii, pe baza documentelor justificative (*Cod 14-3-6/A*).

REGISTRU DE COMERŢ (<fr.). Registru oficial al unităţilor care desfăşoară activitate de comerţ, de producţie, prestări de servicii, etc. (*Leg. 26/1990*).

REGISTRU - INVENTAR (<fr.). Document contabil obligatoriu în care se înregistrează toate elementele patrimoniale de activ şi de pasiv grupate în funcţie de natura lor, conform posturilor din bilanţul contabil şi inventariate potrivit normelor legale (*Cod 14-1-2*).

REGISTRU - JURNAL (<fr.). Document contabil obligatoriu în care se înregistrează prin articole contabile, în mod cronologic, operaţiile patrimoniale prin respectarea succesiunii documentelor după data de întocmire sau de intrare a acestora în unitate (*Cod 14-1-1*).

REGISTRU - JURNAL DE ÎNCASĂRI ŞI PLĂŢI.

Document contabil în care se înregistrează zilnic în mod cronologic, operaţie cu operaţie, încasările şi plăţile efectuate în numerar şi cele făcute prin contul de decontare de la bănci (*Cod 14 -1-1/a*).

REGISTRUL NUMERELOR DE INVENTAR. Document contabil care ţine evidenţa operativă a mijloacelor fixe, cărora li se acordă un număr de inventar în ordine tehnologică şi care rămâne neschimbat pe toată durata existenţei mijlocului fix în unitate (*Cod 14-2-1*).

REGISTRUL VALORILOR. Registru care ţine evidenţa titlurilor menţionate în ordine numerică, aflat la o instituţie specializată.

REGULAMENT (<it.). Act administrativ cu caracter normativ pentru aplicarea unei legi.

REGULAMENT DE APLICARE A LEGII CONTABILITĂŢII. Regulament care detaliază organizarea şi conducerea contabilităţii, Planul de conturi general. Normele metodologice de utilizare a conturilor contabile. Monografia privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operaţiuni economice, precum şi Modelele de registre şi de bilanţuri contabile (*Leg. 82/1991; H.G. 704/1993*).

REGULARIZARE (<fr.). (1) Punere de acord a datelor din evidenţa contabilă cu realitatea de pe teren. (2) Corectare a erorilor de înregistrare prin stornări, virări, etc. (3) Punere în ordine, în concordanţă, a evidenţei contabile, cu situaţia faptică. (4) Repartizare a veniturilor şi a cheltuielilor înregistrate în conturi în funcţie de perioada la care se referă, pentru a determina corect rezultatul financiar. (5) Separare a veniturilor şi a cheltuielilor în perioade de gestiune.

REINDEXARE FIŞIERE (CALC.). Recreare a fişelor de

index (cont), care pot fi deteriorate în urma unor evenimente deosebite.

REMITENT (<germ.). (1) Posesorul unei trate. (2) Girant.

REMIZĂ (<fr.). (1) Reducere a preţurilor unor produse pentru clienţii stabili, permanenţi. (2) Reducere acordată de vânzător, pentru cantităţile mari cumpărate sau pentru profesionalismul clientului. (3) Plată efectuată unui lucrător comercial sub forma unei cote procentuale faţă de deverul realizat.

REMIZIER (<fr.). Lucrător comercial plătit prin remiză.

REMUNERAŢIE (<fr.). Retribuţie a unei activităţi (munci).

REN (<engl.) (CALC). Tastă care comandă schimbarea specificatorului unui fişier (redefinind un fişier de conturi).

RENTABILITATE (<fr.). (1) Randament al unei unităţi economice, calculat prin raportul beneficii/capital investit. (2) Rezultat financiar al unei activităţi economice concretizat prin obţinerea unor venituri care depăşesc cheltuielile.

RENTĂ (<fr.). (1) Venit regulat obţinut de un proprietar în virtutea dreptului de proprietate asupra unui teren, capital, prin cedarea contra plată a dreptului de folosinţă al acestuia. (2) Formă de împrumut de stat, neînsoţit de un termen de rambursare sau amortizare.

RENTIER. Persoană care beneficiază de o rentă.

REPARAŢII (<fr.). (1) Operaţii destinate repunerii bunurilor într-o stare de utilizare normală. (2) Complex de lucrări efectuate asupra unor bunuri uzate, defecte sau stricate, cu scopul de a le reda în folosinţă.

REPARAŢII CAPITALE. Reparaţii generale prin înlocuirea

sau refacerea totală a unor elemente.

REPARAŢII CURENTE. Reparaţii periodice care constau în înlocuirea pieselor de schimb sau refacerea unui număr restrâns de piese pentru asigurarea funcţionării normale a bunului respectiv.

REPARTIZAREA PROFITULUI. (1) Surse create din profitul net realizat la închiderea exerciţiului precedent de către salariaţi şi destinat măririi capitalului social al societăţii. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa repartizării profitului.

REPARTIZĂRI LA FONDUL DE DEZVOLTARE. (1) Surse create din valoarea amortizărilor incluse în cheltuieli şi repartizate finanţării activelor fixe achiziţionate de unităţi. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa repartizării amortizării la fondul de dezvoltare.

REPATRIERE. Retragerea capitalurilor investite în străinătate pentru a le plasa pe piaţa internă.

REPORT (<fr.). (1) Trecerea unei sume din josul unei coloane în fruntea coloanei următoare, pentru a fi adunată în continuare. (2) Prelungirea unei operaţiuni la bursă "la creştere" până la următoarea scadenţă, prin vânzarea titlurilor la bancă, contra plăţii unei dobânzi şi răscumpărarea lor la data viitoarei scadenţe. (3) Creşterea cursului de schimb, la termen, faţă de cursul în numerar sau a cursului în numerar faţă de paritatea unei monede.

RESTANŢĂ (<fr.). (1) Neachitare la termen. (2) Sumă încă neplătită din valoarea nominală a unei acţiuni nominative.

RESTAURARE FIŞIERE (CALC). Readucere pe hard-disk în directorul CONTABIL a imaginii fişierelor de date salvate

dintr-o fază anterioară, în funcţia "salvare fişiere".

RESURSE (<fr.). (1) Rezerve de mijloace susceptibile de a fi valorificate la un moment dat. (2) Origine a activelor întreprinderii şi a fluxurilor aferente desfăşurării exploatării.

RESURSE INTERNE. Resurse asigurate prin exploatarea capitalului care sunt formate din rezerve, profit, provizioane reglementale, amortizări şi provizioane.

RESURSE STABILE. Resurse care asigură finanţarea permanentă a activelor.

RETROCEDARE (<fr.). Transformare a unei părţi din comisioanele încasate de către bancă unei alte bănci sau unui intermediar în cadrul emisiunilor sau operaţiunilor în consorţiu.

REŢINERI DIN REMUNERAŢII. (1) Reţineri şi popriri din remuneraţii, datorate terţilor, reprezentând contravaloarea chiriilor, mărfurilor cumpărate în rate etc. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa reţinerilor şi popririlor din remuneraţii.

REVOCARE (<fr.). (1) Anulare. (2) Contramandare. (3) Desfacere a unui act juridic în cazurile prevăzute de lege (a unui act de înstrăinare a unui debitor în dauna creditorului). (4) Prelungire sau anulare a unui orrdin limitat, la bursă.

REUNIREA ACŢIUNILOR. Regrupare a acţiunilor plasate la mai multe unităţi.

REZERVE. (<fr.). (1) Fonduri constituite ca rezultat al capitalizării unei părţi din profitul brut obţinut de către o unitate. (2) Profit capitalizat de întreprindere în vederea stabilităţii financiare. (3) Sumă nedistribuită din beneficiul realizat în anii precedenţi care constituie o parte a fondurilor proprii. (4) Parte a

activelor disponibile destinate plasamentului fondurilor constituite din profitul brut realizat. (5) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa rezervelor constituite din profitul net realizat în exerciţiile precedente.

REZERVE APARENTE. Rezerve declarate.

REZERVE ASCUNSE. Rezerve potenţiale ale bilanţului unei întreprinderi rezultând dintr-o valoare contabilă a posturilor din activul bilanţului, mai mică decât valoarea lor de piaţă, care întăresc solvabilitatea unităţii.

REZERVE DECLARATE. Rezerve care, spre deosebire de cele latente, figurează în bilanţ.

REZERVE DE SCHIMB. Rezerve monetare.

REZERVE FACULTATIVE. Rezerve a căror constituire nu este obligatorie, conform legii.

REZERVE LEGALE. (1) Rezerve constituite prin efectul legii din 5% din beneficiul societăţii, format pentru fondul de rezervă până ce acesta va atrage cel puţin a cincea parte din capitalul social. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic de gradul I "Rezerve"), care ţine evidenţa rezervelor legale constituite.

REZERVE MINIMALE. Fonduri depuse de către bănci la Banca Centrală care permit acţionarea asupra masei monetare, limitând creditul bancar.

REZERVE MONETARE. Rezerve de plată de care dispune o ţară pentru a-şi plăti datoriile faţă de străinătate şi de a-şi echilibra balanţa de plăţi.

REZERVE STATUTARE. (1) Rezerve constituite din profitul net, într-un procent stabilit prin statutul societăţii comerciale.

(2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv (derivat din contul sintetic de gradul I "Rezerve"), care ţine evidenţa fondului de rezervă constituit conform prevederilor statutare *(R.A. Legea 82/1991, art. 38)*.

REZILIERE (<fr.). Desfiinţare a unui contract sinalagmatic cu executare succesivă, pentru neexecutarea uneia dintre obligaţiile reciproce ale părţilor, efectele produse în momentul desfiinţării rămânând neatinse (desfacere, anulare a unui contract etc).

REZULTAT AL EXERCIŢIULUI. (1) Rezultat determinat din diferenţa dintre venituri şi cheltuieli între sfârşitul şi începutul exerciţiului. (2) Profitul sau pierderea degajată în urma exploatării capitalului. (3) Variaţia situaţiei nete între sfârşitul şi începutul exerciţiului.

REZULTAT CONTABIL. Rezultat financiar determinat pe baza veniturilor şi a cheltuielilor înregistrate în contabilitate.

REZULTAT CURENT. Diferenţa dintre veniturile din operaţiile curente, respectiv veniturile din exploatatre şi veniturile financiare şi cheltuielile curente, respectiv cheltuielile de exploatare şi cheltuielile financiare.

REZULTAT DIN EXPLOATARE. Profitul sau pierderea degajată în urma realizării activităţii de producţie sau distribuţie.

REZULTAT EXCEPŢIONAL. Diferenţa dintre veniturile excepţionale şi cheltuielile excepţionale, ca urmare a unor operaţii efectuate de unitatea patrimonială, care nu sunt legate de activitatea normală, curentă a acesteia.

REZULTAT FINANCIAR. Diferenţa între veniturile financiare şi cheltuielile financiare într-un exerciţiu.

REZULTAT FISCAL. Rezultat financiar supus impozitării, determinat pe baza rezultatului

contabil şi ajustat cu deduceri şi nededuceri fiscale.

REZULTAT NET. Profit rămas de repartizat pentru dividende sau dezvoltare.

REZULTAT REPORTAT. (1) Profit nedistribuit la sfârşitul exerciţiului sau pierdere neacoperită. (2) Rezultat sau partea din rezultat a cărei repartizare a fost amânată de adunarea generală a acţionarilor sau asociaţilor. (3) Cont sintetic, de gradul I, bifuncţional, care ţine evidenţa rezultatului sau părţii din rezultatul exerciţiului precedent a cărui repartizare a fost amânată (pierdere sau profit nerepartizat).

RING. (<germ). Incintă circulară care se află în sala bursei unde acţionează agenţii de schimb.

RISC (<fr.). Posibilitatea realizării unei pagube.

RISC DE TRANSFER. Risc legat de limitarea posibilităţilor de transfer al capitalurilor dintr-o ţară în alta.

RISTURN (<fr.). (1) Primă de fidelitate acordată periodic, de regulă la sfârşitul anului. (2) Reducere acordată de către furnizor clientului, pentru depăşirea plafonului valoric anual al cumpărărilor şi stabilit prin contract.

RULAJ. (<fr.). (1) Totalul debitului sau totalul creditului, fără a lua în considerare soldul iniţial. (2) Totalitatea înregistrărilor cuprinse într-un cont.

SALARIU (<fr.). (1) Retribuţie bănească acordată unui angajat pentru munca prestată. (2) Drept cuvenit personalului ca plată a muncii.

SALARIU BRUT. Salariu tarifar (de încadrare) la care se adaugă sporurile, indemnizaţiile şi alte adaosuri.

SALARIU ÎN ACORD. Salariu determinat de cantitatea de muncă prestată de un salariat.

SALARIU ÎN REGIE. Salariu tarifar fix lunar, de încadrare.

SALARIU NET. Salariu brut minus reţinerile (impozit pe salariu, contribuţii, etc.).

SALARIU TARIFAR. Salariu de bază, stabilit în funcţie de calificare, pregătire şi vechime în specialitate, calitatea şi importanţa socială a muncii (*Leg. 14/1991*).

SALVARE FIŞIER (CALC). Realizarea de copii de siguranţă ale tuturor fişierelor care intervin în aplicaţie (nu se salvează şi programul CONTABIL).

SCADENŢĂ (<it.). (1) Termen de plată. (2) Expirarea termenului pentru achitarea unei datorii. (3) Dată privind rambursarea unei datorii. 4 - Termen care desemnează începutul dreptului de a primi divident, dobândă.

SCADENŢĂ MEDIE. Scadenţă calculată în funcţie de diferite sume care trebuie plătite la diferite date.

SCHIMB VALUTAR. Tranzacţie constând în cumpărarea sau vânzarea unei monede în schimbul altei monede.

SCONT (<it.). Reducere financiară pentru efectuarea de plăţi înainte de termenul prevăzut în contract.

SCONTARE. Operaţiune de creditare de către bancă a posesorului de poliţe nescadente cu valoarea netă a acesteia, prelevând dobânda şi comisionul aferent contra transferului creanţei.

SCONTARE FĂRĂ RECURS. Operaţiune de credit, concretizată prin cumpărarea de efecte de comerţ, prin renunţare expresă la dreptul de recurs faţă de vânzătorul titlurilor.

SCRISOARE DE CREDIT (<fr.). Document emis de bancă în beneficiul unui client, care-i permite acesteia să efectueze plăţi până la limita unei anumite sume.

SCRISOARE DE GAJ (<fr.). Titlu asimilabil unei obligaţiuni care permite băncii să finanţeze creditul funciar pe baza unei ipoteci.

SCRISOARE DE GARANŢIE (<fr.). Document prin care banca plătitorului asigură cu anticipaţie plăţile pretinse de furnizor clientului din credite bancare, deşi plătitorul nu are disponibilităţi de plată în bancă.

SCRISOARE DE TRĂSURĂ (<fr.). Contract referitor la transportul de mărfuri, care nu poate fi negociat.

SECRET BANCAR. Obligaţie a băncii şi a personalului acesteia de a păstra discreţia privind afacerile clienţilor lor.

SEIF. Compartiment care cuprinde casa de bani.

SELECTARE (<fr.) (CALC). Deplasarea cursorului la începutul zonei de interes prin apăsarea tastei SHIFT şi cu

ajutorul tastelor - săgeţi ce fac deplasarea în text marcând zona parcursă.

SEMIFABRICATE (<germ.). (1) Produse al căror proces tehnologic a fost terminat într-o secţie şi care trec în continuare în cadrul procesului tehnologic la alte secţii sau se livrează terţilor. (2) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de semifabricate.

SEMINŢE ŞI MATERIALE DE PLANTAT. (1) Grăunţe germinative şi materiale necesare plantaţiilor. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I "Materiale consumabile"), care ţine evidenţa existenţei şi mişcării stocurilor de seminţe şi de materiale de plantat.

SHIFT (<engl.) (CALC). Tastă cu ajutorul căreia se pot comanda două caractere.

SIGILA (<it.). A pune, a aplica un sigiliu.

SIGILIU (<it.). Pecete de ceară roşie pe care s-a aplicat o ştampilă şi care serveşte la sigilarea unui dosar, registru, etc., pentru a se evita desfacerea lui. 2 - Ştampilare.

SIMBOL (<fr.). (1) Cod. (2) Semn convenţional pentru notarea anumitor mărimi, operaţii (ex. conturi).

SINALAGMATIC (<fr.). Contract care dă naştere unor obligaţii.

SINDICAT (1) Organizaţie profesională de masă, având drept scop apărarea intereselor salariaţilor privind condiţiile de muncă şi de asigurări sociale. (2) Uniune monopolistă unde întreprinderile membre îşi menţin independenţa de producţie, dar şi-o pierd pe cea de desfacere şi de vânzare a mărfurilor.

SINDICAT CONSORŢIU. Grupare de mai multe bănci în vederea emisiunii şi plasării de titluri sau acordării de credite.

SINDICAT DE EMISIUNE. Grupare de mai multe bănci în vederea emiterii şi plasării de titluri.

SISTEM (<fr.). Ansamblu de operaţii care sunt în interdependenţă.

SISTEM CENTRALIZATOR. Sistem contabil bazat pe o serie de jurnale divizionare deschise pe genuri de operaţiuni care stau la baza întocmirii Registrului-Jurnal.

SISTEM CLASIC. Sistem elementar, bazat pe un jurnal unic pentru înregistrarea cronologică a operaţiunilor economico-financiare.

SISTEM CONTABIL. Organizare a prelucrării şi stocării informaţiilor contabile.

SISTEM DE OPERARE (CALC). Sistem alcătuit din procese de comenzi consolă, CCP, DOS şi BIOS, prin care se preiau comenzile, care apoi se transferă cu un periferic la memoria internă a calculatorului.

SISTEM MONETAR EUROPEAN. Sistem monetar creat în anul 1978 şi constituit pe baza ECU.

SITUAŢIE VALUTARĂ. Situaţie rezultată din diferenţa dintre active şi creanţe pe de o parte şi datoriile în valută pe de altă parte.

SOCIETATE COMERCIALĂ. Unitate economică cu personalitate juridică, creată prin asocierea unor persoane care pun în comun un anumit capital pentru a desfăşura o activitate cu caracter patrimonial, cu scopul obţinerii unui profit (*Leg. 31/1990*).

SOCIETATE COMERCIALĂ DE EXPERTIZĂ CONTABILĂ. Societate comercială care are ca obiect de activitate exercitarea profesiei de expert contabil şi/sau de contabil autorizat.

SOCIETATE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ (ANONIMĂ). Societate comercială la care obligaţiile sociale sunt garantate numai cu patrimoniul social, nu şi cu averea personală (*Leg. 31/1990*).

SOCIETATE ÎN NUME COLECTIV. Formă de societate rezultată dintr-un contract încheiat între mai multe persoane fizice, care convin să-şi unească eforturile sau resursele, pentru a atinge un scop comun, şi care răspund nelimitat şi solidar cu averea existentă şi viitoare (*Leg. 31/1990*).

SOCIETATE MIXTĂ. Societate al cărei capital social se constituie de către asociaţi (acţionari) autohtoni şi străini.

SOCIETATE PE ACŢIUNI. Societate al cărei capital este divizat în acţiuni şi ale cărei datorii sunt garantate de acţionari numai cu activul social (valoarea acţiunilor) (*Leg. 31/1990*).

SOCIETATE PUBLICĂ: CORPORAŢIE. Societate ale cărei acţiuni, părţi sociale etc., sunt negociate la una sau mai multe burse.

SOFTWARE (<engl.) (CALC). Totalitatea programelor utilizate (partea logică).

SOLD (<fr.) (1) Diferenţă între rulajul debitor şi rulajul creditor al unui cont. (2) Diferenţă între suma înregistrată în debitul şi în creditul aceluiaşi cont.

SOLD FINAL. Existenţa soldului la sfârşitul perioadei.

SOLD INIŢIAL. Existenţa soldului la începutul perioadei.

SOLDARE. (1) Stabilirea soldului. (2) Soldul sumelor debitoare este egal cu soldul sumelor creditoare. (Contul nu mai are sold, deci nu mai funcţionează).

SONDAJ. Operaţie de studiere şi cercetare a unui fenomen (fizic, juridic, economic etc.).

SONDAJ ECONOMIC. Studiu tehnic de selecţionare a unui număr sau părţi de subiecţi ce vor fi utilizaţi pentru obţinerea de date informative probante, cu ajutorul cărora se pot realiza repere, eşantioane, ce se pot raporta şi aplica la întreaga masă sau mulţime.

SOLVABILITATE (<fr.). (1) Capacitatea unei persoane fizice sau juridice de a putea plăti la scadenţă toate datoriile faţă de creditorii săi. (2) Posibilitatea materială a celui care ia bani cu împrumut, pentru a-şi putea achita datoria.

SPECULATOR (<fr.). Operator de bursă care cumpără titluri, devize, mărfuri, cu speranţa creşterii ulterioare a cursurilor. SPECULAŢIE (<fr.). Activităţi de cumpărări şi vânzări de titluri de valori pe perioade scurte, cu scopul obţinerii rapide de profit.

SPONSOR. Persoană fizică sau juridică din ţară sau din străinătate care efectuează o sponsorizare în condiţiile legii.

SPONSORIZARE. Activitate care se desfăşoară pe baza unui contract încheiat între sponsor şi beneficiar, care consimt asupra mijloacelor financiare şi a bunurilor materiale care se acordă ca sprijin, precum şi asupra duratei sponsorizării (*Leg. 32/1994*).

SPORURI. Sume suplimentare adăugate la salariul de bază pentru condiţii deosebite de muncă (lucru la înălţime, pe timp de noapte, toxicitate, vechime în muncă etc.).

STANDARD (<fr.). Normă prin care se stabilesc prescripţii privitor la calitate, dimensiuni, aspect şi alte elemente care definesc un produs.

STAT DE FUNCŢII. Document sub formă de tablou unde sunt înscrise posturile, funcţiile, limitele de salarizare şi încadrările dintr-o întreprindere sau instituţie.

STAT DE PENSII. Tablou în care sunt înscrise drepturile băneşti ale pensionarilor unităţii (*Cod 14-5-3*).

STAT DE SALARII. Tablou unde sunt înscrise drepturile băneşti ale salariaţilor unei unităţi (*Cod 14-5-1*).

STATUT (<fr.). Act accesoriu al contractului de societate, menit să întregească prevederile acestuia (*Leg. 31/1990*).

STOC (<fr.,engl.). (1) Cantitate de bunuri existentă la un moment dat în depozit, destinată alimentării producţiei sau desfacerii. (2) Diferenţa dintre bunurile existente, intrate şi ieşite la un moment dat.

STOC CURENT. Stoc destinat alimentării continue a procesului de producţie sau de desfacere.

STOC DE SIGURANŢĂ. Stoc constituit peste stocul curent, cu scopul de a alimenta producţia în cazul dereglării fluxului normal de aprovizionare.

STOC SUPRANORMATIV. (1) Stoc de produse peste necesar. (2) Surplus de produse.

STORNARE (<it.). (1) Operaţie de rectificare a unei înregistrări contabile. (2) Modalitate de corectare a unei înregistrări contabile efectuată greşit sau a unor valori care figurează în contabilitate la un nivel ce nu mai corespunde realităţii.

STORNARE ÎN NEGRU. Anularea unei înregistrări contabile prin inversarea poziţiei conturilor în cadrul formulei contabile (cu aceeaşi sumă).

STORNARE ÎN ROŞU. Anularea unei înregistrări contabile prin transcrierea mărimii operaţiunii în roşu sau chenar.

STORNO (<it.). Stornare.

STREAMER (<engl.) (CALC). Unitate de bandă magnetică cu capacitate mare şi timp mare de acces.

SUBDIRECTOR (CALC). Subgrupare logică.

SUBMENIU (CALC). Parte din cantitatea de informaţii a unui program (segment de informaţii: ex. numai conturi analitice).

SUBSCRIERE (<fr.). (1) Subscripţie pentru o emisiune de titluri foarte căutate, cu intenţia de a procura un număr suficient de asemenea titluri. (2) Subscripţie cu certificatul de proprietate pentru participare cu acţiuni în contul unei societăţi.

SUBSCRIERE FICTIVĂ. Subscripţie efectuqtă la mai multe bănci cu intenţia de a putea obţine cât mai multe titluri foarte căutate.

SUBVENŢIE. (1) Sume de bani obţinute cu titlu gratuit, destinate acoperirii anumitor cheltuieli (de capital, de exploatare, diferenţe de preţuri etc.). (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa decontărilor privind fondurile alocate de la bugetul statului pentru subvenţii.

SUBVENŢII PENTRU INVESTIŢII. (1) Sume alocate de la stat sau din alte surse pentru finanţarea investiţiilor precum şi a imobilizzărilor primite cu titlu gratuit. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa subvenţiilor primite pentru investiţii precum şi a imobilizărilor primite cu titlu gratuit.

SUCURSALĂ (<fr.). (1) Întreprindere comercială, bancară etc., subordonată unei alte întreprinderi similar. (2) Întreprindere fără personalitate juridică, cu grad redus de libertate de acţiune din partea unităţii centrale.

SUME ÎN CURS DE DECONTARE. (1) Sume provenite din locaţii de gestiune,

chirii, cheltuieli de judecată, etc. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, bifuncţional (derivat din contul sintetic de gradul I "Conturi curente la bănci"), care ţine evidenţa sumelor în curs de decontare şi a mişcării acestora.

SUPRADIVIDEND (<fr.). (1) Repartiţie făcută în mod excepţional de către o societate pentru acţionarii săi şi deţinătorii de bonuri de participare în plus faţă de dividende. (2) Parte din dividend atribuită asociaţilor dincolo de prime.

SUPRAPRODUCŢIE (<fr.). Producţie de mărfuri în cantitate mai mare decât puterea de cumpărare a consumatorilor.

SUPRAPROFIT (<fr.). Depăşire a profitului mijlociu.

SUPRATAXĂ (<fr.). Taxă suplimentară, adaugată taxei iniţială.

SURPLUS ÎN LICHIDARE. Sumă rămasă după realizarea tuturor activelor şi plata datoriilor unei societăţi în lichidare.

SURSE ATRASE (<fr.). Datorii şi obligaţii ce apar pe parcursul activităţii prin atragerea de capital al terţilor.

SUSTRAGERE (<fr.). Delapidare, furt.

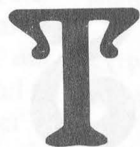

ŞNURUIRE (<fr.). Foi de registru legate cu un şnur sigilat la capete cu ceară roşie.

ŞOMAJ (<fr.). Fenomen economic constând în inactivitatea forţată a unui număr mare de salariaţi, care nu găsesc de lucru.

ŞOMER (<fr.). (1) Individ care nu găseşte de lucru. (2) Persoană care şomează.

ŞTAMPILĂ (<germ.). (1) Inscripţie sau emblemă aplicată pe un act pentru a-i da valabilitate. (2) Semn pus pe mărfuri pentru a evidenţia provenienţa, apartenenţa acestora. (3) Marcă.

TABEL (<rus.). Foaie ce cuprinde nume, cifre şi date introduse în rubrici, cu diferite specificaţii.

TABLETĂ GRAFICĂ (CALC). Sistem ce permite selectarea comenzii dintr-un meniu.

TABLOU DE FINANŢARE (<fr.). Tablou prin care se analizează evoluţia financiară a întreprinderii, stabilindu-se variaţia fondului de rulment între două exerciţii succesive.

TALON (<fr.). (1) Parte care rămâne la cotorul unui chitanţier, al unui bonier, după ce s-au rupt părţile detaşabile. (2) Bon anexat la o acţiune sau obligaţiune.

TARĂ (<ngr.). Greutate nemarcată.

TARIF (<fr.). (1) Preţ pentru prestări servicii, transport de mărfuri şi persoane, servicii poştale, radio, TV etc. (2) Retribuţie oficială pentru o anumită muncă.

TASTĂ (<engl.) (CALC). (1) Dispozitiv (buton) care fixează pe bandă datele informatice. (2) Buton care comandă informaţia.

TASTATURĂ (CALC). Ansamblu de taste (claviatură).
TAXĂ (<fr.). (1) Plată efectuată în favoarea bugetului de către diferite persoane fizice sau juridice care beneficiază de anumite servicii prestate de către organele de stat. (2) Plăţi în favoarea bugetului.

TAXĂ A SCONTULUI (<fr.). Dobândă reţinută din valoarea

nominală de către băncile de emisie la scontarea efectelor de comerţ.

TAXĂ DE CONSUMAŢIE (<fr.). Impozit perceput prin includerea sa în preţul de vânzare al unor produse de larg consum.

TAXĂ DE CUSTODIE (<fr.). Dreptul prelevat anual de o bancă pentru păstrarea şi administrarea titlurilor aflate în depozit.

TAXĂ DE ÎNMATRICULARE. Taxă plătită la Registrul Comerţului de către comercianţi, persoane fizice şi asociaţii familiale, pentru înscrierea sau radierea firmei (*Deciz. 5/1992, C.C.I.R.*).

TAXĂ DE TIMBRU. Taxă percepută de notariate, judecătorii, tribunale şi alte autorităţi jurisdicţionale.

TAXĂ FUNCIARĂ (<fr.). Obligaţia proprietarului unui teren faţă de o terţă persoană de a efectua anumite prestaţii.

TAXĂ PE VALOAREA ADĂUGATĂ (<fr.). (1) Impozit indirect suportat de către consumatori şi calculat în cote procentuale de către fiecare agent economic privind transferul proprietăţii bunurilor şi a prestărilor de servicii (*H.G. 973/1994*). (2) Cont sintetic, de gradul I, bifuncţional, care ţine evidenţa decontărilor cu bugetul statului privind taxa pe valoarea adăugată (*Leg. 63/1993; Leg. 119/1994*).

T.V.A. COLECTATĂ. (1) Taxă aferentă vânzărilor de mărfuri şi bunuri, prestărilor de servicii sau executărilor de lucrări. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv, (derivat din contul sintetic de gradul I "Taxa pe valoarea adăugată"), care ţine evidenţa sumelor datorate de către unitatea patrimonială bugetului de stat, reprezentând T.V.A.-ul colectat.

T.V.A. DEDUCTIBILĂ. (1) Taxa pe valoarea adăugată înscrisă în facturile emise de

furnizori pentru bunurile, serviciile şi lucrările achiziţionate de unitate sau aferentă mijloacelor fixe realizate în regie proprie, deductibilă din punct de vedere fiscal. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I "Taxa pe valoarea adăugată") care ţine evidenţa T.V.A.-ului deductibil.

T.V.A. DE PLATĂ. (1) Taxa pe valoarea adăugată de plătit la bugetul statului. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de pasiv (derivat din contul sintetic de gradul I "Taxa pe valoarea adăugată"), care ţine evidenţa T.V.A.-ului de plată.

T.V.A. DE RECUPERAT. (1) Taxa pe valoarea adăugată de recuperat de la bugetul statului. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I "Taxa pe valoarea adăugată"), care ţine evidenţa T.V.A.-ului de recuperat.

T.V.A. NEEXIGIBILĂ. (1) Taxa rezultată din vânzările şi cumpărările de bunuri, servicii, lucrări executate cu plata în rate, precum şi cea inclusă în preţul de vânzare cu amănuntul la unităţile comerciale ce ţin evidenţa la acest preţ. (2) Cont sintetic, de gradul I, bifuncţional (derivat din contul sintetic, de gradul I, Taxa pe valoarea adăugată"), care ţine evidenţa T.V.A.-ului neexigibil.

TAXĂ PENTRU MĂRIREA CAPITALULUI SOCIAL. Taxă plătită la Oficiul Registrului Comerţului de către persoane fizice sau juridice, pentru mărirea capitalului social în funcţie de valoarea cesionată.

TAXĂ VAMALĂ (<fr.). Impozit perceput de stat asupra importului, exportului sau tranzitului de mărfuri (H.G. 44/1994).

TÂRG (<sl.). Piaţă comercială organizată periodic ^ntr-un anumit loc.

TÂRG INTERNAŢIONAL. Târg profesionist, organizat şi atestat (din punct de vedere tehnic, organizatoric, calitativ), în mari oraşe ale lumii, cu scopul promovării comerţului internaţional şi al industriei tuturor ţărilor lumii.

TELEX (<fr.). Sistem mixt de telefonie şi telegrafie pe teleimprimator, care foloseşte prin comutare acelaşi circuit de transmisiune.

TERENURI (<fr.). (1) Locuri, întinderi de pământ. (2) Cont sintetic, de gradul I, de actov, care ţine evidenţa terenurilor şi a amenajărilor de terenuri (împrejmuiri, drumuri de acces, nivelări, amenajări etc.) (*Leg. 27/1994*)

TERMEN (<fr.). (1) Dată fixată, prevăzută, potrivit unei înţelegeri, convenţii. (2) Contract de vânzare sau cumpărare în virtutea căruia prestaţiile vor fi furnizate la o dată ulterioară încheierii operaţiunii.

TERMEN LUNG. Operaţiune angajată pe o perioadă îndelungată. În cazul creditelor socotită a fi mai mare de 5 ani, iar în cazul obligaţiunilor, de cel puţin opt ani.

TERMEN MEDIU. Durata unei operaţiuni, pentru credite fiind de la 1-5 ani, iar în cazul obligaţiunilor între 3-5 ani.

TERMEN SCURT. Durata unui credit bancar sub 1 an, iar în cazul obligaţiunilor între 1-3 ani.

TERŢ (<it.). Persoană care nu ia parte la încheierea unui act juridic sau la un litigiu nici direct nici prin reprezentant şi faţă de care actul juridic ori hotărârea pronunţată în cauză nu produce efecte.

TEZAUR. Cantitate mare de monede, metale preţioase, pietre preţioase şi alte obiecte de preţ, acumulate într-un anumit loc.

TEZAURIZARE. Acţiune de strângere a argintului, a

metalelor preţioase şi a altor valori care constituie tezaur.

TICHETE ŞI BILETE DE CĂLĂTORIE. (1) Imprimate care oferă şi asigură deţinătorului anumite drepturi privind călătoriile cu anumite mijloace de transport. (2) Cod sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic de gradul I "Alte valori") care ţine evidenţa tichetelor şi a biletelor de călătorie, precum şi a mişcării acestora.

TICKER (<engl.). Aparat pentru transmiterea prin telex a mişcării cursurilor, în timpul şedinţelor bursei.

TIMBRE FISCALE ŞI POŞTALE. (1) Imprimate de valoare, de dimensiuni mici, servind la plata unor impozite sau a unor taxe. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic, de gradul I, "Alte valori", care ţine evidenţa timbrelor fiscale şi poştale, precum şi a mişcării acestora.

TIMBRU LITERAR, CINEMATOGRAFIC, TEATRAL, MUZICAL, FOLCLORIC ŞI AL ARTELOR PLASTICE. Imprimat de valoare, de dimensiune mică, ce serveşte ca obligaţie fiscală pentru unităţile care comercializează produse şi/sau prestează servicii asupra cărora se aplică unul din timbrele instituite, în calitate de unităţi plătitoare, precum şi drepturi cuvenite organizaţiilor de creatori, în calitate de unităţi beneficiare (*Leg. 35/1994, art. 1*).

TITLU (<germ.). (1) Document care încorporează un drept de creanţă care nu poate fi valorificat, nici transferat, decât prin prezentarea sau cedarea doc umentului (acţiuni, obligaţiuni etc.). (2) Hârtie de valoare. (3) Înscris constatator al unor valori negociabile la bursă (bilet la ordin, bilet la purtător).

TITLU CU DOBÂNDĂ FIXĂ. Titlu plătit de debitor la o rată a dobânzii fixe până la scadenţă.

TITLU CU DOBÂNDĂ VARIABILĂ. Titlu ce conferă dreptul la o parte din profit, sub formă de dividende.

TITLU DE PARTICIPARE. (1) Drepturi sub formă de acţiuni şi părţi sociale sau alte titluri de valoare în capitalul altor unităţi patrimoniale, care pot aduce un profit. (2) Pachet de acţiuni deţinut de o persoană, în scopul participării la conducerea unei societăţi comerciale sau pentru exercitarea unui control sau setabilirea unor relaţii comerciale în mod durabil. (3) Pachet de acţiuni deţinut din capitalul unei societăţi comerciale în proporţie de 10% - 50%. 4 - Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa titlurilor de participare.

TITLURI DE PLASAMENT. (1) Acţiuni şi obligaţiuni remise şi răscumpărate precum şi alte titluri de plasament achiziţionate în vederea realizării unui profit pe termen scurt. (2) Titluri achiziţionate în vederea realizării unui câştig de capital sau a unui venit pe termen scurt.

TITLURI IMOBILIZATE ALE ACTIVITĂŢII DE PORTOFOLIU. (1) Pachet de acţiuni deţinut de o persoană în scopul cedării într-un moment favorabil pentru posesorul anumitor titluri. (2) Titluri pe care unitatea patrimonială le dobândeşte în vederea realizării unor venituri financiare, fără intervenţie în gestiunea societăţilor la care sunt deţinute titlurile. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa titlurilor imobilizate ale activităţii de portofoliu.

TITLURI LA ORDIN. (1) Titluri care pot fi transmise prin andosare (cec, cambie etc.). (2) Titluri care sunt la ordin prin voinţa părţilor (conosament, asigurare la ordin etc.) şi care trebuie să aibă obligatoriu înscrisă clauza "la ordin".

TITLURI NECOTATE. Valori care nu sunt înscrise la cotaţia oficială la bursă şi se negociază în afara bursei.

TITLURI NOMINATIVE. Titluri întocmite pe numele unor persoane determinate, care nu sunt nici emise la ordin, nici declarate titluri la ordin prin efectul legii.

TITLURI ONEROASE. Acte juridice prin care o persoană se obligă să presteze un serviciu fără a urmări să primească ceva în schimb.

TITLURI PE PIAȚA MONETARĂ. Titluri pe termen scurt (bonuri de tezaur, accepte bancare, hârți comerciale, certific ate de depozit etc.).

TONAJ (<fr.). (1) Greutatea totală a mijlocului de transport (încărcătură plus greutatea autovehiculului). (2) Greutatea unei nave, exprimată în tone - registru.

TRAFIC ILICIT (<fr.). (1) Comerț ilicit. (2) Comerț nelegal.

TRAGERE LA SORȚI (<fr.) - Desemnare prin tragere la sorți a numerelor obligațiunilor ce trebuie rambursate, conform planului de amortizare a împrumutului.

TRANSFER (<fr.). (1) Mișcare de fonduri de la o bancă la alta, de la o țară la alta. (2) Schimbarea proprietarului de titluri sau de efecte de comerț.

TRANSFER DE FONDURI. Transfer valoric prin plăți în numerar sau fără numerar, destinate plății datoriilor interne sau externe.

TRANSFER REGLEMENTAT DE FONDURI. Plăți internaționale supuse la restricții de transfer.

TRANSPORT (<fr.). Ramură a economiei naționale care are ca obiect activități sociale de deplasări a produselor de la producători la consumatori, precum și deplasări de persoane.

TRANZACȚIE (<fr.). (1) Înțelegere intervenită între două sau mai multe părți, prin care se stabilește modalitatea transmiterii anumitor drepturi sau a efectuării unor schimbări comerciale. (2) Convenție prin care părțile urmăresc evitarea ori stingerea unui litigiu existent între ele, făcându-și în acest scop concesii reciproce. (3) Operațiuni cu titluri sau devize la care livrarea și plata se fac imediat după încheierea tranzacțiilor.

TRANZIT (<fr.). Trecerea unor mărfuri sau a unor persoane dintr-o țară într-alta pe teritoriul altei țări.

TRAS (<fr.). (1) Persoană care primește mandat să plătească o sumă determinată la prezentarea unui cec. (2) Persoană pe numele căreia a fost întocmită o cambie.

TRATĂ (<it.). Cambie care în baza unei clauze speciale se cedează spre încasare altei persoane.

TRATĂ DOCUMENTARĂ. Cambie trasă de un exportator și prezentată cumpărătorului pentru acceptare.

TRATĂ LA TERMEN. Efect cu un anumit termen la vedere.

TRATĂ NEONORATĂ. Cambie care nu este onorată la scadență.

TRĂGĂTOR (<fr.). (1) Emitentul unei trate. (2) Persoană care emite un cec sau o cambie.

TREE (<engl.) (CALC). Afișarea structurii arborescente de directoare, subordonate directorului curent.

TREZORERIE (<fr.). (1) Ansamblu de operații financiare și bănești pe care le face statul pentru procurarea mijloacelor bănești. (2) Casă.

TRUST (<rus.). (1) Uniune monopolistă în cadrul căreia unitățile economice participante își pierd independența de producție și desfacere, proprietarii devenind coacționari. (2) Reunire de întreprinderi într-un grup.

TYPE (<engl.) (CALC). Afișare a conținutului unui fișier pe ecran/ imprimantă.

UNELTE (<fr.). (1) Piese sau dispozitive cu care se realizează prelucrarea mecanică a unor corpuri solide în vederea modelării lor prin modificarea formei şi a dimensiunilor, a calităţii suprafeţelor, în efectuarea unor operaţii de manevră, montaj, asamblare, etc. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ (derivat din contul sintetic "Mijloace fixe") care ţine evidenţa existenţei şi mişcării uneltelor, inventarului gospodăresc şi a altor mijloace fixe.

UNICAT (<germ.). (1) Produse nerealizate în serie. (2) Înscris constatator care se întocmeşte într-un singur exemplar.

UNITATE (<fr.) (CALC). Element neutru al unui grup multiplicativ.

UNITATE CENTRALĂ DE PRELUCRARE (C.P.U.)(CALC). (1) Unitate care asigură prelucrarea datelor şi dirijează activitatea celorlalte echipamente. (2) Creierul calculatorului care coordonează întreaga activitate a acestuia.

UNITATE DE CONT. Monedă fictivă ce serveşte la plăţile internaţionale, utilizată pentru împrumuturile internaţionale, ca şi pentru vărsămintele internaţionale.

UNITATE DE CONT EUROPEANĂ (ECU). Vezi ECU.

UNITATE DE INTRARE/IEŞIRE (CALC). Unitate care asigură schimbul de informaţii dintre memoria internă (memoria de lucru direct) şi diferite

echipamente periferice (imprimantă, mouse etc.).

UNITATE FLOPPY DISK (CALC). Unitate caracterizată prin capacitate mică de informaţii, timp mare de acces, interschimbabil.

UNITATE HARD DISK (CALC). Unitate caracterizată prin capacitate mare de stocare de informaţii, timp redus de acces şi nedemontabil.

UNITATE MONETARĂ EUROPEANĂ. Coş de monede ale statelor Comunităţii Economice Europene (CEE).

URMĂRIRE CAMBIALĂ (<fr.). Procedură sumară şi deosebit de rapidă, de urmărire, care nu poate fi utilizată decât împotriva debitorilor înscrişi la Registrul Comerţului, pentru întârzierea plăţii de cambii sau cecuri.

URMĂRIRE ÎN CAZ DE FALIMENT. Procedură de urmărire pentru datorii în caz de faliment împotriva unui debitor înscris la Registrul Comerţului.

URMĂRIRE PENTRU DATORII. Procedură legală angajată împotriva unui debitor care nu-şi îndeplineşte obligaţiile.

URMĂRIRE PENTRU REALIZAREA GAJULUI. Procedură de urmărire pentru datorii aplicate atunci când are drept obiect o creanţă garantată prin gaj.

UŞOR. Valoare modestă a unui titlu de valoare.

UTILITĂŢI PUBLICE. Servicii publice (telefon, comunicaţii, poştă etc.).

UTILAJE (<fr.). (1) Ansamblul maşinilor, aparatelor, uneltelor şi echipamentelor accesorii necesare efectuării unei lucrări

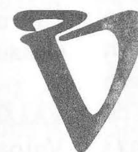
sau a unui proces de lucru. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, de activ, (derivat din contul sintetic de gradul I "Mijloace fixe"), care ține evidența existenței și mișcării mașinilor, utilajelor și a instalațiilor de lucru.

UTILIZATOR (CALC). (1) Persoană care folosește calculatorul. (2) Operator al calculatorului.

UZURĂ (<fr.). Deteriorare a calității fizice a unui mijloc fix ca urmare a duratei sale de folosință *(Leg. 15/1994)*.

UZURA OBIECTELOR DE INVENTAR. (1) Obiecte de inventar a căror valoare se include în cheltuielile de exploatare, fie integral la darea în folosință, fie în mod eșalonat pe o durată de cel mult trei ani, pe bază de scadentar. (2) Cont sintetic, de gradul I, rectificativ, care ține evidența uzurii obiectelor de inventar.

UZANȚE (<fr.). Reguli de comportament comercial.

VAD COMERCIAL (<fr). (1) Loc comercial plasat în apropierea unor mari căi de comunicații și care asigură o clientelă numeroasă pentru realizarea de afaceri prospere. (2) Aglomerație de clăientelă într-un centru comercial.

VALOARE (<fr). (1) Costul, prețul unei mărfi, al unui cec, al unei acțiuni, etc. (2) Expresie a muncii umane materializată într-o marfă. (3) Titlu. (4) Desemnarea datei valabile pentru înscrisurile contabile, de la care curge sau încetează curgerea dobânzii.

VALOARE ADĂUGATĂ. (1) Valoare creată de unitate pentru bunurile și serviciile provenite de la terți (cheltuieli de manipulări, de transport etc) (2) Diferența dintre veniturile de exploatare și consumul bunurilor și al serviciilor achiziționate. (3) Suma remunerației factorilor de producție (muncă, capital). (4) Parte din valoarea bunurilor și a serviciilor create de intreprindere.

VALOARE BILANȚIERĂ. Valoare stabilită la nivelul costurilor istorice (inițiale).

VALOARE BURSIERĂ. Valoarea unui titlu exprimată de curs sau de bursă.

VALOARE CONTABILĂ. (1) Valoare de intrare a bunurilor în patrimoniu. (2) Valoare a acțiunilor stabilită prin raportarea activului net contabil la numărul de acțiuni.

VALOAREDEEXPLOATARE. Ansamblu de bunuri destinate activității de exploatare a întreprind.

VALOARE DE INVENTAR. (1) Valoare stabilită cu ocazia inventarierii bunurilor în funcţie de utilitatea lor şi care care se determină în funcţie de preţul pieţei sau de anumiţi indici, bareme. (2) Valoare stabilită în urma inventarierii, luând în calcul anumiţi factori. (3) Valoarea unei părţi din fondurile de plasament, calculată într-o zi de referinţă.

VALOARE DE ÎNLOCUIRE. Totalitatea cheltuielilor pe care societatea le face pentru achiziţionarea sau construirea unui mijloc fix nou, identic cu cel existent şi cu respectarea nivelului preţurilor din perioada actuală.

VALOAREA DE PIAŢĂ. Preţuri care se obţin, în condiţii normale, la vânzarea unui bun (imobil, teren etc.).

VALOARE DE PLASAMENT. Valoare de portofoliu.

VALOARE DE PORTOFOLIU. Titlu utilizat în special pentru un plasament pe termen lung.

VALOARE DE RANDAMENT. Valoarea unui bun, a unui plasament sau a unei intreprinderi, calculată prin capitalizarea beneficiilor sale viitoare cu ajutorul unei rate de capitalizare determinate.

VALOARE DE RĂSCUMPĂRARE A UNEI POLIŢE DE ASIGURARE. Sumă pe care un asigurator o varsă unui asigurat înaintea scadenţei poliţei, dacă acesta din urmă a plătit primele de asigurare cel puţin o anume perioadă de timp.

VALOARE EXTERNĂ. Valoare a unei monede pe plan extern rezultată din mărimea ratei de schimb efective nominale a acesteia în raport cu mai multe monede.

VALOARE FISCALĂ. Valoare determinată pentru impozitarea unui element din activ.

VALOARE IMPOZABILĂ. Valoare fiscală.

VALOARE INTRINSECĂ. (1) Valoarea acţiunilor stabilită pe baza activului net real. (2) Activ net al unei intreprinderi. (3) Valoarea activului net corijat, aferent unei acţiuni.

VALOARE MOBILIARĂ. (1) Titlu negociabil pe piaţa financiară . (2) Titlu de valoare achiziţionat în scopul cedării sale într-o perioadă scurtă.

VALOARE NETĂ. Valoare stabilită ca diferenţă între valoarea de intrare a bunurilor amortismentelor şi provizioanelor constituite.

VALOARE NOMINALĂ. Sumă exigibilă înscrisă pe un titlu, o bancnotă sau monedă metalică.

VALOARE REALĂ. Valori care asigură o bună protecţie împotriva scăderii puterii de cumpărare şi împotriva inflaţiei (imobile, materii prime, metale preţioase etc.).

VALOARE REZIDUALĂ. Valoare recuperată din mijloacele fixe scoase din funcţiune la expirarea duratei lor normale de funcţionare.

VALOARE VAMALĂ. Valoare care se ia drept bază pentru calculare cuantumului taxelor vamale.

VALOARE VOLATILĂ. Titlu al cărui curs creşte în ritm rapid şi al cărui raport curs/profit este în general foarte ridicat.

VALOAREA MĂRFII. Muncă omenească materializată în marfă, reprezentând relaţiile de producţie dintre oameni.

VALORI DE ÎNCASAT. (1) Valoarea cecurilor şi a efectelor comerciale încasate de la clienţi. (2) Ansamblul creanţelor şi a titlurilor de plasament ce urmează a se transforma imediat în disponibilităti băneşti. (3) Cont sintetic, de gradul I, de activ, care ţine evidenţa valorilor de încasat.

VALORI MATERIALE PRIMITE ÎN PĂSTRARE SAU CUSTODIE. (1) Valori materiale (materii şi materiale, mărfuri, mijloace fixe, etc.) primite temporar spre păstrare sau în custodie, pe bază de act de predare-primire din custodie şi încheiat în acest scop. (2) Cont sintetic, de gradul al II-lea, (derivat din contul sintetic de gradul I "Alte conturi în afara bilanţului") care ţine evidenţa valorii materialelor primite în păstrare sau custodie.

VALORIFICARE (<fr.). (1) Consum în producţie, de materii prime, materiale, etc. de o anumită valoare, pentru obţinerea de produse finale cu o valoare mai mare. (2) Schimb de obiecte sau de hârtii de valoare, pe o cantitate de bani.

VALUTĂ. (<it.). Unitate bănească a unei ţări, definită într-o anumită cantitate de aur.

VALUTĂ FORTE. Monedă ce manifestă o tendinţă de creştere în raport cu altele.

VALUTĂ SLABĂ. Monedă ce manifestă o tendinţă de depreciere în raport cu altele.

VAMĂ (<magh.). Instituţie prin care se exercită controlul asupra mărfurilor, a bunurilor şi a transporturilor intrate şi ieşite din ţară, în ceea ce priveşte identificarea şi verificarea lor după documentele însoţitoare, precum şi pentru stabilirea taxelor de vămuire.

VANDABIL (<fr.). (1) Care se poate vinde. (2) Bun de vânzare.

VĂRSĂMINTE DE EXECUTAT PENTRU TITLURI DE PLASAMENT. (1) Vărsăminte de efectuat pentru titlurile de plasament cumpărate. (2) Cont sintetic de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa vărsămintelor ce trebuie făcute pentru titlurile de plasament.

VENIT. (1) Câştig realizat din desfăşurarea unei activităţi economice. (2) Beneficiu obţinut în urma unei afaceri. (3) Câştig obţinut în urma exploatarii capitalului. (4) Sume obţinute în urma exploatării capitalului, destinate acoperirii cheltuielilor.

VENITURI DIN CREANŢE REACTIVATE. (1) Venituri rezultate din reactivarea clienţilor şi a debitorilor diverşi. (2) Cont sinttetic de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa veniturilor din reactivarea creanţelor.

VENITURI DIN PRODUCŢIA DE IMOBILIZĂRI. Venituri provenite din valoarea proiectelor de cercetare şi de dezvoltare, a concesiunilor, brevetelor, licenţelor, a costului de producţie, a amenajărilor de drumuri în regie proprie, a valorii la costul de producţie al mijloacelor fixe etc.

VENITURI DIN PRODUCŢIA STOCATĂ. (1) Venituri obţinute din producţia stocată, respectiv semifabricată, produse finite, baracamente, amenajări provizorii, animale şi păsări obţinute din producţia proprie etc. (2) Cont sintetic de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa veniturilor din producţia stocată.

VENITURI DIN PROVIZIOANE. Venituri realizate din anularea sau diminuarea provizioanelor pentru riscuri şi cheltuieli, pentru deprecierea imobilizărilor, pentru deprecierea activelor circulante, pentru deprecierea imobilizărilor financiare, etc.

VENITURI DIN SUBVENŢII DE EXPLOATARE. (1) Venituri realizate din subvenţiile primite de unitatea patrimonială pentru acoperirea pierderilor, pentru diferenţele de preţ la produsele subvenţionate. (2) Cont sintetic de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa subvenţiilor din exploatare.

VENITURI DIN VÂNZĂRI. Venituri realizate din vânzarea

produselorfinite, semifabricatelor, produselor reziduale, a lucrărilor executate şi a serviciilor prestate (exclusiv taxa pe valoarea adăugată), a veniturilor realizate din redevenţe, locaţii de gestiune, chirii, folosirea brevetelor, mărcilor etc.

VENITURI EXCEPŢIONALE. (1) Venituri realizate prin primirea cu titlu gratuit de bunuri din valorificarea dezmembrărilor unor imobilizări etc. (2) Venituri realizate din operaţiuni care se abat de la activitatea normală a intreprinderii.

VENITURI FINANCIARE. Venituri realizate din dividendele aferente titlurilor de participare şi a altor titluri, din dobânzile aferente creanţelor imobilizate, din diferenţele de curs valutar rezultate în urma lichidării împrumuturilor şi a datoriilor în valută ale unităţii, alte dobânzi încasate în avans etc.

VENITURI ÎNREGISTRATE ÎN AVANS. (1) Venituri realizate

şi încasate anticipat din încasări de chirii, abonamente etc. (2) Cont sintetic, de gradul I, de pasiv, care ţine evidenţa veniturilor realizate şi încasate anticipat.

VENTURE DE CAPITAL (<it.). Capital de risc.

VERSIUNE. (<fr.) (CALC.). Variantă de înfăţişare a unui document pe monitorul calculatorului.

VINCULAŢIE (<fr.). Modalitate de plată combinată folosită în relaţiile internaţionale, respectiv modalitate de asigurare împotriva riscului de neplată la incasso.

VIRAMENT. (1) Transfer de fonduri dintr-un cont într-altul. (2) Transfer de sume din contul deschis la o bancă în contul deschis la altă bancă.

VIRAMENT ANALITIC. Modalitate de deschidere a conturilor sintetice de gradul al

II-lea sau a conturilor analitice.

VIRAMENT BANCAR. Transferul unei sume din contul deschis la o bancă în contul deschis la altă bancă, utilizând un sistem de cliring bancar.

VIRAMENT CONTABIL. Transfer de sume dintr-un cont în alt cont, cu scopul corectării unor greşeli sau pentru ameliorarea analizei.

VIRAMENTE INTERNE. (1) Viramente de disponibilitate dintr-un cont de trezorerie la alt cont de trezorerie. (2) Cont sintetic de gradul I, de activ, care ţine evidenţa viramentelor interne.

VIRAMENTE SINTETICE. Modalitate de anulare a sumelor înregistrate în conturile sintetice de gradul al II-lea sau din conturile sintetice de gradul I.

VIRUŞI (CALC). Program de dimensiune foarte mică, (care

nu există pe disc, ci într-un fişier de sine stătător) şi infiltrat în alte programe, pentru a nu putea fi depistat cu uşurinţă.

VIZUALIZARE (CALC). Afişare pe ecran a datelor contabile în scopul verificării şi eventual a corectării lor (fişiere, conturi, jurnale etc.).

VÂNZARE. (<fr.). (1) Acţiune de valorificare a unui bun prin vindere. (2) Rezultatul acţiunii de vindere. (3) Operaţiune comercială între furnizor, în calitatea sa de vânzător şi client, în calitatea sa de cupărător.

VÂNZARE ANGRO (EN GROS) (<fr.). (1) Vânzare în cantitate mare. (2) Vânzare în volum mare, direct de la unitatea producătoare.

VÂNZARE ÎN DETAIL (EN DETAIL) (<fr.). (1) Vânzare cu amănuntul. (2) Vânzare direct la consumator prin intermediul magazinelor, restaurantelor etc.

VÂNZARE FĂRĂ ACOPERIRE. Vânzare de titluri sau de devize neposedate încă, cu scopul cumpărării lor ulterioare mai ieftin (până la data convenită livrării lor).

VÂNZĂTOR. (<fr.). (1) Persoană fizică sau juridică care vinde bunuri. (2) Specialist în valorificarea bunurilor prin vânzare.

VOT (<fr.). Exprimarea unei opinii în legătură cu alegerea reprezentanţilor în organe de conducere(ex. consiliile de administraţie).

VOT DELIBERATIV. Vot al cărui rezultat este obligatoriu.

VRAC(<fr.). (1) Produse granulare (cereale,cărbuni,minereuri, etc.) neambalate. (2) Produse în grămadă (pietriş, nisip, cărbuni).

WALL STREET (<engl.). Centrul financiar al New York-ului.

WARRANT (<engl.). Recipisă eliberată pentru marfa depusă în antrepozite (magazii, docuri etc.).

WINDOWS (<engl.) (CALC). Eveniment produs cu precădere de utilizator pentru intrări/ ieşiri, prezentări, mesaje ale sistemului.

WINDOW DRESSING (<engl). Măsuri ce trebuie luate pentru îmbunătăţirea prezentării bilanţului în ziua de referinţă, prin procurarea de resurse suplimentare pe termen scurt.

ZERORIZARE (CALC). Anularea datelor.

ZERORIZARE BALANȚĂ INIȚIALĂ. (CALC). Anularea datelor conținute în balanța inițială. (Nu se șterg datele conținute în nomenclatorul de conturi și de jurnale).

ZI DE REFERINȚĂ. (1) Ziua stabilită pentru includerea unui cont sau pentru estimarea unui depozit de titluri de valori. (2) Ziua când trebuie executate operațiunile la termen la bursă. (3) Ziua când dividendul este exigibil.

ZI DE SCADENȚĂ. Termenul scadenței.

ZONĂ DE LUCRU (CALC). Partea din mijlocul ecranului destinată operației de editare propriu-zisă.

ZONĂ LIBERĂ. Parte din teritoriul unui stat, situată de obicei în porturi, care nu este supusă aplicării legii vamale.

ZONĂ MONETARĂ. Grupare de țări ale căror monede sunt legate de valuta uneia dintre ele, mai puternică din punct de vedere economic și politic (lira sterlină, dolarul, marca germană etc.).

BIBLIOGRAFIE

1. Dicționarul limbii române moderne, Ed.Acad., R.P.R., Buc., 1958.
2. Dicționar de neologisme, Fl. Marcu, C. Maneca, Ed. Șt., Buc., 1966.
3. Mic dicționar enciclopedic, Ed. enciclopedică română, Buc., 1972.
4. Dicționar explicativ al limbii române, DEX, Ed. Acad. R.S.R., Buc., 1975.
5. Mic dicționar enciclopedic, Ed. Șt. și Encicl., Buc., 1978.
6. Comptabilite, Gestion et Informatique, G. Alge et., Ed. F. Nathan, Paris, 1982.
7. Comptabilite Analytique, C. Perochon, Ed. Foucher, Paris, 1982.
8. Systeme Comptable di Entreprise, Ordre des experts Comptables, Paris, 1991.
9. Noua contabilitate, N. Cristescu și col., Ed. Ecran Magazin, Brașov, 1992.
10. Contabilitatea comercială, M. Barbu, Gh. Ialomițeanu, E.D.P., Buc., 1992.
11. Contabilitate financiară, N. Feleagă, I. Ionașcu, Ed. Ec., Buc., 1993.
12. Contabilitatea comercială, Gh. Ialomițeanu și col., E.D.P. Buc., 1993.
13. Comptabilite et finance, B. Belletante, Coll, I. Bremonde, Paris, 1994.

14. Contabilitatea în perspectivă, M. Ciopron, Ed. Humanitas, Buc., 1994.
15. Memorator Comptable, J. Reffegeau şi col., Paris, 1994.
16. Noul sistem contabil al agenţilor economici din România, M. Ristea, Ed. C.E.C.C.A.R., Buc., 1994.
17. Dicţionar bancar şi de asigurări, Asoc. Rom.a Băncilor şi Uniunea Naţională a Societăţilor de Asigurări şi Reasigurări, Ed. Dragon, Buc. 1994.
18. Sistemul contabil al agenţilor economici, M.F., Ed. Ec., Buc., 1994.
19. Contabilitate, Gh .Ialomiţeanu şi col., E.D.P., Buc., 1995.
20. Mic dicţionar de neologisme, E. Burlacu şi col., Ed. Iriana, Buc. 1996.
21. Financial Management - Anthony G. Paxtyl, I. Colin Dodds.
22. A Ecomiting, Theory and Practicq, M.W.E. Clantir and B. Uwderdown.

LEGISLAŢIE SPECIFICĂ

ACCIZE, Legea 42/ 93, N.M.M.F. 5188/ 93, Legea 22/ 94, Ordin Guv. 3/95; **AMORTIZARE**, Legea 15/ 1994; **AUDIT**, N. 1/ 1995 C.E.C.C.A.R.; **AJUTOR DE ŞOMAJ**, Legea 1/ 1992, Legea 86/ 1992; **ASIGURĂRI SOCIALE**, Legea 49/ 1992, Legea 60/ 1992, Legea 62/ 1992; **CONTABILITATE**, Legea 82/ 1991, H. G. 704/ 1993; **CONTABIL AUTORIZAT**, Ordin Guv. 65/ 1994; **CORPUL DE EXPERŢI CONTABILI ŞI CONTABILI AUTORIZAŢI**, Ordin Guv. 65/ 1994; **EXPERT CONTABIL**, Ordin Guv. 65/ 1994; **FALIMENT**, Legea 69/ 1995; **FOND MUTUAL**, H.G. 634/ 1991, Legea 54/ 1992; **FOND DE SĂNĂTATE**, O.M.F. 22/ 1992; **FOND PENTRU PARTICIPARE LA PROFIT**, H.G. 1/ 91, Ord. Guv. 1/ 93; **FOND PENTRU RISCURI ŞI CHELTUIELI**, Legea 53/ 1992; **GARDA FINANCIARĂ**, Legea 30/ 199; **IMPOZIT PE DIVIDEND**, Ordin Guv. 26/ 1995; **IMPOZIT PE PROFIT**, Ordin Guv. 70/ 1994; **IMPOZIT PE SALARII**, Leg 14/ 91, Leg 32/ 91 şi 95, Ord Guv. 13/ 95; **IMPOZIT PE TAXE LOCALE**, Legea 27/ 1994, H.G. 506/ 1994; **IMPOZIT PE VENIT**, H.G. 634/ 1991; **PENSIE SUPLIMENTARĂ**, Legea 42/ 1992; **REEVALUĂRI**, H.G. 500/ 1994; **SPONSORIZARE**, Legea 32/ 1994; **TAXA DE ÎNMATRICULARE**, Decizia 5/ 92, Cam de Comerţ şi Ind. **TAXA DE TIMBRU**, Ordin Guv. 37/ 1995, LEGEA 35/ 1994; **TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ**, Legea 63/ 1993, Legea 119/ 1994, H.G. 973/ 1994, H.G. 3/ 1994, Ordin Guv. 9/ 1995 şi 22/ 1994; **TAXA VAMALĂ**, H.G. 44/ 1994, Ordin Guv. 12/ 1995.